

At: Aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu

Dyddiad: 29 Tachwedd 2018

Rhif Union: 01824 712568

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR TRWYDDEDU, DYDD MERCHER, 5 RHAGFYR 2018** am **9.30 am** yn **SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 – ESTYNNIR GWAHODDIAD I'R WASG AC AELODAU'R CYHOEDD FOD YN BRESENNOL YN Y RHAN YMA O'R CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIADAU

Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu yn y busnes a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF (Tudalennau 9 - 14)

Derbyn cofnodion y Pwyllgor Trwyddedu a gynhaliwyd ar 13 Mehefin 2018 (copi ynghlwm).

RHAN 2 – EITEMAU CYFRINACHOL

Argymhellir, yn unol ag Adran 100A (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, y dylid gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod wrth drafod y materion canlynol oherwydd y tebygolrwydd y caiff gwybodaeth eithriedig, fel y diffinnir ym Mharagraffau 12 ac 14 Rhan 4 o Atodlen 12A y Ddeddf, ei datgelu.

5 GOLLWNG Y GOFYN I ARDDANGOS PLATIAU TRWYDDED AR GERBYDAU HURIO PREIFAT (Tudalennau 15 - 28)

Ystyried adroddiad cyfrinachol gan y Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (copi ynghlwm) yn gofyn i'r aelodau benderfynu ar gais i ollwng y gofyn i arddangos plât drwydded ar gerbyd hurio preifat.

6 CAIS AM DRWYDDED AR GYFER CERBYD HURIO PREIFAT (Tudalennau 29 - 42)

Ystyried adroddiad cyfrinachol gan y Pennaeth Cynllunio a Diogelu'r Cyhoedd (copi ynghlwm) yn gofyn i aelodau benderfynu ar gais am Drwydded Cerbydau Hurio Preifat.

RHAN 1 – ESTYNNIR GWAHODDIAD I'R WASG AC AELODAU'R CYHOEDD FOD YN BRESENNOL YN Y RHAN YMA O'R CYFARFOD

7 DIWEDDARIAD AR BOLISI EUOGFARNAU CERBYDAU HACNI A HURIO PREIFAT (Tudalennau 43 - 74)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (copi ynghlwm) yn rhoi diweddariad i'r aelodau ar yr adolygiad o Bolisi Euogfarnau Cerbydau Hacni a Hurio Preifat a cheisio cymeradwyaeth i fabwysiadu dogfen ganllaw'r Sefydliad Trwyddedu.

8 DIWEDDARIAD AR BOLISI A GWEITHDREFN PWYNTIAU COSB (Tudalennau 75 - 90)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (copi ynghlwm), yn cyflwyno diweddariad ar Bolisi a Gweithdrefn Pwyntiau Cosb.

9 DIWEDDARIAD AR GYFLWYNO RHESTR O GERBYDAU DYNODEDIG SY'N HYGIRCH I GADEIRIAU OLWYN (Tudalennau 91 - 94)

To consider a report by the Head of Planning and Public Protection (copy enclosed) informing members of progress on introducing a list of wheelchair accessible vehicles.

10 DEDDF GAMBLO 2005 – ADOLYGU DATGANIAD O EGWYDDORION (Tudalennau 95 - 144)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (copi ynghlwm) sy'n cyflwyno Datganiad o Egwyddorion y Cyngor i'w ailfabwysiadu.

11 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y PWYLLGOR TRWYDDEDU 2019
(Tudalennau 145 - 148)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (copi ynghlwm) yn cyflwyno rhaglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor i'w chymeradwyo.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Hugh Carson Irving (Cadeirydd)

Alan James (Is-Gadeirydd)

Joan Butterfield

Arwel Roberts

Brian Jones

Rhys Thomas

Richard Mainon

Tony Thomas

Barry Mellor

Huw Williams

Melvyn Mile

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

**PWYLLGOR TRWYDDEDU
GWEITHDREFN ER MWYN PENDERFYNU AR GEISIADAU AM
DRWYDDEDAU GYRWYR CERBYDAU HACNI A CHERBYDAU HURIO
PREIFAT AC ADOLYGU GYRWYR TRWYDDEDIG PRESENNOL**

CAM	DISGRIFIAD
1.	Dylai'r Cadeirydd groesawu a chyflwyno'r ymgeisydd/deilydd y drwydded i bawb sy'n bresennol.
2.	Dylai'r Cyfreithiwr ofyn i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded i gadarnhau ei fod/bod wedi derbyn yr adroddiad a gweithdrefnau'r Pwyllgor. Os yw'r ymgeisydd yn ateb yn gadarnhaol, dylid symud ymlaen at gam 4.
3.	Pe digwydd i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded ddweud nad yw wedi derbyn yr adroddiad, yna dylid cyfarch y mater yn awr. Gallai'r Aelodau fod eisiau ystyried gohirio'r mater, am gyfnod byr, er mwyn i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded gael cyfle i ddarllen yr adroddiad.
4.	Dylai Pennaeth Cynllunio a Diogelu'r Cyhoedd (neu gynrychiolydd ar ei ran) gyflwyno'r cais/adolygiad yn fras
5.	Gofynnir i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded gyflwyno ei achos/hachos Gall yr ymgeisydd/deilydd y drwydded alw unrhyw dyst y mae'n eu dewis i gefnogi ei gais/chais, a dylid rhoi rhybudd ymlaen llaw i'r Swyddogion Trwyddedu ynglŷn â hynny.
6.	Gall Aelodau'r Pwyllgor holi'r ymgeisydd/deilydd y drwydded ac /neu ei dystion ei thystion.
7.	Gwahoddir swyddogion technegol i gyflwyno unrhyw ganfyddiadau (Gorfodaeth Trwyddedu/Cymunedol, Tîm Cyswllt Cyntaf (y Gwasanaethau Cymdeithasol), Cludiant Ysgolion.)
8.	Gall Aelodau'r Pwyllgor ac yna'r ymgeisydd/deilydd y drwydded ofyn cwestiynau i'r swyddogion technegol
9.	Gwahoddir yr ymgeisydd/deilydd y drwydded i gyflwyno sylwadau i gloi, os ydynt yn dymuno gwneud hynny.
10.	Gofynnir i'r canlynol adael y cyfarfod tra trafodir y cais/yr adolygiad gan yr Aelodau - yr ymgeisydd/deilydd y drwydded, pob trydydd parti, Pennaeth Cynllunio a Diogelu'r Cyhoedd, swyddogion technegol. DS yr unig rai a ddylai fod yn weddill yw – Aelodau'r Pwyllgor, cyfieithydd, cynghorydd cyfreithiol y pwyllgor a'r sawl sy'n cymryd y cofnodion.

11.	Dylai aelodau'r pwyllgor roi ystyriaeth i'r cais/adolygiad gan roi cyfrif am y dystiolaeth a glywyd.
12.	Pe bai'n angenrheidiol i Aelodau'r Pwyllgor alw unrhyw barti yn eu holau i'w holi neu i ofyn iddynt ddarparu rhagor o wybodaeth neu egluro rhywbeth, gwahoddir pawb a fydd wedi ymneilltuo o'r cyfarfod yn eu holau. Wedi i'r cwestiwn (cwestiynau) gael eu hateb gofynnir i bob trydydd parti ymneilltuo unwaith eto er mwyn i'r Aelodau gael ystyried y dystiolaeth i gyd.
13.	Pan fo'r Aelodau wedi dod i benderfyniad, gelwir yr holl bartïon yn eu holau a chaiff yr ymgeisydd/deilydd y drwydded wybod beth yw penderfyniad yr Aelodau gan y Cadeirydd.
14.	Bydd y Cadeirydd yn rhoi gwybod i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded o'r penderfyniad y daethpwyd iddo. Bydd hyn yn cynnwys unrhyw amodau neu gosbau sydd wedi eu gosod. Os oes angen, dylai Cyfreithiwr y Cyngor gyflwyno eglurhad pellach ynglŷn â'r penderfyniad a'i oblygiadau i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded.
15.	Os mai'r penderfyniad yw gwrthod neu os oes penderfyniad i atal neu ddirymu, dylai Cyfreithiwr y Cyngor roi gwybod i'r ymgeisydd/deilydd y drwydded am yr hawl i apelio i Lys Ynadon (bydd y llythyr penderfyniad hefyd yn cynnwys y manylion hyn).
16.	Ar gyfer gyrrwr sydd eisoes wedi ei drwyddedu (a bod y drwydded wedi ei rhoi gan Sir Ddinbych), a bod penderfyniad y Pwyllgor yn ymwneud ag atal neu ddirymu'r drwydded bresennol, gall yr Aelodau wneud hynny naill ai o dan: 1. Adran 61 (2A) Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976. 2. Adran 61 (2B) Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976. Daw'r penderfyniad hwn i rym YN SYTH ac ni ellir ei ddefnyddio ond pan fo'r sail dros atal/dirymu yn fater sy'n ymwneud â diogelwch y cyhoedd. Bydd y Cyfreithiwr yn esbonio goblygiadau'r penderfyniad wrth ddeilydd y drwydded.
17.	Caiff yr ymgeisydd/deilydd y drwydded ei hysbysu o'r penderfyniad yn ysgrifenedig cyn gynted ag y bo'r ymarferol bosibl.
18.	Caiff yr ymgeisydd/deilydd y drwydded ei wahodd/gwahodd i drafod unrhyw fater y mae'n ansicr yn ei gylch gyda Swyddogion Trwyddedu yn dilyn y Pwyllgor.

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR TRWYDDEDU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Trwyddedu a gynhaliwyd yn SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN, Dydd Mercher, 13 Mehefin 2018 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Cynghorwyr Joan Butterfield, Hugh Irving, Alan James, Brian Jones, Richard Mainon, Barry Mellor, Melvyn Mile, Arwel Roberts, Tony Thomas, Rhys Thomas a Huw Williams

HEFYD YN BRESENNOL

Pennaeth y Gyfraith, Adnoddau Dynol a Gwasanaethau Democraataidd (GW), Rheolwr Amgylchedd Adeiledig a Gwarchod y Cyhoedd (GR), Rheolwr Busnes (IM), Swyddog Trwyddedu (NJ) a Gweinyddwr Pwyllgorau (KEJ)

1 YMDDIHEURIADAU

Ni chafwyd unrhyw ymddiheuriadau.

2 PENODI CADEIRYDD

Ceisiwyd enwebiadau i benodi Cadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer 2018/19. Cynigiodd y Cynghorydd Huw Williams y dylid penodi'r Cynghorydd Hugh Irving yn Gadeirydd, ac fe eiliwyd hyn gan y Cynghorydd Tony Thomas. Cynigiodd y Cynghorydd Joan Butterfield y dylid penodi'r Cynghorydd Alan James yn Gadeirydd ac eiliwyd hynny gan y Cynghorydd Barry Mellor. Ni chafwyd enwebiad arall ac felly o roi'r mater i bleidlais -

PENDERFYNWYD y dylid penodi'r Cynghorydd Hugh Irving fel Cadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu am y flwyddyn nesaf.

3 PENODI IS-GADEIRYDD

Gofynnwyd am enwebiadau gan y Cadeirydd ar gyfer Is-Gadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer 2018/19. Cynigiodd y Cynghorydd Huw Williams y dylid penodi'r Cynghorydd Alan James yn Is-Gadeirydd ac eiliwyd hynny gan y Cynghorydd Joan Butterfield. Ni chafwyd enwebiad arall ac felly o roi'r mater i bleidlais -

PENDERFYNWYD y dylid penodi'r Cynghorydd Alan James fel Is-Gadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu am y flwyddyn nesaf.

4 DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd y Cynghorydd Tony Thomas ddiddordeb personol sy'n rhagfarnu yn eitem 7 ar yr Agenda - Adolygu Trwydded i Yrru Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat gan ei fod yn adnabod y Gyrrwr dan sylw yn bersonol.

5 **MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD**

Ni chodwyd unrhyw faterion brys.

6 **COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF**

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Cynllunio a gynhaliwyd ar 8 Mawrth 2018.

PENDERFYNWYD y dylid derbyn a chadarnhau cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 8 Mawrth 2018 fel cofnod cywir.

Gwahardd y wasg a'r cyhoedd

PENDERFYNWYD dan ddarpariaethau Adran 100(A) Deddf Llywodraeth Leol 1972, gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau canlynol ar y sail y byddai gwybodaeth eithriedig yn debygol o gael ei datgelu fel y'i diffinnir ym Mharagraffau 12 ac 13 Rhan 4 Atodlen 12A y Ddeddf.

7 **ADOLYGIAD O DRWYDDED I YRRU CERBYDAU HACNI A CHERBYDAU HURIO PREIFAT - GYRRWR RHIF 510126**

[Datganodd y Cynghorydd Tony Thomas gysylltiad personol ac sy'n rhagfarnu, ac fe adawodd y cyfarfod yn ystod yr eitem hon.]

Cyflwynwyd adroddiad cyfrinachol gan Bennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (a ddsbarthwyd yn flaenorol) ynghlŷn â'r materion a ganlyn –

- (i) addaswyd Gyrrwr Rhif 510126 i ddal trwydded i yrru cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat wedi cwyn am wahaniaethu ar sail anabled a gwrthod teithiwr.
- (ii) manylion y gŵyn (roedd crynodeb o ffeithiau ynghyd â datganiadau tyst cysylltiedig a dogfennaeth ynghlwm wrth yr adroddiad); a
- (iii) gwahodd y Gyrrwr i ddod i'r cyfarfod i gefnogi ei adolygiad o'i drwydded ac i ateb cwestiynau'r aelodau ar hynny.

Roedd y Gyrrwr yn bresennol yn y cyfarfod a chadarnhaodd ei fod wedi derbyn yr adroddiad a gweithdrefnau'r pwyllgor. Roedd hi wedi cyflwyno dau eirida o ran ei chymeriad a oedd wedi cael eu cylchredeg i'r aelodau i'w hystyried fel rhan o'r broses adolygu.

Rhoddodd y Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd grynodeb o'r adroddiad ac amlinellodd ffeithiau'r achos.

Eglurodd y Gyrrwr ei fersiwn hi o'r digwyddiadau fel ymateb i'r gŵyn, a rhoddodd wybod, o dan yr amgylchiadau, ei bod wedi gofyn am gyngor ei chyflogwyr am ba gamau i'w cymryd ac yn dilyn eu cyfarwyddiadau nhw, roedd wedi gwrthod y

teithiwr. Ymatebodd i gwestiynau'r aelodau mewn perthynas â datganiadau tyst a ddarparwyd a'i hymddygiad yn ystod y digwyddiad, ynghyd â materion yn ymwneud â hyfforddiant a chanllawiau a'i chynefindra gydag Amodau a Pholisi Trwyddedu Cerbydau Hacni a Hurio Preifat. Yn ei datganiad terfynol, gwadodd y Gyrrwr unrhyw ymddygiad oedd yn gyfystyr â gwahaniaethu ar sail anabledd yn chwynn.

Ar y pwynt hwn, gohiriodd y pwyllgor i ystyried yr achos a -

PHENDERFYNWYD nad oedd yr honiadau a wnaed yn erbyn Gyrrwr Rhif 510126 wedi eu profi ac felly does dim angen camau gweithredu pellach.

Dyma oedd y rhesymau dros benderfyniad y Pwyllgor Trwyddedu –

Roedd yr aelodau wedi ystyried yr holl dystiolaeth a gyflwynwyd yn yr achos hwn yn ofalus, ynghyd â'r esboniad a roddwyd gan y Gyrrwr a'i ymateb i gwestiynau. Roedd yr aelodau'n teimlo bod y Gyrrwr wedi bod yn agored ac yn onest wrth ymateb ac roedd tyst credadwy wedi derbyn ei fersiwn o ddigwyddiadau. Roedd y Pwyllgor Trwyddedu yn teimlo bod y Gyrrwr wedi ymateb yn rhesymol dan yr amgylchiadau, gan geisio cyfarwyddyd gan ei chyflogwr a gweithredu yn unol ag o. Yn dilyn hynny, cytunwyd i beidio â derbyn y gŵyn yn yr achos hwn ac nad oedd angen unrhyw gamau gweithredu pellach.

Cafodd y penderfyniad a'r rhesymau dros y penderfyniad eu cyfleu i'r Gyrrwr.

Oherwydd y diffyg hyfforddiant a chanllawiau a roddwyd i'r Gyrrwr yn yr achos hwn, awgrymwyd ei bod hi'n ceisio eglurder gan ei chyflogwyr presennol/yn y dyfodol am eu polisi a'u gweithdrefnau i sicrhau ei bod hi'n barod petai sefyllfa debyg yn codi. Nododd yr aelodau hefyd bod y Gyrrwr bellach yn hollol gyfarwydd â'r Amodau a Pholisi Trwyddedu Cerbydau Hacni a Hurio Preifat a gofynnwyd iddi barhau i gydymffurfio â'r rheolau a'r rheoliadau hynny.

Amlygodd yr aelodau bwysigrwydd hyfforddiant a chanllawiau priodol ar gyfer gyrwyr trwyddedig a thrafodont a ellid gwneud mwy i sicrhau bod cyflogwyr yn darparu canllawiau clir er budd y gyrwyr a'r cwsmeriaid. Roedd y swyddogion yn teimlo y byddai'n gyfle da i asesu'r ddarpariaeth fel rhan o waith parhaus i gyflwyno rhestr o gerbydau hygrych i gadeiriau olwyn, a fyddai hefyd yn rhoi mwy o eglurder a rhoi rhwymedigaethau pellach ar yrwyr a pherchnogion y cerbydau hynny. Felly, cytunwyd bod y swyddogion yn ymchwilio ymhellach i'r mater hwn gan adrodd yn ôl i gyfarfod y pwyllgor yn y dyfodol.

SESIWN AGORED

Ar ôl cwblhau'r busnes uchod, ailddechreuodd y cyfarfod mewn sesiwn agored.

8 CAIS I ROI HYSBYSEBION AR GERBYD HACNI

Cyflwynwyd adroddiad gan Bennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (a ddsbarthwyd yn flaenorol) ynglŷn â'r canlynol –

- (i) cais gan Berchennog Cerbyd Hacni i gael cymeradwyaeth i arddangos arwyddlun baner Cymru i orchuddio boned ei gerbydau trwyddedig (dangoswyd lluniau a gynhyrchwyd ar gyfrifiadur yn Atodiad A o'r adroddiad);
- (ii) polisi cyfredol y Cyngor a manyleb y cerbyd yn nodi'r gofynion derbyniol o ran gwaith paent, arwyddion, hysbysebu a chynllun lliwiau Cerbydau Hacni (Atodiad B yr adroddiad);
- (iii) yr angen i ystyried goblygiadau posib wrth ganiatáu i arddangos arwyddlun chwaraeon ac arwyddion gwladgarol a allai ddenu sylw digroeso neu gynyddu'r posibilrwydd am ymddygiad troseddol, ac
- (iv) amlygodd yr anghysondebau rhwng gofynion y polisi mewn perthynas â'r gwaith paent ar gyfer cerbydau hacni a hurio preifat a cheisio eglurder yn ymwneud â hynny.

Nid oedd yr Ymgeisydd yn medru mynychu'r cyfarfod ac roedd wedi cyflwyno ei ymddiheuriadau ond gofynnodd i'r cais am hysbysebu gael ei ystyried yn ei absenoldeb.

Rhoddodd y Swyddog Trwyddedu grynoded o'r adroddiad a'r rhesymeg tu ôl i'r cais oedd gerbron y pwyllgor o ystyried y goblygiadau posib wrth ganiatáu arwyddluniau o'r math yma a allai ddenu sylw digroeso. Gofynnwyd i'r aelodau ystyried unioni'r anghysondebau rhwng y gofynion ar gyfer cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat o ran gwaith paent.

Yn ystod eu trafodaeth, bu'r aelodau'n ystyried maint a graddfa'r dyluniad, ac nad oedd yn addas i'w roi ar gerbyd trwyddedig. Roedden nhw'n gytûn hefyd y gallai arddangos arwyddluniau chwaraeon ac arwyddion gwladgarol fel hwn ddenu ymateb ymosodol ac roedd posibilrwydd o ymddygiad troseddol gwrth-gymdeithasol. Cydnabuwyd bod y pwyllgor wedi cymeradwyo cais tebyg i arddangos arwyddlun llai yn eu cyfarfod ym mis Medi 2017 ac roeddent wedi cytuno i bennu bob cais yn ôl eu rhinweddau eu hunain. Fodd bynnag, oherwydd pryder ymysg aelodau am arwyddion o'r natur hwn, teimlwyd y dylid adolygu'r polisi ymhellach.

Roedd rhai aelodau hefyd eisiau gweld unfurfiaeth rhwng pob cerbyd hacni ac roedden nhw'n pryderu y gallai cymeradwyo unrhyw arwydd neu hysbyseb yn groes i'r nod hwnnw. Teimlwyd, er y gallai peth hysbysebu fod yn ddefnyddiol, fel hysbysebu dros dro ar gyfer digwyddiadau penodol neu at ddibenion elusennol, y dylid cyfyngu ar werthu lle hysbysebu ar gerbydau trwyddedig at ddibenion masnachol cyffredinol ac y dylid ystyried rhoi mwy o eglurder gyda hysbysebion sy'n cael eu caniatáu fel rhan o adolygiad o'r polisi yn y dyfodol.

Mewn perthynas â'r anghysondebau rhwng y gofynion polisi ar gyfer cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat yn ymwneud â phaent, cytunodd yr aelodau y dylai'r un polisi fod yn berthnasol i'r ddau fath, ac y dylid newid gofynion cerbydau hacni i gyfateb i ofynion cerbydau hurio preifat er mwyn sicrhau ymagwedd gyson.

PENDERFYNWYD –

- (a) *gwrthod y cais i arddangos arwyddluniau;*
- (b) *bod y frawddeg yn y polisi sy'n cyfeirio at baent cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat yn nodi 'Bydd y gwaith paent wedi'i orffen yn broffesiynol ac yn unlliw cyson drwy gydol oes y cerbyd', a*
- (b) *gofyn i swyddogion adolygu'r polisi mewn perthynas ag arwyddion a hysbysebion ar gerbydau hacni.*

Dyma oedd y rhesymau dros benderfyniad y Pwyllgor Trwyddedu –

Ar ôl ystyried yr adroddiad, a chais yr Ymgeisydd, roedd yr aelodau o'r farn nad oedd maint a graddfa'r dyluniad yn addas ar gyfer ei roi ar gerbyd trwyddedig. Roedd yr aelodau'n teimlo hefyd y gallai'r arwyddlun ddenu sylw digroeso ac ymateb ymosodol gyda'r posibilrwydd o ymddygiad troseddol neu wrthgymdeithasol. Oherwydd hynny, cytunwyd y byddai'r cais yn cael ei wrthod.

9 DIWEDDARIAD AR BOLISI EUOGFARNAU CERBYDAU HACNI A HURIO PREIFAT

Cyflwynodd y Swyddog Trwyddedu adroddiad (a gylchredwyd eisoes) yn diweddarau'r aelodau am yr adolygiad o'r Polisi Euogfarnau Gyrwyr Cerbydau Hacni a Hurio Preifat.

Atgoffwyd yr Aelodau am y gwaith a wnaed gan y Sefydliad Trwyddedu (IOL) i ddatblygu polisi euogfarnau cenedlaethol a'r canllawiau terfynol am bennu addasrwydd ymgeiswyr a'r rhai sy'n meddu ar drwydded a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2018. Y bwriad oedd i Awdurdodau Lleol fabwysiadu'r ddogfen er mwyn safoni'r gofynion, fodd bynnag, roedd ymholiadau yng Ngogledd Cymru yn awgrymu mai dim ond Ynys Môn oedd wedi dangos diddordeb mewn mabwysiadu'r ddogfen. Oherwydd hynny, roedd risg mai Sir Ddinbych fyddai'r unig awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru fyddai'n mabwysiadu'r ddogfen a allai arwain at ymgeiswyr, nad oeddent yn bodloni gofynion y polisi, yn cael trwyddedau gan awdurdodau cyfagos a gweithredu yn Sir Ddinbych dan rai amgylchiadau. Roedd Panel Technegol Trwyddedu (Cymru) hefyd wedi cytuno bod angen craffu ar y polisi ymhellach cyn y gallent gefnogi ei fod yn cael ei fabwysiadu ledled Cymru. Yn ogystal â hyn, byddai Llywodraeth Cymru yn cynhyrchu papur gwyn yn nodi cynigion ar gyfer trwyddedu yng Nghymru yr oeddent yn gobeithio ei wneud yn ddeddfwriaeth cyn diwedd tymor cyfredol y Cynulliad. Roeddent wedi awgrymu bod polisi IOL neu ddogfen debyg yn cael ei gynnwys mewn unrhyw ddeddfwriaeth newydd ar gyfer Cymru.

Mewn ymateb i gwestiynau, cadarnhaodd y swyddogion bod Sir Ddinbych yn aelod o Banel Technegol Trwyddedu (Cymru). Roedd cynrychiolwyr ar IOL yn cynnwys swyddogion mewn swyddi uwch ac roedd Cymru yn cael ei chynrychioli fel rhan o'r fforwm hwnnw. Oherwydd y ffrydiau gwaith gwahanol a'r posibilrwydd o amrywiadau, roedd y pwyllgor o blaid disgwyl am ganlyniad papur gwyn Llywodraeth Cymru ac archwiliad Panel Technegol Trwyddedu o'r ddogfen bolisi. Yn y cyfamser, cytunwyd bod Polisi Euogfarnau cyfredol y Cyngor yn cael ei

adolygu er mwyn gwneud yn siŵr bod unrhyw feysydd amwys yn cael eu dileu neu eu hegluro.

PENDERFYNWYD bod aelodau yn -

- (a) *awdurdodi swyddogion i barhau i asesu'r effaith ar fabwysïadau Polisi Perthnasedd Euogfarnau Trwyddedu ar y cyd ag adolygiad Llywodraeth Cymru ac adrodd yn ôl i gyfarfod y pwyllgor yn y dyfodol.*
- (b) *rhoi cyfarwyddiadau i swyddogion i adolygu'r Polisi Euogfarnau cyfredol ac adrodd yn ôl i gyfarfod nesaf y Pwyllgor.*

10 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y PWYLLGOR TRWYDDEDU 2018/19

Cyflwynwyd adroddiad gan Bennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (a gylchredwyd eisoes) ar raglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer 2018/19.

Amlygodd Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd newidiadau i'r rhaglen waith i alluogi swyddogion i ganolbwyntio ar weinyddiaeth busnes craidd yn ystod misoedd yr haf a'r hydref gydag unrhyw fusnes heb ei gynllunio, fel gwrandawiadau gyrrwyr yn parhau fel bo angen. NRoedd y rhaglen waith yn canolbwyntio'n bennaf ar faterion polisi rhwng mis Rhagfyr 2018 – Medi 2019. Cadarnhawyd hefyd y byddai'r eitemau a drafodwyd yn gynharach yn y rhaglen, mewn perthynas â mynediad i gadeiriau olwyn ac adolygu'r polisi mewn perthynas ag arwyddion/hysbysebion yn cael eu hychwanegu at y rhaglen gwaith i'r dyfodol.

Cododd yr aelodau bryder am y gostyngiad yn nifer y staff sydd ar gael oherwydd absenoldeb salwch a dywedodd y swyddogion bod mesurau mewn grym i liniaru'r gostyngiad dros dro mewn adnoddau gan gytuno i ddiweddarau'r aelodau ar y mater fel bo angen. Soniodd y swyddogion hefyd am gyfarfod cadarnhaol i drafod materion trwyddedu gyda Phrif Arolygydd Andrew Williams oedd yn llwyr ymwybodol o safbwynt yr awdurdod ac yn hollol gefnogol ohono a byddai swyddogion yn parhau i feithrin perthynas dda gyda'r Heddlu. Roedd yr Aelodau'n canmol gwaith caled, ymrwymiad ac ymroddiad y staff trwyddedu ac roeddent yn dymuno cofnodi a chyfleu eu gwerthfawrogiad mewn perthynas â hynny.

PENDERFYNWYD yn amodol ar ychwanegu'r eitemau y cytunwyd arnynt yn ystod y cyfarfod, i gymeradwyo'r rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor Trwyddedu fel a welir yn Atodiad 1 yr adroddiad.

Daeth y cyfarfod i ben am 11.10 am.

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 12 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 12 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	5 Rhagfyr 2018
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Uwch Swyddog Technegol (Trwyddedu) 01824 706433
TESTUN:	Y wybodaeth ddiweddaraf ar Bolisi Euogfarnau Cerbydau Hacni a Hurio Preifat

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Darparu'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau ar y Polisi Euogfarnau Cerbydau Hacni a Hurio Preifat.
- 1.2 I hysbysu'r Aelodau o'r 'Canllawiau ar benderfynu ar addasrwydd ymgeiswyr a thrwyddedai yn y diwydiant cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat' newydd a gynhyrchwyd ac a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Trwyddedu.
- 1.3 Ceisio cymeradwyaeth yr Aelodau i fabwysiadu dogfen ganllaw'r Sefydliad Trwyddedu.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae'r Aelodau wedi trefnu diweddariad i nodi'r cynnydd ar adolygiad o Bolisi Euogfarnau Cerbydau Hacni a Hurio Preifat presennol y Cyngor.

PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

3. Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 a Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847
- 3.1

4. GWYBODAETH GEFNDIR

- 4.1 Bydd yr Aelodau'n cofio o'r cyfarfod diwethaf ym mis Medi eleni, cyflwynodd y Swyddogion adroddiad yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf ar Ganllawiau'r Sefydliad Trwyddedu yn ymwneud â phenderfynu ar addasrwydd ymgeiswyr a thrwyddedai yn y diwydiant cerbydau hacni a hurio preifat. Gellir canfod canllawiau'r Sefydliad

Trwyddedu yn Atodiad A.

4.2

Bydd yr Aelodau hefyd yn cofio bod y Swyddogion wedi eich hysbysu mai dim ond Ynys Môn oedd yn ystyried mabwysiadu canllawiau'r Sefydliad Trwyddedu, o'r holl Awdurdodau yng Ngogledd Cymru, yn wreiddiol ac felly cytunwyd bod y Swyddogion yn datblygu ac adolygu polisi euogfarnau presennol y Cyngor.

4.3

Ers y cyfarfod diwethaf ym mis Medi, mae Panel Technegol Trwyddedu Cymru Gyfan wedi cyfarfod a thrafod canllawiau'r Sefydliad Trwyddedu yn drylwyr, ac fe gytunwyd mewn egwyddor y dylai pob Awdurdod Lleol ystyried mabwysiadu polisi euogfarnau'r Sefydliad Trwyddedu er mwyn sicrhau cysondeb ar draws Cymru.

4.4

Yn sgil cyfarwyddyd Panel Technegol Trwyddedu Cymru Gyfan i ystyried mabwysiadu canllawiau'r Sefydliad Trwyddedu, mae mwyafrif Awdurdodau Trwyddedu Gogledd Cymru wedi nodi y byddant yn ceisio mabwysiadu'r canllawiau.

4.5

Atgoffir yr aelodau o ddiben datblygu polisi / canllawiau o'r fath, yn benodol i gynorthwyo i benderfynu a yw unigolyn yn gymwys ac addas gan sicrhau diogelwch a lles y cyhoedd sy'n defnyddio cerbydau trwyddedig. Er nad oes canllawiau na safonau cenedlaethol neu statudol, fel bron yr holl awdurdodau lleol eraill, mae gan Sir Ddinbych bolisi a chanllawiau ar euogfarnau ac ati ar gyfer gyrwyr tacsï. Fodd bynnag, wrth i bob awdurdod lleol ddatblygu eu polisiau eu hunain, mae'r canllawiau ar y mater yn amrywio'n helaeth o awdurdod i awdurdod ledled Cymru a Lloegr, gyda rhai yn llawer llai llym nag eraill.

4.6

Bydd mabwysiadu'r Canllawiau newydd a gyhoeddwyd ac a gynhyrchwyd gan y Sefydliad Trwyddedu yn gwella'r broses o lunio penderfyniadau gan Swyddogion ac Aelodau i benderfynu ar addasrwydd ymgeiswyr newydd ac ar gyfer deiliaid trwyddedau presennol, a thrwy wneud hynny, bydd yn arwain at lefel o uniondeb cenedlaethol ac yn cyflawni budd i'r cyhoedd o ran cysondeb, sicrwydd a hyder yn y system drwyddedu.

4.7

Gallai cydymffurfio â chanllawiau'r Sefydliad Trwyddedu ddarparu amddiffyniad i'r awdurdodau trwyddedu os bydd apêl.

5.0

5.1 **YMGYNGHORI**

Mae canllawiau wedi'u cynhyrchu mewn partneriaeth â Chymdeithas Llywodraeth Leol (CLIL), Cyfreithwyr o Lywodraeth Leol a Chymdeithas Genedlaethol Swyddogion Gorfodi Trwyddedu ac mae wedi bod yn

5.2 destun ymgynghoriad cyhoeddus eang gan gynnwys Cyngorwyr, Swyddogion Trwyddedu, Cyfreithwyr, y Fasnach Cerbyd Hacni a Cherbyd Hurio Preifat, academyddion, y Gwasanaeth Prawf a'r Heddlu.

5.3 Bydd yr Aelodau'n ymwybodol mai arfer y Cyngor yw ymgynghori â'r holl fudd-ddeiliaid allweddol ar unrhyw newid polisi arfaethedig, fodd bynnag, mae'r ddogfen ganllaw arfaethedig yn ddogfen genedlaethol, a byddai unrhyw wyriad o'r ddogfen hon yn creu anghysondebau ledled y Wlad.

5.4 Pe bai'r Aelodau o blaid mabwysiadu yna mae'r Swyddogion yn cynnig y dylid ymgysylltu â'r holl Ddeiliaid Trwyddedau presennol i'w hysbysu o'r cynigion i fabwysiadu'r ddogfen ganllaw sydd ynghlwm, fel y mae.

Mae'r swyddogion yn cynnig cynnal nifer o gymorthfeydd ar draws y Sir ar gyfer deiliaid trwyddedau i fynychu a thrafod unrhyw ran o'r ddogfen ganllaw a allai effeithio arnynt yn unigol.

6.

ARGYMHELLION

6.1

Bod yr Aelodau yn mabwysiadu Canllawiau'r Sefydliad Trwyddedu i benderfynu ar addasrwydd ymgeiswyr a thrwyddedai yn y diwydiant cerbydau hacni a hurio preifat.

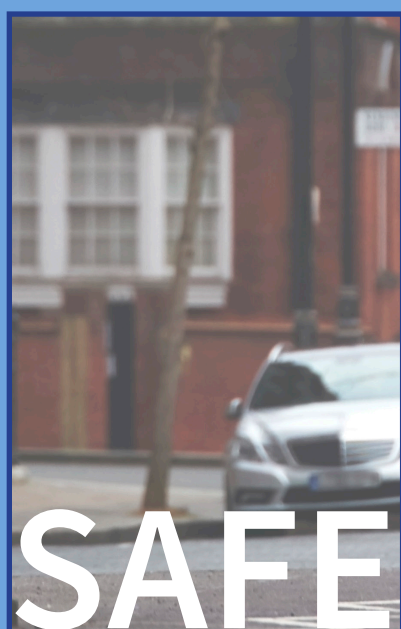
6.2

6.3 Bod yr Aelodau yn rhoi cyfarwyddyd i'r swyddogion i ddrafftio polisi sy'n diwallu cynnwys dogfen ganllaw'r Sefydliad Trwyddedu ac yn adrodd yn ôl i gyfarfod mis Mehefin 2019 gyda'r nod o weithredu'r polisi ar 1 Gorffennaf 2019.

Bod y Swyddogion yn ymgysylltu, drwy ohebiaeth a chymorthfeydd ar draws y Sir, gyda'r holl ddeiliaid trwyddedau Cerbydau Hacni a Hurio Preifat ar ddogfen ganllaw'r Sefydliad Trwyddedu.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Guidance on determining the suitability of applicants and licensees in the hackney and private hire trades

April 2018

 Institute of Licensing

Produced by the Institute of Licensing in partnership with:

Contents

Foreword	2
Chapter 1: Introduction	3
Chapter 2: Offenders and Offending - An Overview	5
Risk of re-offending:	7
Chapter 3: 'Taxi' Licensing Overview	9
Taxi Drivers	9
Private Hire Operators	13
Vehicle Proprietors	15
Chapter 4: Guidance on Determination	17
Pre-application requirements	17
Vehicles:	17
Drivers:	18
Operators:	18
Drivers	20
Crimes resulting in death	21
Exploitation	21
Offences involving violence	21
Possession of a weapon	21
Sex and indecency offences	21
Dishonesty	22
Drugs	22
Discrimination	22
Motoring convictions	22
Drink driving/driving under the influence of drugs/using a hand-held telephone or hand held device whilst driving	22
Other motoring offences	23
Hackney carriage and private hire offences	23
Vehicle use offences	23
Private Hire Operators	23
Vehicle proprietors	24
Acknowledgements	25

Foreword

The function of licensing is the protection of the public. A member of the public stepping into a motor vehicle driven by a stranger must be able to trust the driver. Are they honest? Are they competent? Are they safe? Are they trustworthy? When we transact with others, we usually have time and opportunity to make such assessments. When we transact with taxi drivers, we don't. Therefore, we must, and do, rely on the licence as the warranty of the driver's safety and suitability for the task at hand.

It follows that a licensing authority has an onerous responsibility. In making decisions regarding grant and renewal of licences it is, in effect, holding out the licensee as someone who can be trusted to convey the passenger from A to B in safety. That passenger may be you, or your elderly mother, or your teenage daughter, or a person who has had too much to drink, or who is vulnerable for a whole host of other reasons.

Everybody working in this field should acquaint themselves with the facts of the Rotherham case, which stands as a stark testament to what can happen when licensing performs its safeguarding role inadequately. But the extremity of that appalling story should not distract us from the job of protecting the public from more mundane incompetence, carelessness or dishonesty. The standards of safety and suitability do not have to be set as a base minimum. To the contrary, they may be set high, to give the public the assurance it requires when using a taxi service. It is good to know that one's driver is not a felon. It is better to know that he or she is a dedicated professional.

Crucially, this is not a field in which the licensing authority has to strike a fair balance between the driver's right to work and the public's right to protection. The public are entitled to be protected, full stop. That means that the licensing authority is entitled and bound to treat the safety of the public as the paramount consideration. It is, after all, the point of the exercise.

Therefore, this guidance is to be welcomed. It rightly emphasises that any circumstance relating to the licensee is potentially relevant, provided of course that it is relevant to their safety and suitability to hold a licence. It provides useful and authoritative guidelines to licensing authorities as to how they ought to approach their important task of making determinations about the safety and suitability of drivers and operators.

While, of course, licensing is a local function, it seems absurd that precisely the same conduct might result in a short period without a licence in one district, and a much longer period in a neighbouring district. If a driver is suitable in district A, they are surely suitable in district B, and vice versa. If, as is hoped, this guidance becomes widely adopted, this will result in a degree of national uniformity, which serves the public interest in consistency, certainty and confidence in the system of licensing. Adherence to the guidance may also provide protection to licensing authorities on appeal.

The guidance is therefore commended to licensing authorities. It is hoped that, in due course, it will sit at the elbow of every councillor and officer working in taxi licensing.

Philip Kolvin QC
Cornerstone Barristers

April 2018

Chapter 1: Introduction

- 1.1 This guidance has been produced by the Institute of Licensing working in partnership with the Local Government Association (LGA), Lawyers in Local Government (LLG) and the National Association of Licensing and Enforcement Officers (NALEO), following widespread consultation. We are grateful to all three organisations for their contributions. This guidance is formally endorsed by all of those organisations.
- 1.2 The overriding aim of any Licensing Authority when carrying out its functions relating to the licensing of Hackney or Private Hire Drivers, Vehicle Proprietors and Operators, must be the protection of the public and others who use (or can be affected by) Hackney Carriage and Private Hire services.
- 1.3 The relevant legislation provides that any person must satisfy the authority that they are a fit and proper person to hold a licence and that is a test to be applied after any applicant has gained any reasonably required qualifications¹. It is the final part of the process of an application when the decision is made, whether by a committee, sub-committee or an officer under a Scheme of Delegation. It involves a detailed examination of their entire character in order to make a judgment as to their fitness and propriety.
- 1.4 If a licence holder falls short of the fit and proper standard at any time, the licence should be revoked or not renewed on application to do so.
- 1.5 There is no recent Statutory or Ministerial guidance as to how such decisions should be approached or what matters are relevant or material to a decision. This guidance complements the LGA's Taxi and Private Hire Licensing Councillor's Handbook and any forthcoming Government guidance. Local authorities should also be aware of the forthcoming National Anti Fraud Network database on refusals and revocations of hackney carriage and private hire licences.
- 1.6 This document is intended to provide guidance on determining suitability, taking into account the character of the applicant or licensee. It can then be used by local authorities as a basis for their own policies: in particular it considers how regard should be had to the antecedent history of the applicant or licence holder and its relevance to their 'fitness and propriety' or 'character'. As with any guidance it need not be slavishly followed but it provides a starting or reference point from which decisions can be made taking into account the particular merits of each case.
- 1.7 A licensing authority policy can take a 'bright line approach' and say "never" in a policy, but it remains a policy, and as such does not amount to any fetter on the discretion of the

---

¹ Except vehicle proprietors. In those cases there is no "fit and proper" requirement, but the authority has an absolute discretion over granting a licence.

authority. Each case will always be considered on its merits having regard to the policy, and the licensing authority can depart from the policy where it considers it appropriate to do so. This will normally happen where the licensing authority considers that there are exceptional circumstances which warrant a different decision. This approach was endorsed by the High Court in *R (on the application of Nicholds) v Security Industry Authority*².

- 1.8 In Chapter 2 this Guidance explores the current thinking behind an individual's tendencies to reoffend. It is clear that this is not an exact science and that there is no meaningful and precise statistical evidence that can assist in the setting of policy. Given the important function of licensing to protect the public, any bar should be set at the highest level which is reasonable, albeit subject to the exercise of discretion as is set out in paragraph 1.7 and Chapters 3 and 4.
- 1.9 This Guidance contains no detailed list of offences. All offences are allocated to a general category such as 'dishonesty' or 'drugs'. This prevents it being argued that a specific offence is not covered by the Policy as it 'is not on the list' and also prevents arguments that a firearm is more serious than a knife and should lead to differentiation. In each case, appropriate weight should be given to the evidence provided.
- 1.10 This Guidance cannot have the force of legislation, new or amended; the need for which is both abundantly clear to, and fully supported by the Institute and the other organisations working with it. It is intended to help local authorities achieve greater consistency so that applicants are less able to shop between authorities. It is acknowledged that this cannot be fully achieved without the imposition of national minimum standards.
- 1.11 In preparing this document the Institute's Working Party has consulted with and considered the issues from all perspectives including, Councillors, Licensing Officers, Lawyers, the Hackney Carriage and Private Hire Trades, Academics, the Probation Service and the Police.

---

² [2007] 1 WLR 2067

Chapter 2: Offenders and Offending - An Overview

- 2.1 The aim of local authority licensing of the taxi and PHV trades is to protect the public'.³ With this in mind, Public Protection must be at the forefront of the decision maker's mind when determining whether an individual is considered a "fit and proper person" to hold a licence.
- 2.2 This section aims to provide a brief overview of public protection, how to determine risk and factors to be considered when an applicant seeks to demonstrate a change in their offending behaviour.
- 2.3 The licensing process places a duty on the local authority to protect the public. Given the nature of the role, it is paramount that those seeking a living in the trades meet the required standards. As the previous offending behaviour can be considered as a predictor in determining future behaviour as well as culpability, it is essential that the decision maker considers all relevant factors including previous convictions, cautions and complaints and the time elapsed since these were committed.
- 2.4 There has been extensive research into the reasons behind why some individuals commit crimes, why some learn from their mistakes and stop offending whilst others find themselves in a cycle of repeat offending. Several theories have evolved over many years offering insight into the reasons behind offending behaviour. One common theme is that no two crimes are the same and that risk cannot be eliminated, or the future predicted. What can be done, is to examine each case on its individual merits, look at the risks involved along with any change in circumstances since any offences were committed to assist in making the decision.
- 2.5 A key factor when considering an application from an individual with any convictions, cautions or complaints recorded is Public Protection. This includes assessing the risk of re-offending and harm⁴. Risk assessment tools are regularly employed by those who are responsible for managing individuals who have committed offences. Local Authorities are not always privy to this information so it is important when they are making decisions around suitability that they have an understanding of offending behaviour and risk of re-offending in generic terms.

---

³ DfT "Taxi and Private Hire Licensing – Best Practice Guide" para 8

⁴ Kemshall, H. (2008). Understanding the Management of High Risk Offenders (Crime and Justice). Open University Press

- 2.6 Flaud⁵ noted that risk is in principle, a matter of fact, but danger is a matter of judgment and opinion. He goes on to note that risk may be said to be the likelihood of an event occurring; danger may be the degree of damage (harm) caused should that event take place⁶.
- 2.7 The National Offender Management Service refers to risk in two dimensions. That being the likelihood that an offence will occur, and the impact / harm of the offence should it happen. Generally, when making a decision around probability and likelihood of re-offending, consideration is needed towards static and dynamic factors.
- 2.8 Static factors are historical and do not change such as age, previous convictions and gender. They can be used as a basis for actuarial assessments and are fundamental in considering an individual's potential to reoffend in future⁷. For example, recent published statistics revealed that 44% of adults are reconvicted within one year of release. For those serving sentences of less than twelve months this increased to 59%⁸. It is also widely accepted that generally persons with a large number of previous offences have a higher rate of proven reoffending than those with fewer previous offences⁹.
- 2.9 Dynamic factors are considered changeable and can vary over time. They include attitudes, cognitions and impulsivity¹⁰. It is documented that the greater their unmet need, the more likely an individual is to re-offend. When considering whether an individual has been rehabilitated, it is important to have regard towards the motivation behind their offending and dynamic risk factors present at the time, against the steps taken to address such factors thus reducing the risk of re-offending.
- 2.10 It is of note that problems and/or needs are more frequently observed in offender populations than in the general population¹¹. Many of these factors are interlinked and embedded in an individual's past experiences. This can impact upon that person's ability to change their behaviour, particularly if the areas identified have not been addressed or support has not been sought. Needs will vary from individual to individual and will rely upon their level of motivation and the nature of the offence committed.

---

⁵ Flaud, R. (1982). Cited in, Gendreau, P., Little, T. and Goggin, C. (1996). A meta-analysis of the predictors of adult offender recidivism: what works! *Criminology*, 34, 557-607.

⁶ Gendreau, P., Little, T. and Goggin, C. (1996). A meta-analysis of the predictors of adult offender recidivism: what works! *Criminology*, 34, 557-607.

⁷ Craig, L. A. and Browne, K. B (2008). *Assessing Risk in Sex Offenders: A Practitioner's Guide* Paperback.

⁸ Ministry of Justice (2017) *Proven reoffending statistics: July 2014 to June 2015*, London: Ministry of Justice.

⁹ Ministry of Justice (2015): *Transforming Rehabilitation: a summary of evidence on reducing reoffending*. London: Ministry of Justice.

¹⁰ McGuire, J. (2008). A review of effective interventions for reducing aggression and violence. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 363(1503), 2577-2597

¹¹ Nash, M. (1999) *Police, Probation and Protecting the Public*. London: Blackwell Press.

Risk of re-offending:

- 2.11 The issue of recidivism and increase in serious crime rates has given rise to extensive publications, theories and changes in legislation with many focusing upon the need for more rehabilitation projects as a means of reducing re-offending rates. Central to the rehabilitation of offenders is the concept of criminogenic needs. This has been described by the National Offender Management Service as “any area where the offender has needs or deficits, in which a reduction in the need or deficit would lead to a reduction in the risk of re-conviction. An individual’s ability to address and reduce such needs relies heavily upon their motivation to change and desist and often takes place over a period of time”¹².
- 2.12 Kurlychek, 2007 in her study noted that “a person who has offended in the past has been found to have a high probability of future offending, but this risk of recidivism is highest in the time period immediately after arrest or release from custody and, thereafter, decreases rapidly and dramatically with age”¹³.
- 2.13 A consistent finding throughout criminological literature is that male offenders tend to desist from crime aged 30 years and over¹⁴. It is well documented that the change occurs for various reasons; for example, as a result of successful treatment, natural maturation or the development of positive social relationships¹⁵. Female offenders are also considered more likely to desist from offending as they mature. The peak age of reported offending for females was 14 compared to 19 for males¹⁶.
- 2.14 Desisting from crime for people who have been involved in persistent offending is a difficult and complex process, likely to involve lapses and relapses. Some individuals may never desist¹⁷. As a result, it is important for individuals to evidence change in their behaviour before they can be considered to present a low or nil risk of re-offending. Often the only way of achieving this is through lapse of time.
- 2.15 The longer the time elapsed since an offence has been committed, the more likely the individual will desist from crime. It is noted that the more a life is lived crime-free, the more one comes to see the benefits of desistance¹⁸. Demonstrating a change in offending behaviour and an ability to make effective choices takes time and comes with some

---

¹² National Offender Management Service (2016). Public Protection Manual Edition. Proven Reoffending Statistics Quarterly Bulletin, October 2015 to December 2015

¹³ Kurlychek, M C, Brame, R (2007). Scarlet letters and recidivism: Does an old criminal record predict future offending? University of South Carolina.

¹⁴ Serin, R, C. and Lloyd, C.D (2008). Examining the process of offender change: the transitions to crime desistance. 347-364.

¹⁵ Nash, M. (1999) Police, Probation and Protecting the Public. London: Blackwell Press.

¹⁶ Trueman, C.N. (2015). Women and Crime. The History Learning Site. Ingatestone: Essex.

¹⁷ Farrell, S (2005). Understanding Desistance from Crime: Emerging Theoretical Directions in Resettlement and Rehabilitation (Crime and Justice) Paperback.

¹⁸ Maguire, M., Morgan, R. and Reiner, R. (2002). The Oxford Handbook of Criminology. 3rd Edition. Oxford: Oxford University Press.

ambiguity for those who have committed offences. A study in 2007 looking into previous convictions and the links to re-offending concluded that “individuals who have offended in the distant past seem less likely to recidivate than individuals who have offended in the recent past”¹⁹.

- 2.16 Although it is not possible to determine the future behaviour of an individual, taking steps to reduce risk and protect the public can be achieved by following correct processes and guidance. Having regard to an individual’s previous behaviour and their potential to cause harm as a result of the choices they have made plays a significant part when making a decision as to whether to grant a licence. Being able to evidence change in behaviour will involve consideration of the circumstances at the time of the offence, steps taken to address any issues identified and that person’s ability to sustain such change. This can be a long process that can only be achieved over time.

---

¹⁹ Kurlychek, M C, Brame, R (2007). Scarlet letters and recidivism: Does an old criminal record predict future offending? University of South Carolina.

Chapter 3: 'Taxi' Licensing Overview

- 3.1 Taxis are used by almost everyone in our society occasionally, but they are used regularly by particularly vulnerable groups: children; the elderly; disabled people; and the intoxicated, and a taxi driver has significant power over a passenger who places themselves, and their personal safety, completely in the driver's hands.
- 3.2 Local authorities (districts, unitaries and Welsh Councils) and TfL are responsible for hackney carriage and private hire licensing.
- 3.3 The principal legislation is the Town Police Clauses Act 1847 and the Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976. The purpose of taxi licensing is detailed in the DfT *"Taxi and Private Hire Licensing – Best Practice Guide"* para 8 which states:
- "The aim of local authority licensing of the taxi and PHV trades is to protect the public."
- 3.4 Within the two licensing regimes, there are 5 types of licence: hackney carriage vehicle; private hire vehicle; hackney carriage driver; private hire driver and private hire operator.
- 3.5 In relation to all these licences, the authority has a discretion over whether to grant. Whilst there is some guidance issued by the DfT, there are no national standards.
- 3.6 Drivers and operators cannot be granted a licence unless the authority is satisfied that they are a "fit and proper person" to hold that licence (see Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 ss 51 and 59 in respect of drivers; s55 in respect of operators).
- 3.7 There are no statutory criteria for vehicle licences; therefore, the authority has an absolute discretion.
- 3.8 In each case, the authority has powers to grant a licence, renew it on application and, during the currency of the licence, suspend or revoke it.
- 3.9 What is the role of each of these, and how do authorities determine an application, or take action against a licence?

Taxi Drivers

- 3.10 The term "taxi driver" encompasses two different occupations: hackney carriage drivers and private hire drivers. "Taxi driver" is therefore used as a broad, overarching term to cover both hackney carriage and private hire drivers. In each case there are identical statutory

criteria to be met before a licence can be granted and many authorities grant “dual” or “combined” licences to cover driving both types of vehicle.

- 3.11 An applicant must hold a full DVLA or equivalent driver’s licence, have the right to work in the UK, and be a “fit and proper” person²⁰.
- 3.12 The driving licence element is a question of fact. Although there are some issues with foreign driving licences, ultimately a person either has, or does not have a driving licence.
- 3.13 An applicant must also have the right to remain, and work in the UK²¹.
- 3.14 Again, this is ultimately a question of fact and the local authority should follow the guidance issued by the Home Office.²²
- 3.15 It is the whole issue of “fit and proper” that causes local authorities the most difficulties. It has never been specifically judicially defined but it was mentioned in *Leeds City Council v Hussain*²³. Silber J said:
- “... the purpose of the power of suspension is to protect users of licensed vehicles and those who are driven by them and members of the public. Its purpose [and], therefore [the test of fitness and propriety], is to prevent licences being given to or used by those who are not suitable people taking into account their driving record, their driving experience, their sobriety, mental and physical fitness, honesty, and that they are people who would not take advantage of their employment to abuse or assault passengers.”
- 3.16 This is reflected in a test widely used by local authorities:
- ‘Would you (as a member of the licensing committee or other person charged with the ability to grant a hackney carriage driver’s licence) allow your son or daughter, spouse or partner, mother or father, grandson or granddaughter or any other person for whom you care, to get into a vehicle with this person alone?’²⁴
- 3.17 It is suggested that the expression “safe and suitable” person to hold a driver’s licence is a good interpretation which neither adds nor removes anything from the original term of “fit and proper” but brings the concept up to date.

---

²⁰ Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976. Section 51(1) covers private hire drivers, and section 59(1) covers hackney carriage drivers.

²¹ Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 S51(1)(a)(ii) in respect of private hire drivers and S59(1)(a)(ii) in respect of hackney carriage drivers.

²² “Guidance for Licensing Authorities to Prevent Illegal Working in the Taxi and Private Hire Sector in England and Wales” - Home Office, 1st December 2016 available at <https://www.gov.uk/government/publications/licensing-authority-guide-to-right-to-work-checks>

²³ [2002] EWHC 1145 (Admin), [2003] RTR 199

²⁴ Button on Taxis – Licensing Law and Practice 4th Ed Bloomsbury Professional at para 10.21

- 3.18 How can a local authority assess and then judge whether or not someone is safe and suitable to hold a drivers' licence?
- 3.19 The local authority has the power to require an applicant to provide:
- “such information as they may reasonably consider necessary to enable them to determine whether the licence should be granted and whether conditions should be attached to any such licence.”²⁵
- This “information” can include any pre-conditions or tests that they consider necessary
- 3.20 Some of these are universal, such as medical assessments²⁶. Others are required by some authorities, but not others. These include:
- Enhanced DBS certificates and sign-up to the update service;
  - Knowledge tests;
  - Driving tests;
  - Disability Awareness;
  - Signed Declarations;
  - Spoken English tests.
- 3.21 The provision of information in these terms can satisfy the local authority that a person has the skills and competencies to be a professional driver to hold a licence. However, the concepts of safety and suitability go beyond this. There is the character of the person to be considered as well.
- 3.22 Both hackney carriage and private hire drivers are exempt from the provisions of the Rehabilitation of Offenders Act 1974. This means that there are no “spent” convictions and that any and all criminal convictions (apart from “protected convictions” and “protected cautions” where they have been declared²⁷) can be taken into account by the local authority in assessing safety and suitability, but only relevant spent convictions should be considered by the decision maker²⁸.
- 3.23 All Applicants/Licensees should be required to obtain an Enhanced DBS Certificate with Barred Lists checks²⁹ and to provide this to the Licensing Authority. All Licensees should also be required to maintain their Certificates through the DBS Update Service throughout the currency of their licence.

---

²⁵ Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 s57(1)

²⁶ See Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 s57(2)

²⁷ “Protected convictions” and “protected cautions” are single, minor and elderly matters that do not appear on any DBS Certificates.

²⁸ See *Adamson v Waveney District Council* [1997] 2 All ER 898

²⁹ “For Taxi [driver] Licensing purposes the correct level of check is always the Enhanced level check, with the Adults and Children’s Barred list check. Other Workforce should always be entered at X61 line 1 and Taxi Licensing should be entered at X61 line 2” DBS email 31st August 2017.

- 3.24 If any applicant has, from the age of 10 years, spent six continuous months or more living outside the United Kingdom, evidence of a criminal record check from the country/countries covering the relevant period should be required.
- 3.25 Local authorities should have a policy to provide a baseline for the impact of any convictions, cautions or other matters of conduct which concern a person's safety and suitability³⁰.
- 3.26 The character of the driver in its entirety must be the paramount consideration when considering whether they should be licensed. It is important to recognise that local authorities are not imposing any additional punishment in relation to previous convictions or behaviour. They are using all the information that is available to them to make an informed decision as to whether or not the applicant or licensee is or remains a safe and suitable person.
- 3.27 There are occasions where unsuitable people have been given licences by local authorities, or if refused by the authority, have had it granted by a court on appeal.
- 3.28 Often this is because of some perceived hardship. Case law makes it clear that the impact of losing (or not being granted) a driver's licence on the applicant and his family is not a consideration to be taken into account³¹. This then leads to the question of whether the stance taken by local authorities is robust enough to achieve that overriding aim of public protection.
- 3.29 However, all too often local authorities depart from their policies and grant licences (or do not take action against licensees) without clear and compelling reasons. It is vital that Councillors recognise that the policy, whilst remaining a policy and therefore the Authority's own guidelines on the matter, is the baseline for acceptability. It should only be departed from in exceptional circumstances and for justifiable reasons which should be recorded.
- 3.30 One common misunderstanding is that if the offence was not committed when the driver was driving a taxi, it is much less serious, or even if it was in a taxi but not when passengers were aboard. This is not relevant: speeding is dangerous, irrespective of the situation; drink driving is dangerous, irrespective of the situation; bald tyres are dangerous, irrespective of the situation. All these behaviours put the general public at risk. Violence is always serious. The argument that it was a domestic dispute, or away from the taxi, is irrelevant. A person who has a propensity to violence has that potential in every situation. Sexual offences are always serious. A person who has in the past abused their position (whatever that may have been)

---

³⁰ As recommended by the DfT "Taxi and Private Hire Licensing – Best Practice Guide" para 59

³¹ *Leeds City Council v Hussain* [2002] EWHC 1145 (Admin), [2003] RTR 199 and *Cherwell District Council v Anwar* [2011] EWHC 2943 (Admin)

to assault another sexually has demonstrated completely unacceptable standards of behaviour.

- 3.31 Applicants may claim that they have sought employment in other fields and been precluded as a result of their antecedent history particularly if that contains convictions. They therefore seek to become a licensed driver as an occupation of last resort. This is unacceptable as the granting of a licence would place such a person in a unique position of trust. The paramount responsibility of a licensing authority is to protect the public, not provide employment opportunities.
- 3.32 Licensees are expected to demonstrate appropriate professional conduct at all time, whether in the context of their work or otherwise. Licensees should be courteous, avoid confrontation, not be abusive or exhibit prejudice in any way. In no circumstances should Licensees take the law into their own hands. Licensees are expected to act with integrity and demonstrate conduct befitting the trust that is placed in them.
- 3.33 There are those who seek to take advantage of vulnerable people by providing services that they are not entitled to provide; for example, by plying for hire in an area where they are not entitled to do so. Licensees are expected to be vigilant of such behaviour and to report any concerns to the Police and the relevant licensing authority. Passengers should feel confident to check that the person offering a service is entitled to do so. Licensees should willingly demonstrate that they are entitled to provide the offered service by, for example, showing their badge.
- 3.34 As a society, we need to ask the question “who is driving my taxi?” and be secure in the knowledge that the answer is “a safe and suitable person”. The vast majority of drivers are decent, law abiding people who work very hard to provide a good service to their customers and the community at large. However poor decisions by local authorities and courts serve to undermine the travelling public’s confidence in the trade as a whole. Unless local authorities and the courts are prepared to take robust (and difficult) decisions to maintain the standards the local authority lays down, and in some cases tighten up their own policies, the public cannot have complete confidence in taxi drivers. This is detrimental to all involved.

Private Hire Operators

- 3.35 A private hire operator (“PHO”) is the person who takes a booking for a private hire vehicle (“PHV”), and then dispatches a PHV driven by a licensed private hire driver (“PHD”) to fulfil that booking. All three licences (PHO, PHV and PHD) must have been granted by the same

authority³². A local authority cannot grant a PHO licence unless the applicant has the right to work in the UK and is a fit and proper person³³.

- 3.36 As with taxi drivers the role of the PHO goes far beyond simply taking bookings and dispatching vehicles. In the course of making the booking and dispatching the vehicle and driver, the PHO will obtain significant amounts of personal information. It is therefore vital that a PHO is as trustworthy and reliable as a driver, notwithstanding their slightly remote role. Hackney carriages can also be pre-booked, but local authorities should be mindful that where that booking is made by anybody other than a hackney carriage driver, there are no controls or vetting procedures in place in relation to the person who takes that booking and holds that personal information.
- 3.37 How then does a local authority satisfy itself as to the “fitness and propriety” or “safety and suitability” of the applicant or licensee?
- 3.38 Spent convictions can be taken into account when determining suitability for a licence, but the applicant (or licensee on renewal) can only be asked to obtain a Basic Disclosure from the Disclosure and Barring Service.
- 3.39 Although this is by no means a perfect system, it does give local authorities a reasonable basis for making an informed decision as to fitness and propriety of an applicant or existing licensee.
- 3.40 To enable consistent and informed decisions to be made, it is important to have a working test of fitness and propriety for PHOs and a suitable variation on the test for drivers can be used:
- “Would I be comfortable providing sensitive information such as holiday plans, movements of my family or other information to this person, and feel safe in the knowledge that such information will not be used or passed on for criminal or unacceptable purposes?”³⁴
- 3.41 There is a further point to consider in relation to PHOs and that concerns the staff used on the telephones and radios. There is no reason why a condition cannot be imposed on a PHO licence requiring them to undertake checks on those they employ/use within their company to satisfy themselves that they are fit and proper people to undertake that task and retain that information to demonstrate that compliance to the local authority. Any failure on the part of the PHO to either comply with this requirement, or act upon information that they

---

³² See *Dittah v Birmingham City Council*, *Choudhry v Birmingham City Council* [1993] RTR 356 QBD

³³ Section 55(1) Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976

³⁴ Button on Taxis – Licensing Law and Practice 4th Ed Bloomsbury Professional at para 12.35

obtain (thereby allowing unsuitable staff to work in positions of trust), would then have serious implications on the continuing fitness and propriety of the PHO.

- 3.42 Care should be taken in circumstances where a PHO Licence is sought in the name of a limited company, partnership or other business structure that all the requirements applicable to an individual applicant are made of each director or partner of the applicant organisation³⁵. Only by so doing can a decision be made as to the fitness and propriety of the operating entity.

Vehicle Proprietors

- 3.43 Similar considerations apply to the vehicle proprietors, both hackney carriage and private hire (referred to here generically as “taxis”). Although the vehicle proprietor may not be driving a vehicle (and if they are they will be subject to their own fitness and propriety test to obtain a driver’s licence), they clearly have an interest in the use of the vehicle. They will also be responsible for the maintenance of the vehicle, and vehicles that are not properly maintained have a clear impact on public safety.
- 3.44 Taxis are used to transport people in many circumstances, and are seen everywhere across the United Kingdom, at all times of the day and night, in any location. Therefore, taxis could provide a transportation system for illegal activities or any form of contraband, whether that is drugs, guns, illicit alcohol or tobacco, or people who are involved in or are the victims of illegal activity, or children who may be at risk of being, or are being, abused or exploited.
- 3.45 In relation to both hackney carriages and private hire vehicles, the local authority has an absolute discretion over granting the licence³⁶ and should therefore ensure that both their enquiries and considerations are robust. It is much more involved than simply looking at the vehicle itself and it is equally applicable on applications to transfer a vehicle as on grant applications.
- 3.46 Again, this is not an exempt occupation for the purposes of the 1974 Act, but exactly the same process can be applied as for private hire operators – Basic DBS, statutory declaration and consideration of spent convictions. This can then be used in the light of a similar policy in relation to suitability as the authority will already have for drivers and PHOs.
- 3.47 A suitable test would be:

“Would I be comfortable allowing this person to have control of a licensed vehicle that can travel anywhere, at any time of the day or night without arousing suspicion, and be

---

³⁵ See s57(1)(c) of the 1976 Act.

³⁶ S37 of the 1847 Act in relation to hackney carriages; section 48 of the 1976 Act to private hire vehicles.

satisfied that he/she would not allow it to be used for criminal or other unacceptable purposes, and be confident that he/she would maintain it to an acceptable standard throughout the period of the licence?”³⁷

---

³⁷ Button on Taxis – Licensing Law and Practice 4th Ed Bloomsbury Professional at para 8.98

Chapter 4: Guidance on Determination

- 4.1 As is clear from the overview of Offenders and Offending above, there is no evidence which can provide precise periods of time which must elapse after a crime before a person can no longer be considered to be at risk of reoffending, but the risk reduces over time. In light of that, the suggested timescales below are intended to reduce the risk to the public to an acceptable level.
- 4.2 Many members of our society use, and even rely on, hackney carriages and private hire vehicles to provide transportation services. This can be on a regular basis, or only occasionally, but in all cases passengers, other road users and society as a whole must have confidence in the safety and suitability of the driver, the vehicle itself and anyone involved with the booking process.
- 4.3 Ideally, all those involved in the hackney carriage and private hire trades (hackney carriage and private hire drivers, hackney carriage and private hire vehicle owners and private hire operators) would be persons of the highest integrity. In many cases that is true, and the vast majority of those involved in these trades are decent, upstanding, honest and hard-working individuals. Unfortunately, as in any occupation or trade, there are those who fail to conform to those standards.
- 4.4 The purpose of this document is to offer guidance on how licensing authorities can determine whether a particular person is safe and suitable either to be granted a licence in the first place or to retain such a licence. As outlined above, a policy can be robust, and if necessary, say never, and each case is then considered on its own merits in the light of that policy.

Pre-application requirements

- 4.5 Licensing authorities are entitled to set their own pre-application requirements. These will vary depending upon the type of licence in question but can include some or all of the following (these are not exhaustive lists):

Vehicles:

- Basic DBS checks;
- Specifications e.g. minimum number of doors, minimum seat size, headroom, boot space etc;
- Mechanical tests and tests of the maintenance of the vehicle e.g. ripped seats etc;
- Emission limits/vehicle age limits;
- Wheelchair accessibility requirements.

Drivers:

- Enhanced DBS checks with update service;
- Checks made to the National Anti Fraud Network database on refusals and revocations of hackney carriage and private hire licences (when available);
- Medical checks;
- Knowledge of the geographic area;
- Spoken and written English tests;
- Disability awareness training;
- Child sexual exploitation and safeguarding training.

Operators:

- Basic DBS checks;
- Details of their vetting procedures for their staff;
- Knowledge of the licensing area.

- 4.6 In relation to each of these licences, the licensing authority has discretion as to whether or not to grant the licence.
- 4.7 Drivers and operators cannot be granted a licence unless the authority is satisfied that they are a “fit and proper person” to hold that licence (see Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 ss 51 and 59 in respect of drivers; s55 in respect of operators).
- 4.8 There are no statutory criteria for vehicle licences, therefore the authority has an absolute discretion over whether to grant either a hackney carriage or private hire proprietor’s licence.
- 4.9 “Fit and proper” means that the individual (or in the case of a private hire operator’s licence, the limited company together with its directors and secretary, or all members of a partnership³⁸) is “safe and suitable” to hold the licence.
- 4.10 In determining safety and suitability the licensing authority is entitled to take into account all matters concerning that applicant or licensee. They are not simply concerned with that person’s behaviour whilst working in the hackney carriage or private hire trade. This consideration is far wider than simply criminal convictions or other evidence of unacceptable behaviour, and the entire character of the individual will be considered. This can include, but is not limited to, the individual’s attitude and temperament.

---

³⁸ Section 57(2)(c) of the Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 allows a local authority to consider the character of a company director or secretary, or any partner.

- 4.11 Convictions for attempt or conspiracy will be regarded as convictions for the substantive crime. A caution is regarded in exactly the same way as a conviction³⁹. Fixed penalties and community resolutions will also be considered in the same way as a conviction⁴⁰.
- 4.12 It is important to recognise that matters which have not resulted in a criminal conviction (whether that is the result of an acquittal, a conviction being quashed, decision not to prosecute or an investigation which is continuing where the individual has been bailed) can and will be taken into account by the licensing authority. In addition, complaints where there was no police involvement will also be considered. Within this document, any reference to "conviction" will also include matters that amount to criminal behaviour, but which have not resulted in a conviction.
- 4.13 In the case of any new applicant who has been charged with any offence and is awaiting trial, the determination will be deferred until the trial has been completed or the charges withdrawn. Where an existing licensee is charged, it will be for the licensing authority to decide what action to take in the light of these guidelines.
- 4.14 In all cases, the licensing authority will consider the conviction or behaviour in question and what weight should be attached to it, and each and every case will be determined on its own merits, and in the light of these guidelines.
- 4.15 Any offences committed, or unacceptable behaviour reported whilst driving a hackney carriage or private hire vehicle, concerning the use of a hackney carriage or private hire vehicle, or in connection with an operator of a private hire vehicle will be viewed as aggravating features, and the fact that any other offences were not connected with the hackney carriage and private hire trades will not be seen as mitigating factors.
- 4.16 As the licensing authority will be looking at the entirety of the individual, in many cases safety and suitability will not be determined by a specified period of time having elapsed following a conviction or the completion of a sentence. Time periods are relevant and weighty considerations, but they are not the only determining factor.
- 4.17 In addition to the nature of the offence or other behaviour, the quantity of matters and the period over which they were committed will also be considered. Patterns of repeated unacceptable or criminal behaviour are likely to cause greater concern than isolated occurrences as such patterns can demonstrate a propensity for such behaviour or offending.
- 4.18 Most applicants or licensees will have no convictions and that is clearly the ideal situation. In relation to other people, it is accepted that human beings do make mistakes and lapse in their conduct for a variety of reasons, and it is further accepted that many learn from experience and do not go on to commit further offences. Accordingly, in many cases an isolated

---

³⁹ This is because a caution can only be imposed following an admission of guilt, which is equivalent to a guilty plea on prosecution.

⁴⁰ This is because payment of a fixed penalty indicates acceptance of guilt, and a community resolution can only be imposed following an admission of guilt.

conviction, especially if committed some time ago, may not prevent the grant or renewal of a licence.

- 4.19 It is also important to recognise that once a licence has been granted, there is a continuing requirement on the part of the licensee to maintain their safety and suitability. The licensing authority has powers to take action against the holder of all types of licence (driver's, vehicle and operator's) and it must be understood that any convictions or other actions on the part of the licensee which would have prevented them being granted a licence on initial application will lead to that licence being revoked.
- 4.20 Any dishonesty by any applicant or other person on the applicant's behalf which is discovered to have occurred in any part of any application process (e.g. failure to declare convictions, false names or addresses, falsified references) will result in a licence being refused, or if already granted, revoked and may result in prosecution.
- 4.21 As the direct impact on the public varies depending upon the type of licence applied for or held, it is necessary to consider the impact of particular offences on those licences separately. However, there are some overriding considerations which will apply in all circumstances.
- 4.22 Generally, where a person has more than one conviction, this will raise serious questions about their safety and suitability. The licensing authority is looking for safe and suitable individuals, and once a pattern or trend of repeated offending is apparent, a licence will not be granted or renewed.
- 4.23 Where an applicant/licensee is convicted of an offence which is not detailed in this guidance, the licensing authority will take that conviction into account and use these guidelines as an indication of the approach that should be taken.
- 4.24 These guidelines do not replace the duty of the licensing authority to refuse to grant a licence where they are not satisfied that the applicant or licensee is a fit and proper person. Where a situation is not covered by these guidelines, the authority must consider the matter from first principles and determine the fitness and propriety of the individual.

Drivers

- 4.25 As the criteria for determining whether an individual should be granted or retain a hackney carriage driver's licence are identical to the criteria for a private hire driver's licence, the two are considered together.
- 4.26 A driver has direct responsibility for the safety of their passengers, direct responsibility for the safety of other road users and significant control over passengers who are in the vehicle. As those passengers may be alone, and may also be vulnerable, any previous convictions or unacceptable behaviour will weigh heavily against a licence being granted or retained.

- 4.27 As stated above, where an applicant has more than one conviction showing a pattern or tendency irrespective of time since the convictions, serious consideration will need to be given as to whether they are a safe and suitable person.
- 4.28 In relation to single convictions, the following time periods should elapse following completion of the sentence (or the date of conviction if a fine was imposed) before a licence will be granted.

Crimes resulting in death

- 4.29 Where an applicant or licensee has been convicted of a crime which resulted in the death of another person or was intended to cause the death or serious injury of another person they will not be licensed.

Exploitation

- 4.30 Where an applicant or licensee has been convicted of a crime involving, related to, or has any connection with abuse, exploitation, use or treatment of another individual irrespective of whether the victim or victims were adults or children, they will not be licensed. This includes slavery, child sexual exploitation, grooming, psychological, emotional or financial abuse, but this is not an exhaustive list.

Offences involving violence

- 4.31 Where an applicant has a conviction for an offence of violence, or connected with any offence of violence, a licence will not be granted until at least 10 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Possession of a weapon

- 4.32 Where an applicant has a conviction for possession of a weapon or any other weapon related offence, a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Sex and indecency offences

- 4.33 Where an applicant has a conviction for any offence involving or connected with illegal sexual activity or any form of indecency, a licence will not be granted.
- 4.34 In addition to the above, the licensing authority will not grant a licence to any applicant who is currently on the Sex Offenders Register or on any 'barred' list.

Dishonesty

- 4.35 Where an applicant has a conviction for any offence of dishonesty, or any offence where dishonesty is an element of the offence, a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Drugs

- 4.36 Where an applicant has any conviction for, or related to, the supply of drugs, or possession with intent to supply or connected with possession with intent to supply, a licence will not be granted until at least 10 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.
- 4.37 Where an applicant has a conviction for possession of drugs, or related to the possession of drugs, a licence will not be granted until at least 5 years have elapsed since the completion of any sentence imposed. In these circumstances, any applicant will also have to undergo drugs testing at their own expense to demonstrate that they are not using controlled drugs.

Discrimination

- 4.38 Where an applicant has a conviction involving or connected with discrimination in any form, a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Motoring convictions

- 4.39 Hackney carriage and private hire drivers are professional drivers charged with the responsibility of carrying the public. Any motoring conviction demonstrates a lack of professionalism and will be considered seriously. It is accepted that offences can be committed unintentionally, and a single occurrence of a minor traffic offence would not prohibit the grant of a licence or may not result in action against an existing licence. Subsequent convictions reinforce the fact that the licensee does not take their professional responsibilities seriously and is therefore not a safe and suitable person to be granted or retain a licence.

Drink driving/driving under the influence of drugs/using a hand-held telephone or hand held device whilst driving

- 4.40 Where an applicant has a conviction for drink driving or driving under the influence of drugs, a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence or driving ban imposed. In these circumstances, any applicant will also have to undergo drugs testing at their own expense to demonstrate that they are not using controlled drugs.
- 4.41 Where an applicant has a conviction for using a held-hand mobile telephone or a hand-held device whilst driving, a licence will not be granted until at least 5 years have elapsed since the conviction or completion of any sentence or driving ban imposed, whichever is the later.

Other motoring offences

- 4.42 A minor traffic or vehicle related offence is one which does not involve loss of life, driving under the influence of drink or drugs, driving whilst using a mobile phone, and has not resulted in injury to any person or damage to any property (including vehicles). Where an applicant has 7 or more points on their DVLA licence for minor traffic or similar offences, a licence will not be granted until at least 5 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.
- 4.43 A major traffic or vehicle related offence is one which is not covered above and also any offence which resulted in injury to any person or damage to any property (including vehicles). It also includes driving without insurance or any offence connected with motor insurance. Where an applicant has a conviction for a major traffic offence or similar offence, a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Hackney carriage and private hire offences

- 4.44 Where an applicant has a conviction for an offence concerned with or connected to hackney carriage or private hire activity (excluding vehicle use), a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Vehicle use offences

- 4.45 Where an applicant has a conviction for any offence which involved the use of a vehicle (including hackney carriages and private hire vehicles), a licence will not be granted until at least 7 years have elapsed since the completion of any sentence imposed.

Private Hire Operators

- 4.46 A private hire operator (“an operator”) does not have direct responsibility for the safety of passengers, other road users or direct contact with passengers who are in the private hire vehicle (except where they are also licensed as a private hire driver). However, in performing their duties they obtain and hold considerable amounts of personal and private information about their passengers which must be treated in confidence and not revealed to others, or used by the operator or their staff for criminal or other unacceptable purposes.
- 4.47 As stated above, where an applicant has more than one conviction, serious consideration will need to be given as to whether they are a safe and suitable person.
- 4.48 Operators must ensure that any staff that are used within the business (whether employees or independent contractors) and are able to access any information as described above are subject to the same standards as the operator themselves. This can be effected by means of the individual staff member being required by the operator to obtain a basic DBS certificate. If an operator is found not to be applying the required standards and using staff that do not meet the licensing authority’s overall criteria, that will lead to the operator’s licence being revoked.

- 4.49 As public trust and confidence in the overall safety and integrity of the private hire system is vital, the same standards will be applied to operators as those applied to drivers, which are outlined above.

Vehicle proprietors

- 4.50 Vehicle proprietors (both hackney carriage and private hire) have two principal responsibilities.
- 4.51 Firstly, they must ensure that the vehicle is maintained to an acceptable standard at all times.
- 4.52 Secondly, they must ensure that the vehicle is not used for illegal or illicit purposes.
- 4.53 As stated above, where an applicant has more than one conviction, serious consideration will need to be given as to whether they are a safe and suitable person to be granted or retain a vehicle licence.
- 4.54 As public trust and confidence in the overall safety and integrity of the private hire system is vital, the same standards will be applied to proprietors as those applied to drivers, which are outlined above.

Acknowledgements

In December 2015, the Institute of Licensing established a working party to look at the creation of a model or standard set of guidelines in relation to assessing the suitability of applicants and licence holders in relation to taxi drivers, operators and vehicle proprietors, taking into account the character of the applicant or licensee.

The core project group comprised:

- Stephen Turner, Solicitor at Hull City Council, Licensing Lead for Lawyers in Local Government and Vice Chair of the North East Region IoL (Project Group Chair)
- Jim Button, Solicitor at James Button & Co and President of IoL
- Philip Kolvin QC, Cornerstone Barristers and Patron of IoL
- John Miley, Licensing Manager for Broxtowe Borough Council, National Chair for NALEO and Vice Chair of the East Midlands Region IoL
- Linda Cannon, previously Licensing Manager for Basingstoke & Dean and Hart Councils, and now private licensing consultant and Chair of the South East Region IoL
- Phil Bates, Licensing Manager for Southampton City Council
- Sue Nelson, Executive Officer of IoL

This Guidance is the result of the work of the project team and includes consideration of antecedent history of the applicant or licence holder and its relevance to their 'character' as well as consideration of convictions, cautions and non-conviction information.

The Institute is delighted to have the Local Government Association, the National Association of Licensing and Enforcement Officers and Lawyers in Local Government contributing to and supporting this project with IoL.

The Institute is also grateful to others who have contributed to the work of the project group, including former probation officer Hannah Jones (now Housing Officer at Flintshire Council) who has assisted the group in providing the chapter on 'Offenders and Offending'.

This project has been further enhanced by invaluable contributions from the following individuals and organisations:

- Ellie Greenwood and Rebecca Johnson, Local Government Association
- Tim Briton, Lawyers in Local Government
- Ben Atrill
- Suzy Lamplugh Trust
- Councillor Richard Wright, North Kesteven District Council
- Professor of Criminology Fiona Measham, Durham University
- Councillor Philip Evans, Conwy County Borough Council
- Councillors Catriona Morris and Mick Legg, Milton Keynes Council
- Louise Scott Garner
- Jenna Parker, Institute of Licensing

Finally, grateful thanks go to all those who responded to the initial fact-finding survey and the subsequent consultation on the draft guidance.

Institute of Licensing
Egerton House
2 Tower Road
Birkenhead
CH41 1FN
T: 0151 650 6984
E: info@instituteoflicensing.org

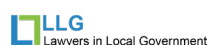
The Institute of Licensing (IoL) is the professional body for licensing practitioners across the UK.
www.instituteoflicensing.org

The Local Government Association (LGA) is the national voice of local government.
www.local.gov.uk

Lawyers in Local Government (LLG). www.lawyersinlocalgovernment.org

National Association of Licensing and Enforcement Officers (NALEO). www.naleo.org.uk

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	5 Rhagfyr 2018
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Gwasanaethau Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd licensing@denbighshire.gov.uk 01824 706066
TESTUN:	Y wybodaeth ddiweddaraf am Weithdrefn a Pholisi Pwyntiau Cosb

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Darparu'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau ar Weithdrefn a Pholisi Pwyntiau Cosb.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae Polisi a Gweithdrefn Pwyntiau Cosb yn ddogfen unigol sy'n cwmpasu sut y bydd y Cyngor yn ymdrin â mân achosion o ran trwyddedu tacsis ac fe'i cymeradwywyd gan yr Aelodau ym mis Medi 2014 ac fe'i diweddarwyd ym mis Medi 2015.
- 2.2 Mae cyflwyno pwyntiau wedi bod yn digwydd ers mis Ionawr 2015.

3. GWYBODAETH GEFNDIR

- 3.1 Cyfrifoldeb allweddol y cyngor dan y ddeddfwriaeth drwyddedu yw sicrhau mai dim ond pobl addas a phriodol sy'n cael trwyddedau ac yn parhau i fod yn yrwyr neu weithredwyr cerbydau hacni / hurio preifat. Mae hyn er mwyn sicrhau diogelwch y rhai sy'n defnyddio cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat a'r cyhoedd.
- 3.2 Mae Gweithdrefn a Pholisi Pwyntiau Cosb wedi'i fabwysiadu fel proses i nodi'r gyrwyr, gweithredwyr neu berchnogion cerbydau sy'n gyson yn ymddwyn mewn dull, os yr ystyrir yn ei gyfanrwydd, sy'n nodi nad ydynt yn unigolion cymwys ac addas i gael trwydded. Mae'n fodd i'r swyddogion nodi a chofnodi tor-amodau difrifol a lefel isel o natur annerbyniol. Mae'r Cynllun yn gweithredu fel cofnod o ymddygiad unigolyn trwyddedig, a bydd yn rhoi canllaw i'r Cyngor i nodi a yw unigolyn yn "addas a phriodol" i feddu ar drwydded berthnasol.

- 3.3 Adolygwyd Polisi a Gweithdrefn Pwyntiau Cosb ym mis Medi 2015. Yn dilyn yr adolygiad gweithredwyd rhai diwygiadau i'r polisi a'r weithdrefn ac mae'r fersiwn bresennol ynghlwm yn Atodiad A.
- 3.4 Dylid adolygu'r ddogfen bob tair blynedd o leiaf.
- 3.5 Mae'r Swyddogion wedi adolygu'r Polisi a'r Weithdrefn Pwyntiau Cosb ac maent o'r farn eu bod yn parhau i fod yn addas i bwrpas ac felly nid ydynt yn cynnig unrhyw newidiadau i'r cynllun.
- 3.6 Mae'r tablau canlynol yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau ar nifer y digwyddiadau a'r math o dor-amodau lle y cyflwynwyd pwyntiau eleni a'r llynedd.

2017		
Nifer y digwyddiadau	Mater	Nifer y pwyntiau fesul mater
1	Ysmygu mewn man di-fwg – mewn cerbyd trwyddedig	10 pwynt
1	Gyrru cerbyd trwyddedig mewn modd sy'n debygol o achosi perygl i aelod o'r cyhoedd	10 pwynt
1	Gyrru cerbyd trwyddedig gyda theiar diffygiol yn is na'r isafswm o 1.6mm – sef 0.9mm yn yr achos hwn	10 pwynt
2	Gyrru cerbyd trwyddedig sydd yn fudr y tu mewn	6 phwynt
1	Darparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol ar ffurflen gais am drwydded	10 pwynt
	Gyrrwr yn gwrthod cydymffurfio ag amod trwyddedig sef cludo neu ganiatáu i unigolyn arall gael eu cludo yn y cerbyd heb ganiatâd y llogwr	3 phwynt
2	Peidio â rhoi gwybod i'r Cyngor yn ysgrifenedig am Gosb Benodedig am oryrru o fewn saith diwrnod gwaith.	6 phwynt
1	Cyflwyno cerbyd trwyddedig i'w brofi mewn cyflwr anniogel neu beryglus	20 pwynt
2018		

Nifer y digwyddiadau	Mater	Nifer y pwyntiau fesul mater
1	Peidio â hysbysu am wrthdrawiad traffig ffyrdd o fewn 72 awr	6 phwynt
2	Peidio â datgelu dwy euogfarn am oryrru i'r Cyngor, yn ysgrifenedig o fewn saith diwrnod gwaith.	6 phwynt
1	Peidio â rhoi gwybod i'r Cyngor yn ysgrifenedig am euogfarn am oryrru o fewn saith diwrnod gwaith.	6 phwynt

4. ARGYMHELLION

- 4.1 Bod Aelodau'n cydnabod y wybodaeth a ddarperir ar y dadansoddiad o'r pwyntiau a ddyfarnwyd.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

14. Denbighshire County Council Penalty Point Policy and Procedure

14.1 Introduction

14.1.1 This document details the Penalty Point procedure used by the Council to deal with minor breaches or infringements of legislation or unacceptable behaviour committed by those licensed as Drivers and Operators and vehicle proprietors, in much the same way that points can be attached to a DVLA driving licence.

14.2 Policy Statement

14.2.1 The aim of this Policy is to improve the levels of compliance of licensing regulations and requirements and to help raise standards, safety and the protection of members of the public affected by the actions of licensed drivers and operators and vehicle proprietors.

14.2.2 The Council is committed to ensure that only fit and proper persons become, and remain, as hackney carriage and private hire drivers and Operators and vehicle proprietors.

14.2.3 The procedure also seeks to improve the level of transparency and consistency in which the licensing system is administered and enforced.

14.3 Purpose of the procedure

14.3.1 The penalty point procedure is designed to work in conjunction with other enforcement options, identifying those drivers, operators or vehicle proprietors who repeatedly behave in a manner which, if taken as a whole, indicates that they are not fit and proper persons to hold a licence.

14.3.2 The Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976 and the Town Police Clauses Act 1847 (the relevant legislation covering such licences), only allows for the suspension or revocation of a licence, or the prosecution of a licence holder where they commit an offence under the above legislation. Therefore there is no system in place to deal with minor breaches or infringements, which in isolation are not serious enough to warrant the suspension or revocation of a licence.

14.4 Who is covered by the procedure

14.4.1 Penalty Points may be awarded against anyone holding a Hackney Carriage Licence; a Private Hire Driver Licence; a Private Hire Operator Licence or a Vehicle Proprietor.

14.5 Issuing of Penalty Points

14.5.1 Officers will investigate allegations of offences by licensed operators, drivers or vehicles owners. When considering what action to take the Investigating officer(s) will take into account all available and appropriate evidence, such as eye witness accounts and their reliability, the views of the licence holder who may be affected by the outcome of the investigation, etc.. The outcome of investigations may result in a wide range of potential actions against the driver and /or operator and / or proprietor. This procedure deals with the option of penalty points. For other enforcement action please refer to the relevant procedures.

14.5.2 Once the decision to issue penalty points is made, letters will be sent to all persons/organisations involved in the allegation(s) detailing the findings and decision of the Investigation officer. A record of the decision and any copies of associated documents will be kept on file (usually in secure electronic format) and retained for a period of 6 months following the expiry of the 2 year rolling period referred to at 14.5.6 below.

- 14.5.3 The points will be issued by an officer, or the Committee, to the driver and /or operator and / or proprietor depending on the circumstances, and will be confirmed in writing within 14 days of their issue.
- 14.5.4 Any penalty points incurred under this procedure are completely separate from any points which may be attached by the Police, through fixed penalty notices, or the Courts, through convictions to DVLA driving licences.
- 14.5.5 Confirmed infringements or breaches resulting in the award of penalty points will act as an ongoing record of a licensee's behaviour and conduct and may be used in determining whether they are a fit and proper person to hold a licence.
- 14.5.6 Where a licence holder accumulates 20 or more penalty points, in separate incidents, in a 24 month rolling period (a period of 24 consecutive months determined on a rolling basis with a new 24 month period beginning each day) the matter will be referred to the next available Licensing Committee. The Committee will be required to determine whether the driver or operator is a fit and proper person. The following action can be taken by the Committee:
- Take no action
  - Issue a warning
  - Issue additional penalty points
  - Suspend a licence as a punitive sanction
  - Suspend a licence to correct a fault, defect, or breach
  - Revoke or refuse to renew a licence
- 14.5.7 Periods of suspension will be determined by the Licensing Committee and will depend on the nature of the offence, breach, or infringement and the individual's compliance history. A determination will also be made as to whether the suspension or revocation is on the grounds of public safety, thereby having immediate effect.

14.5.8 Where a driver, proprietor or operator reaches the 20 points and is referred to the Committee it will not preclude all relevant information being disclosed. This will include any other penalty points, complaints, warnings, and suspensions etc. The 20 points will be a referral trigger.

14.5.9 Where an identified breach results in the issue of a single award of 20 penalty points these matters will be considered as soon as is practicable by the Head of Planning & Public Protection or in his/her absence, the Head of Legal and Democratic Services, in consultation with the Chair of the Licensing Committee, or in his / her absence, the vice Chair, for appropriate action. Any action will be considered alongside the Council's agreed document "Procedure for Suspension / Revocation of a Hackney Carriage and Private Hire Driver Licence".

14.6 **A breach or infringement is discovered**

14.6.1 If there is good evidence that there was a breach or inappropriate behaviour and it is considered appropriate to do so, the licence holder will be issued with a penalty point notice.

14.6.2 The penalty point notice will describe the infringement or breach, date and time it took place, and how many points have been issued to the licence holder.

14.6.3 The Council reserve the right to not impose penalties points under this scheme where in the opinion of the Officers the allegations are either frivolous, vexatious or repetitious, or made, in the Officers opinion, to further personal grievances or which are not made within a reasonable time period, to be determined by the Council depending on the individual circumstances, of the breach having occurred.

14.7 **How to report an infringement**

14.7.1 Any breaches of conduct will be subject to investigation by officers, and only where there is clear, verifiable evidence of an infringement e.g. a photograph of an illegally parked vehicle, will a penalty point notice be issued.

14.7.2 Infringements can be reported through the Council's website <https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/contact-us/contact-us.aspx>

14.8 Infringements/breaches covered by the Scheme

14.8.1 A full list of infringements and breaches covered by this Scheme can be found at Appendix 1.

14.9 Appeals

14.9.1 If a licensee wishes to appeal against the issue of a "penalty points notice" he/she must do so in writing, stating the reasons of the appeal, within 10 working days from the date of issue of such a notice, to the Council's Head of Planning and Public Protection or in his/her absence the Public Protection Manager, who, in consultation with the Chairman of the Licensing Committee, will have the discretion to:-

- uphold the Council Officer's decision – retain the number points on the "penalty points notice"; or
- cancel the issue of the "penalty points notice" to the licensee.

14.9.2 The Head of Planning and Public Protection or, as the case may be, the Public Protection Manager will write to the licensee informing them of the outcome within 10 working days of receiving the appeal.

14.9.3 If no appeal is lodged within 10 days from the date of issue of the Notice, then the Council will take the view that the licence holder has accepted the penalty points.

14.9.4 There is no appeal beyond the decision made by the Head of Public Protection. However, should a licensee be subsequently reported to the Licensing Committee for accumulating 20 penalty points, he/she has the opportunity to raise the validity of the points issued.

14.10 Re-applying for a licence

14.10.1 If a licence holder has had their licence revoked, they may apply for a new licence, but it is Council Policy that such an application under the Penalty Point Scheme will not be entertained until a suitable period from the date of revocation has elapsed, as detailed below:

- where the penalty points which resulted in the revocation included any infringements that attracted 10 or more points, then this period will be 24 months
- where none of the infringements individually attracted more than 10 points, then this period is reduced to twelve months.

14.10.2 It should not be assumed that an application for a new licence, following revocation under this Scheme, will automatically be granted. Any application will be subject to the Council's normal application process and consideration of whether the applicant is a fit and proper person to hold a licence.

14.11 Delegation of Functions

14.11.1 The Head of Planning and Public Protection Public Protection can delegate authority to the Public Protection Manager to issue penalty points in accordance with this policy. The Public Protection Manager can also delegate this function to an authorised Officer of the Council.

14.12 Review of the Scheme

14.12.1 This Policy will be reviewed every three years. Notwithstanding this, the policy will continue to be evaluated and may be updated at any time, subject to the appropriate consultation.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

APPENDIX 1 – PENALTY POINT SCHEME

FOR BREACHES OR INFRINGEMENTS BY HACKNEY AND PRIVATE HIRE OPERATORS, DRIVERS AND VEHICLE PROPRIETORS

SCALE OF PENALTY POINTS

REF No	BREACH/OFFENCE OR INFRINGEMENT	PENALTY POINTS
1	Use/Cause/Permit a vehicle to be driven with a defect contrary to Road Vehicle (Construction & Use) Regs 1986 (as amended) (per defect):	
	a) Defective tyres (including spare)	10
	b) Defective brakes	10
	c) Defective seat belts	10
	d) Defective steering	10
	e) Defective suspension	10
	f) Defective doors (closing/ locking mechanism)	6
	g) Defective windscreen – cracked etc. in drivers view	6
	h) Defective bodywork– sharp edges, corrosion likely to cause injury to persons	6
	i) Defective headlamps, brake lights, sidelights	10
	j) Defective windscreen wipers/washers	6
	k) Defective exhaust	3
	l) Defective horn	3
m) Insecure battery which could be a fire risk.	10	

	n) Any other relevant defect not referred to above	6
2	Failing to produce Certificate of Compliance, MOT certificate, driving licence or insurance certificate, which is valid on the day of request, within 7 days of being requested	3
3	Obstructing an authorised officer or Police Officer	10
4	Failure to carry an assistance dog without an exemption notice	3
5	Using or allowing a vehicle to be used subject to a suspension/revocation issued by an Authorised Officer or Police Officer	20
6	Using an unlicensed vehicle or licensed vehicle without Insurance	20
7	Driver using a handheld mobile phone, handheld two way radio, whilst the vehicle is in motion	10
8	Presenting a licensed vehicle for testing in an unsafe or dangerous Condition	20
9	Providing false or misleading information on licence application form / failing to provide relevant information or the relevant fee (including dishonoured cheques)	10
10	Failure to submit a licensed vehicle that is 5 years old, or more for a 6 monthly MoT and provide documented proof to the Council that it has passed such a test. The Council will expect to see documentary evidence that such a test has been carried out within 4 weeks of the due date of the MoT test.	10
11	Operator failing to keep proper records or keep records in accordance with the licence conditions	3
12	Failing to notify the Council of details of road traffic collision within 72 hours	6
13	Failure to behave in a civil and orderly manner (including rude or aggressive behaviour) to a member of the public, licensed driver or Officer of the Council or Police Officer	10
14	Plying for hire by private hire drivers.	10
15	Carrying more passengers than the capacity stated on the vehicle licence.	20
16	Failure to carry an up to date fire extinguisher.	3

17	Failure to wear private hire/hackney carriage driver's badge.	3
18	Refusal to accept hiring without reasonable cause e.g. reasonable cause – when drunk or rude customer	6
19	Failure to observe rank discipline – taxi drivers (e.g. plying for hire outside the markings of one of the County's taxi ranks – parking in front or behind rank).	5
20	Failure to give assistance with loading/unloading luggage to or from any building or place, without reasonable cause e.g. temporary medical condition	3
21	Failure to attend punctually at appointed time and place without sufficient cause:	
	a) During daytime	3
	b) During the hours of darkness	6
22	Leaving a Hackney Carriage unattended whilst on a designated rank, without reasonable cause e.g. quick toilet break	3
23	Failure to comply with the Driver Dress Code	3
24	Failure to comply with the Code of Good Conduct	5
25	Displaying any feature on a private hire vehicle that may suggest that it is a taxi vehicle.	5
26	Failure to carry a legal spare wheel and tools or other method of repair e.g. foam/run flat tyre	3
27	Failure to display the external/internal licence plate or signs as required.	3
28	Displaying unsuitable or inappropriate sited signs or unauthorised advertisements in or on the vehicle.	3
29	Charging hackney carriage passenger more than the metered or agreed fare	6
30	Failure to return a vehicle licence plate within 7 days after request	6
31	Using a non-approved or non-calibrated taximeter	6
32	Unreasonably prolonging a journey or any misconduct regarding the charging of fares	6
33	Failure to notify the Council, in writing, of any conviction, caution, fixed penalty or similar within 7	6

	working days	
34	Failure to notify the Council, in writing, of a change of address within 7 working days	3
35	Failure to notify, in writing, a change in medical circumstances	6
36	Unsatisfactory condition of a vehicle (interior or exterior):	
	a) Dirty exterior	3
	b) Filthy and stained interior	6
	c) Other non-compliant licensable condition (as required by the "Blue Book")	3
37	Driving or parking in a manner likely to cause inconvenience, distress or danger to members of the public e.g. tailgating/speeding/overtaking/furious driving	10
38	Parking in contravention of public highway parking restrictions including occupying/parking in a loading bay	5
39	Parking/stopping or picking up or dropping off passengers on zigzags of a pedestrian crossing or school entrance	6
40	Failing to display Hackney Carriage fare card in vehicle	3
41	Failure to present vehicle for inspection by an authorised officer at required time/location.	10
42	Private Hire driver charging or attempting to charge more than the fare agreed with the customer by the operator	6
43	Private hire vehicle parking / waiting on a taxi rank	6
44	Smoking in a licensed vehicle, and allowing passengers to smoke in a licensed vehicle	10
45	Failure to display in a licensed vehicle, no smoking signage as prescribed in the Health Act 2006	3

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	5 Rhagfyr 2018
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd licensing@denbighshire.gov.uk 01824 706066
TESTUN:	Y wybodaeth ddiweddaraf am Gyflwyno rhestr o gerbydau dynodedig sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Hysbysu'r Aelodau ar gynnydd cyflwyno rhestr o gerbydau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae Deddfwriaeth yn caniatáu i awdurdodau lleol gadw rhestr o gerbydau trwyddedig fel cerbyd hacni neu gerbyd hurio preifat sy'n bodloni gofynion cerbyd hygyrch i gadeiriau olwyn, a phan mae rhestr yn bodoli, mae'r deddfwriaeth yn gosod rhwymedigaethau pellach ar yrwyr a/neu berchnogion y cerbydau hynny.

3. PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Deddf Cydraddoldeb 2010, Adran 167.

4.0 GWYBODAETH GEFNDIR

- 4.1 Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cyfuno sawl deddfwriaeth yn ymwneud â gwahaniaethu. Mae adrannau 160 hyd at 173 yn benodol yn trin cerbydau hurio preifat a Cherbydau Hacni.
- 4.2 Mae Adran 167 yn caniatáu i'r awdurdod trwyddedu gynnal rhestrau o gerbydau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn.
- 4.3 Bydd yr Aelodau yn cofio, yn y cyfarfod ym mis Mawrth eleni, eu bod wedi penderfynu cymeradwyo cyflwyno rhestr o'r fath ac wedi rhoi cyfarwyddyd i'r swyddogion ddechrau datblygu'r rhestr ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Trwyddedu.
- 4.4 Mae'r cofnodion presennol yn nodi bod 352 o gerbydau trwyddedig a 24 o'r rhain wedi'u nodi fel rhai sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn.

- 4.5 Bydd yr Aelodau hefyd yn cofio eu bod wedi dirprwyo'r dyddiad gweithredu i'r swyddogion mewn ymgynghoriad â Chadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu yn eu cyfarfod ym mis Mawrth. Mae'r swyddogion yn cynnig dyddiad gweithredu o 31 Ionawr 2019. Cyn y dyddiad hwn bydd holl weithredwyr cerbydau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn yn cael gwybod am weithrediad y rhestr a'r broses ar gyfer unrhyw geisiadau i gael eu heithrio o'r rhwymedigaeth i ddarparu cymorth symudedd, fel yr amlinellwyd yn Atodiad A.
- 4.6 Atgoffir yr aelodau pan fydd y rhestr yn weithredol bydd y ddeddfwriaeth yn cyflwyno dyletswyddau penodol ar yrwyr cerbydau dynodedig megis:
- Cludo teithiwr sy'n eistedd mewn cadair olwyn
  - Peidio â chodi unrhyw dâl ychwanegol am wneud hynny
  - Os yw'r teithiwr yn dymuno eistedd mewn sedd teithiwr, i gludo'r gadair olwyn
  - Cymryd camau i sicrhau bod y teithiwr yn cael eu cludo'n ddiogel ac yn gyfforddus
  - Rhoi cymorth symudedd o'r fath i'r teithiwr, fel sy'n ofynnol o fewn rheswm.
- 4.6 Cymorth symudedd yw cymorth;
- I sicrhau bod y teithiwr yn gallu mynd i mewn ac allan o'r cerbyd
  - Os yw'r teithiwr yn dymuno aros yn y gadair olwyn, galluogi'r teithiwr i fynd i mewn ac allan o'r cerbyd wrth eistedd yn y gadair olwyn
  - I lwytho bagiau'r teithiwr i mewn ac allan o'r cerbyd
  - Os nad yw'r teithiwr yn dymuno aros yn y gadair olwyn, llwytho'r gadair olwyn i mewn ac allan o'r cerbyd
- 4.7 Ni fydd gofyn i'r cerbydau ar y rhestr orfod cario pob math o gadair olwyn, ond yn hytrach, gallu cario rhai mathau.
- 4.8 Bydd y rhestr o gerbydau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn ar gael i'r cyhoedd ar wefan y cyngor.
- 5.0 ARGYMHELLION**
- 5.1 Bod yr Aelodau yn nodi cynnwys yr adroddiad ac yn cytuno ar ddyddiad gweithredu o 31 Ionawr 2019 ar gyfer cyhoeddi'r rhestr o gerbydau dynodedig sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn.

Eich cyf / Your ref {\$Licence->>manual_reference_number}

Ein cyf / Our ref {\$Licence->>manual_reference_number}

Dyddiad / Date {\$Communication->communication_date|date_format:"%d/%m/%Y"}

Rhif union / Direct dial 01824 706342

E-bost / Email licensing@denbighshire.gov.uk

Atodiad A / Appendix A

{\$Communication->Contact->contact_name}
{\$Communication->Contact->formatted_long_address}

Annwyl {\$Communication->Contact->contact_name},

Ynglŷn â: **Deddf Cydraddoldeb 2010 – Cerbydau Dynodedig ac Eithriadau Meddygol**

Ar 6 Ebrill 2017, daeth Adrannau 165 ac 167 Deddf Cydraddoldeb 2010 i rym.

Mae Adran 167 y Ddeddf yn rhoi pwerau i'r Awdurdod Trwyddedu i wneud rhestrau o "gerbydau dynodedig" (h.y. cerbydau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn), ac mae Adran 165 y Ddeddf yn rhoi dyletswyddau ar yrwyr y cerbydau hynny.

Mae ein cofnodion yn dangos fod gennych chi gerbyd sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn.

Bydd rhestr o gerbydau dynodedig yn cael ei chynnal gan yr Awdurdod Trwyddedu o'r 31 Ionawr 2019 ac fe gyhoeddir y rhestr ar wefan y Cyngor.

Os ydych chi'n gyrru cerbyd dynodedig, bydd y dyletswyddau canlynol yn berthnasol:

- cludo teithiwr sy'n eistedd mewn cadair olwyn;
- i beidio â chodi unrhyw dâl ychwanegol am wneud hynny;
- os yw'r teithiwr yn dymuno eistedd mewn sedd teithiwr, i gludo'r gadair olwyn;
- i gymryd camau fel y bo'n ofynnol i sicrhau bod y teithiwr yn cael ei gludo'n ddiogel ac yn weddol gyfforddus;
- rhoi cymorth symudedd o'r fath i'r teithiwr, fel sy'n ofynnol o fewn rheswm:
  - i sicrhau bod y teithiwr yn gallu mynd i mewn ac allan o'r cerbyd;
  - os yw'r teithiwr yn dymuno aros yn y gadair olwyn, galluogi'r teithiwr i fynd i mewn ac allan o'r cerbyd wrth eistedd yn y gadair olwyn;
  - i lwytho bagiau'r teithiwr i mewn ac allan o'r cerbyd;
  - os nad yw'r teithiwr yn dymuno aros yn y gadair olwyn, llwytho'r gadair olwyn i mewn ac allan o'r cerbyd.

Nid yw'r dyletswyddau a amlinellwyd uchod yn berthnasol i yrwyr sydd ag eithriad dilys. Gellir cyflwyno eithriad gan yr Awdurdod Trwyddedu os oes gennych chi gyflwr meddygol, anabled neu gyflwr corfforol sy'n golygu ei bod yn amhosibl neu'n afresymol o anodd i chi ymgymryd â'r dyletswyddau.

Blwch Post 62
Rhuthun
Sir Ddinbych LL15 9AZ
Ffôn: 01824 706342
Ffacs: 01824 70637
e-bost: trwyddedu@sirddinbych.gov.uk
Gwefan: www.sirddinbych.gov.uk

PO Box 62
Ruthin
Denbighshire LL15 9AZ
Phone: 01824 706342
Fax: 01824 706357
e-mail: licensing@denbighshire.gov.uk
Website: www.denbighshire.gov.uk

Os ydych chi'n teimlo eich bod angen eithriad o'r dyletswyddau hyn, gallwch lenwi ffurflen gais sydd ar gael o'r ddolen ganlynol - <http://www.denbighshire.gov.uk/trwyddedau-taci> - a'i chyflwyno i'r Awdurdod Trwyddedu. Mae angen i'ch Meddyg Teulu neu Feddyg sydd â mynediad i'ch cofnodion meddygol llawn, lenwi darn o'r ffurflen yn amlinellu'r rhesymau pam fod angen eithriad o'r fath.

Bydd yr holl geisiadau am dystysgrif eithrio yn cael eu penderfynu gan y Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol.

Os rhoddir eithriad, bydd y gyrrwr yn derbyn rhybudd o hynny, a fydd yn cael ei arddangos ar ochr agosaf y cerbyd, y tu ôl i'r ffenestr flaen. Bydd y rhybudd yn cael ei arddangos pan fo'r gyrrwr a nodir ar y rhybudd yn gyrru'r cerbyd yn unig h.y. mae'n rhaid i'r gyrrwr dynnu'r rhybudd o'r cerbyd.

Os na roddir eithriad erbyn 31 Ionawr 2019, bydd y dyletswyddau uchod yn berthnasol i unrhyw yrrwr sy'n gyrru cerbyd dynodedig. Bydd rhestr o gerbydau dynodedig yn cael ei chynnal ar wefan yr Awdurdod Trwyddedu a bydd perchennog y cerbyd yn derbyn hysbysiad bod eu cerbyd yn un dynodedig.

Atgoffir yr holl yrwyr bod y darpariaethau a nodir yn Neddff Cydraddoldeb 2010 sy'n ei gwneud yn ofynnol i yrwyr gludo cŵn cymorth, wedi bod ar waith ers sawl blwyddyn ac mae'r broses eithrio a amlinellwyd uchod yn berthnasol.

Mae croeso i chi gysylltu â ni os ydych angen unrhyw wybodaeth bellach.

Yn gywir

I Millington

Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd - Gwasanaethau Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd

Public Protection Business Manager - Planning and Public Protection Services

Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg. Ni fydd unrhyw oedi wrth ymateb i ohebiaeth a dderbyniwyd yn Gymraeg.

We welcome correspondence in Welsh. There will be no delay in responding to correspondence received in Welsh.

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	5 Rhagfyr 2018
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Swyddog Cymorth Technegol (Trwyddedu) licensing@denbighshire.gov.uk 01824 706451
TESTUN:	Deddf Gamblo 2005 – Adolygu Datganiad o Egwyddorion

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Cyflwyno fersiwn gyfredol o Ddatganiad o Egwyddorion y Cyngor, a fabwysiadwyd ac a roddwyd ar waith ar 1 Ebrill 2018, i Aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu.
- 1.2 Yn dilyn gohebiaeth a dderbyniwyd yn ddiweddar gan y Comisiwn Gamblo oedd yn gorchymyn pob Awdurdod Trwyddedu i adolygu a mabwysiadu eu Datganiad o Egwyddorion i ddod i rym o 31 Ionawr 2019, rhaid gofyn i Aelodau ystyried ail-fabwysiadu'r Datganiad o Egwyddorion.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Yn unol â'r Ddeddf Gamblo 2005 mae'n ofynnol i'r Cyngor adolygu'r Datganiad o Egwyddorion bob tair blynedd.
- 2.2 Bydd Aelodau'n cofio bod y Datganiad o Egwyddorion presennol wedi ei fabwysiadu mor ddiweddar â 8 Mawrth 2018, gyda dyddiad gweithredu o 1 Ebrill.
- 2.3 Ystyrir felly, gan na fu newidiadau i'r Datganiad o Egwyddorion, byddai Aelodau yn ystyried ail-fabwysiadu'r Polisi cyfredol heb angen am ymgynghori pellach.

3. PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Adran 349, Deddf Gamblo 2005

4. GWYBODAETH GEFNDIR

Wrth bennu'r Datganiad o Egwyddorion, mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried amcanion trwyddedu Ddeddf Gamblo 2005 a 'Chanllaw i Awdurdodau Trwyddedu' y Comisiwn Gamblo.

4.1 Mae'r amcanion trwyddedu statudol yn cynnwys:

- Diogelu plant a phobl ddi-amddiffyn eraill rhag niwed neu ecploetiaeth yn sgil gamblo
- Atal gamblo rhag bod yn ffynhonnell trosedd neu anhrefn, yn gysylltiedig â throsedd neu anhrefn neu gael ei ddefnyddio i gefnogi trosedd, a
- Sicrhau y cynhelir gweithgareddau gamblo mewn modd teg ac agored

4.2

Mae'r Datganiad o Egwyddorion wedi cael ei ddatblygu gan y chwech Awdurdod Trwyddedu yng Ngogledd Cymru, gan ddod â chysondeb i faterion sy'n ymwneud â materion a swyddogaethau Gamblo.

4.3

Rhaid adolygu a chyhoeddi'r Datganiad o Egwyddorion bob 3 blynedd mewn amserlen benodol. Mae'r cyfnod nesaf yn rhedeg o 31 Ionawr 2019.

5. YMGYNGHORI

5.1 Mae'r fersiwn hwn eisoes wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus llawn gan gynnwys:

- Y Comisiwn Gamblo
- Heddlu Gogledd Cymru
- Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
- Yr Awdurdodau Cynllunio
- Iechyd yr Amgylchedd, Iechyd a Diogelwch a Safonau Masnach
- Gwasanaethau Plant
- Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi
- Cynghorwyr Cyngor Sir Ddinbych

5.2 Cysylltwyd â chynrychiolwyr Trwyddedi a Hawlenni hefyd ac fe'u cynghorwyd am sut i ymateb drwy wefan y Cyngor.

5.3 Ni chafwyd ymatebion o ganlyniad i'r ymgynghoriad cyn ei fabwysiadu ym mis Ebrill eleni ac ni ystyrir bod unrhyw ddiwygiadau yn angenrheidiol ar hyn o bryd.

6. YSTYRIAETH

6.1 Gofynnir i Aelodau ystyried ail-fabwysiadu'r fersiwn a gyflwynwyd yn unol â'r gyfarwyddeb gan y Comisiwn Gamblo heb orfod ymgynghori ymhellach er mwyn cyd-fynd â'u hamserlen ar gyfer adolygu.

6.2 Nid yw'r Datganiad o Egwyddorion wedi newid fel arall, ac felly o ganlyniad, ni fydd angen caniatâd pellach gan y Cyngor Llawn

ARGYMHELLION

7.

7.1 Bod Aelodau'n cytuno i fabwysiadu'r Datganiad o Egwyddorion, fel y'i cyflwynir, gyda dyddiad gweithredu o 31 Ionawr 2019.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Datganiad Polisi Hapchwarae

DEDDF HAPCHWARAE 2005

1^{af} Ebrill 2018 - 31 Mawrth 2021

CYNNWYS

1. Cyflwyniad	4
1.1 Cefndir	4
1.2 Daearyddiaeth Cyngor Sir Ddinbych	5
1.3 Y Broses Ymgynghori	5
2. Sgôp a Graddau	6
3. Amcanion Trwyddedu	8
3.1 Amcan 1: Atal Hapchwarae rhag bod yn ffynhonnell Trosedd ac Anhrefn.....	8
3.2 Amcan 2: Sicrhau bod Hapchwarae'n cael ei gynnal mewn ffordd Deg ac Agored .	9
3.3 Amcan 3: Amddiffyn Plant a Phobl Fregus eraill	9
4. Deddfwriaeth a Pholisïau	10
4.1 Deddfwriaeth	10
4.2 Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu	10
5. Dirprwyo, y Pwyllgor Trwyddedu a Gwneud Penderfyniadau.	12
5.1 Dirprwyo.....	12
5.2 Y Pwyllgor Trwyddedu.....	12
5.3 Gwneud Penderfyniadau.....	14
6. Egwyddorion Cyffredinol	15
6.1 Awdurdod Cymwys ar gyfer amddiffyn plant rhag niwed	15
6.2 Partïon â Diddordeb	16
6.3 Cyfnewid Gwybodaeth	16
6.4 Archwilio a Chamau Troseddol	17
7. Y Broses Drwyddedu	19
7.1 Ceisiadau	19
7.2 Cyflafareddu.....	20
7.3 Amodau	21
7.4 Adolygiadau.....	21
8. Safonau Lleol	23
8.1 Trwyddedau Eiddo	23
8.2 Rhybuddion	26
8.3 Hawlenni.....	27
8.4 Cofrestriadau.....	29
8.5 Aseidiadau Risg Lleol	30
9. Cwynion yn erbyn Eiddo Trwyddedig	31
10. Gwybodaeth Bellach	32
10.1 Peiriannau Hapchwarae	32
10.2 Y Gofrestr Trwyddedu	33
10.3 Cronfa Ddata o Gofnodion Eiddo	33
Atodiad A: Rhestr Termau	34
Atodiad B: Dirprwyo Gwneud Penderfyniadau	38
Atodiad C: Crynodeb o Beiriannau Hapchwarae	39

---

1. CYFLWYNIAD

1.1 CEFNDIR

- 1.1.1 O dan ddarpariaethau Deddf Hapchwarae 2005, Cyngor Sir Ddinbych yw'r **Awdurdod Trwyddedu** (a chyfeirir ato yn y ddogfen hon fel "yr awdurdod trwyddedu") sydd yn gyfrifol am roi Trwyddedau Eiddo, Rhybuddion, Hawlenni a Chofrestriadau hapchwarae yn Sir Ddinbych.
- 1.1.2 Mae Deddf Hapchwarae 2003 ("y Ddeddf") yn gofyn i awdurdod trwyddedu baratoi a chyhoeddi datganiad polisi trwyddedu ("y polisi") bob tair blynedd o leiaf. Llunnir y polisi hwn o dan Adran 349 y Ddeddf ac yn unol â'r 'Canllawiau i Awdurdodau Lleol' a gyhoeddir gan y Comisiwn Hapchwarae o dan Adran 25 y ddeddf ("y Canllaw").
- 1.1.3 Mae'r awdurdod trwyddedu wedi'i rwymo gan y Ddeddf ac unrhyw reoliadau o dan y Ddeddf. Rhaid i'r awdurdod trwyddedu roi sylw i Ganllawiau ac Amodau'r Drwydded a'r Codau Ymarfer (Cyll) a gyhoeddir gan y Comisiwn Hapchwarae (Adran 153). Os yw'r awdurdod trwyddedu yn pennu ei fod yn briodol, gall wyro oddi wrth y Canllawiau os oes ganddo reswm da dros wneud hynny ac os yw'n gallu rhoi rhesymau llawn.
- 1.1.4 Mabwysiadwyd y polisi gan Gyngor Sir Ddinbych ar **8fed Mawrth 2018** wedi iddo ystyried y sylwadau a dderbyniwyd gan y sawl yr ymgynghorwyd â hwy. Bydd y polisi yn dod i rym o'r 1af Ebrill 2018 ac yn aros mewn grym hyd nes y pennir bod angen adolygiad statudol neu arall a phroses ymgynghori. Bydd yr awdurdod trwyddedu yn parhau i adolygu'r polisi gan wneud unrhyw newidiadau y mae'n ystyried eu bod yn briodol i gefnogi'r amcanion trwyddedu. Cyhoeddir unrhyw welliannau ar ffurf datganiad polisi newydd neu, os yw'n briodol, drwy gyhoeddi'r gwelliant.
- 1.1.5 Fel arfer, bydd y polisi'n berthnasol i benderfyniad ar unrhyw gais a wnaethpwyd ar ôl y dyddiad pan benderfynodd yr awdurdod trwyddedu wneud y polisiau hyn yn weithredol, beth bynnag oedd dyddiad cyflwyno'r cais.
- 1.1.6 Cyflwynir egwyddorion y polisi yn y blychau tywyll.
- 1.1.7 Dylid darllen yr Atodiadau ynghyd â'r polisi hwn er nad ydynt yn rhan o'r polisi ac fe ellir eu diweddarau unrhyw bryd.

1.2 DAEARYDDIAETH CYNGOR SIR DDINBYCH

- 1.2.1 Mae Sir Ddinbych yn sir wledig yn bennaf, sy'n cwmpasu ardal sy'n mynd o gyrchfannau arfordirol Gogledd Cymru y Rhyl a Phrestatyn i lawr trwy Ddyffryn Clwyd, cyn belled â Chorwen a thref dwristaidd boblogaidd Llangollen. Ar hyd y ffordd ceir trefi hanesyddol Rhuddlan, Dinbych a Rhuthun, pob un â'i chastell ei hun, a dinas Llanelwy â'i chadeirlan.
- 1.2.2 Mae'r diwydiant hamdden a thwristiaeth yn Sir Ddinbych yn cyfrannu'n helaeth at yr economi leol.
- 1.2.3 Mae dros bum miliwn o dwristiaid ac ymwelwyr yn cael eu denu i Sir Ddinbych bob blwyddyn.
- 1.2.4 Yn Sir Ddinbych mae dros 39 eiddo wedi'u hawdurdodi trwy drwydded eiddo, rhybudd neu hawlen o dan Ddeddf Hapchwarae 2005.

1.3 Y BROSES YMGYNGHORI

- 1.3.1 Roedd Datganiad drafft y Polisi Trwyddedu yn destun ymgynghoriad ffurfiol gyda:
- Gwasanaeth Heddlu Gogledd Cymru;
  - Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru;
  - Cynrychiolwyr deiliaid yr amrywiol drwyddedau eiddo yn yr Ardal fydd yn cael eu heffeithio gan y polisi hwn;
  - Personau neu fusnesau sy'n debygol o gael eu heffeithio gan hapchwarae trwyddedig yn yr Ardal.
- 1.3.2 Cafodd y Datganiad Polisi Trwyddedu drafft ei hysbysebu hefyd ac roedd ar gael i'w archwilio ar wefan yr awdurdod trwyddedu, ac mewn swyddfeydd cyngor a llyfrgelloedd am gyfnod o bedair wythnos yn unol â gofynion y Ddeddf.
- 1.3.3 Fe wnaeth yr awdurdod trwyddedu, gan roi ystyriaeth gyflawn i'r Canllawiau, roi pwys priodol i farn y sawl yr ymgynghorwyd â nhw. Wrth bennu pa bwys i roi i'r sylwadau, ystyriodd yr awdurdod trwyddedu:
- pwy wnaeth y sylw (beth yw eu harbenigedd neu ddiddordeb)
  - faint o bobl eraill sydd wedi mynegi'r un farn neu farn debyg
  - pa mor berthnasol yw'r sylwadau i faterion y dylai'r awdurdod trwyddedu eu cynnwys yn y datganiad polisi.

2. SGÔP A GRADDAU

- 2.0.1 Diben y Datganiad Polisi Trwyddedu hwn yw amlinellu'r egwyddorion y bydd yr awdurdod trwyddedu'n eu rhoi ar waith wrth fynd i'r afael â'i swyddogaeth trwyddedu e.e. wrth reoleiddio'r gweithgareddau hapchwarae yn unol â thelerau'r Ddeddf. Cyfeirir at y Ddeddf er dibenion dealltwriaeth ond ni fwriedir iddi fod yn grynodedb syml o'r gyfraith.
- 2.0.2 Mae'r Ddeddf yn diffinio **Hapchwarae** fel:-
- 2.0.3 **Hapchwarae** - sy'n golygu chwarae 'gêm hap' am wob. Mae 'gêm hap' yn cynnwys gêm sydd ag elfen o hap a sgîl, gêm sy'n cynnwys elfen o hap fedr gael ei diddymu gan lefel uchel o sgîl, a gêm sy'n cael ei chyflwyno fel un ag elfen o hap, ond nid yw'n cynnwys unrhyw chwaraeon.
- 2.0.4 **Betio** - yn golygu gwneud neu dderbyn bet ar ganlyniad ras, cystadleuaeth, neu unrhyw ddigwyddiad arall; y tebygolrwydd o unrhyw beth yn digwydd neu'n peidio â digwydd; neu os yw rhywbeth yn wir ai peidio.
- 2.0.5 **Cymryd rhan mewn loteri** - yn golygu talu i gymryd rhan mewn trefniant ble caiff un wob neu fwy ei chyflwyno trwy broses sy'n llwyr ddibynnol ar hap.
- Ceir rhestr o'r termau a ddefnyddir yn y Ddeddf a'r polisi hwn yn **Atodiad A**.
- 2.0.6 Mae'n drosedd o dan Adran 33 y Ddeddf i ddarparu cyfleusterau ar gyfer Hapchwarae oni bai bod eithriad wedi cael ei wneud un unol â'r Ddeddf.
- 2.0.7 Y **mathau o awdurdodaeth** sy'n rhaid eu rheoli o dan Ddeddf yr awdurdod trwyddedu yw:-
- Trwyddedau Eiddo
  - Rhybuddion Defnydd Dros Dro
  - Rhybuddion Defnydd Achlysurol
  - Hawlenni sy'n ofynnol o dan y Ddeddf; a
  - Chofrestriadau fel sy'n ofynnol o dan y Ddeddf.

2.0.8 Mae'r polisi hwn yn ymwneud â'r holl drwyddedau, rhybuddion, caniatâd a chofrestriadau eiddo sy'n cael eu cynnwys yn rhinwedd y Ddeddf, sef: -

- Trwyddedau Eiddo
  - Casinos;
  - Eiddo Bingo;

- Eiddo Betio;
- Traciau (*safle ble mae rasys neu ddigwyddiadau chwaraeon eraill yn cael eu cynnal*);
- Canolfannau Hapchwarae i Oedolion;
- Canolfannau Adloniant Teulu Trwyddedig;
- Rhybuddion
  - Rhybuddion Defnydd Dros Dro
  - Rhybuddion Defnydd Achlysurol
- Hawlenni
  - Hawlenni Peiriannau Hapchwarae Canolfan Adloniant Teulu;
  - Hawlenni Clybiau Hapchwarae;
  - Hawlenni Clwb Peiriannau Hapchwarae;
  - Hawlenni Peiriannau Hapchwarae i eiddo â thrwydded Alcohol;
  - Hawlenni Hapchwarae am Wobrau;
- Cofrestriadau
  - Cofrestru loteri Cymdeithasau Bychain.

3. AMCANION TRWYDDEDU

- 3.0.1 Wrth ymgymryd â'i swyddogaethau o dan y Ddeddf, dylai'r awdurdod trwyddedu geisio hyrwyddo'r tri **amcan trwyddedu** a gynhwysir yn y Ddeddf. Y tri amcan yw:
- atal hapchwarae rhag bod yn ffynhonnell trosedd ac anhrefn, rhag bod yn gysylltiedig â throsedd neu anhrefn, neu rhag cael ei ddefnyddio i gefnogi trosedd;
  - sicrhau bod hapchwarae'n cael ei gynnal mewn ffordd deg ac agored; ac
  - amddiffyn plant a phobl fregus eraill rhag cael eu niweidio neu eu hecsbloetio gan hapchwarae.

3.1 AMCAN 1: ATAL HAPCHWARAE RHAG BOD YN FFYNHONNELL TROSEDD AC ANHREFN

- 3.1.1 Bydd yr awdurdod trwyddedu, wrth bennu ceisiadau, yn ystyried a fydd caniatáu trwydded eiddo yn peri cynnydd mewn trosedd ac anhrefn.
- 3.1.2 Mae Canllawiau ar gyfer awdurdodau lleol yn nodi "y bwriedir i anhrefn olygu gweithgarwch sy'n fwy difrifol ac aflonyddgar na niwsans. Mae'r ffactorau y dylid eu hystyried wrth benderfynu a oedd aflonyddwch yn ddigon difrifol i gael ei gyfrif yn anhrefn ai peidio yn cynnwys: pa un ai a oedd angen cymorth yr heddlu ai peidio, a pha mor fygythiol oedd yr ymddygiad i'r sawl a'i gwelodd neu a'i clywodd." Mae'r awdurdod trwyddedu'n cytuno â'r datganiad hwn.

- 3.1.3 Anogir ymgeiswyr i drafod y gweithdrefnau atal trosedd yn eu heiddo gyda Swyddogion Trwyddedu eu hawdurdod trwyddedu a/neu Heddlu Gogledd Cymru cyn gwneud cais ffurfiol.

3.1.4 O ystyried y ceisiadau am drwydded, bydd yr awdurdod trwyddedu'n ystyried yr hyn a ganlyn yn arbennig:

- Dyluniad a gosodiad yr eiddo;
- Yr hyfforddiant ar fesurau atal troseddu a roddir i staff ac sy'n addas ar gyfer yr eiddo hwnnw;
- Nodweddion diogelwch ffisegol a osodwyd ar yr eiddo. Gall hyn gynnwys materion megis lleoliad y tiliau neu safon y TCC sydd wedi ei osod;
- Ble mae eiddo yn ddibynnol ar gyfyngiadau oedran, bod gweithdrefnau wedi eu sefydlu i gynnal gwiriadau oedran;
- Tebygolrwydd y cyfyd unrhyw drais, neu broblem trefn gyhoeddus neu gadw trefn os rhoddir y drwydded.

3.2 AMCAN 2: SICRHAU BOD HAPCHWARAE'N CAEL EI GYNNAL MEWN Ffordd DEG AC AGORED

- 3.2.1 Yn gyffredinol, ni fyddai'r Comisiwn yn disgwyl i awdurdodau trwyddedu ymgymryd â sicrhau bod hapchwarae'n cael ei gynnal mewn ffordd deg ac agored gan mai mater naill ai i reolwyr y busnes hapchwarae ydyw, ac yn hynny o beth yn ddarostyngedig i'r Drwydded Weithredu, neu fe fydd yn ymwneud ag addasrwydd a gweithredoedd unigolyn, gan felly fod yn ddarostyngedig i'r Drwydded Bersonol. Cyfrifoldeb y Comisiwn Hapchwarae yw'r ddwy drwydded.

3.3 AMCAN 3: AMDDIFFYN PLANT A PHOBL FREGUS ERAILL

- 3.3.1 Gydag eithriadau cyfyngedig, nid oes caniatâd i blant a phobl ifanc fynd i eiddo sydd wedi'i drwyddedu ar gyfer hapchwarae ac sy'n amgylchedd i oedolion yn unig.

- 3.3.2 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n ceisio cyfyngu'r hysbysebu ar gyfer eiddo fel bod plant ddim yn cael eu targedu gan gynnyrch hapchwarae a bod y cynnyrch ddim ychwaith yn cael ei hysbysebu mewn ffordd sy'n ei gwneud yn arbennig o ddeniadol i blant.

- 3.3.3 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n ymgynghori â'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol ar unrhyw gais sy'n dangos y gallai pryderon godi yn sgil mynediad i blant neu bobl fregus.

- 3.3.4 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n barnu rhinweddau pob cais yn unigol cyn penderfynu a ddylid gosod amodau i amddiffyn plant ar eiddo o gategori penodol ai peidio. Gall hyn gynnwys gofynion megis:
- Goruchwyllo mynedfeydd;
  - Gwahanu'r ardaloedd hapchwarae oddi wrth yr ardaloedd sy'n cael eu mynychu gan blant;
  - Goruchwyllo peiriannau hapchwarae mewn eiddo hapchwarae-benodol sydd ddim ar gyfer oedolion.

- 3.3.5 Mae Deddf 2005 yn cynnwys Cod Ymddygiad ar fynediad i eiddo casino gan blant a phobl ifanc a bydd yr awdurdod trwyddedu'n gweithio'n glos gyda'r heddlu er mwyn sicrhau bod y gyfraith yn cael ei gweithredu'n briodol.

- 3.3.6 Nid yw'r awdurdod trwyddedu'n ceisio gwahardd grwpiau penodol o oedolion rhag hapchwarae yn yr un ffordd ag y mae'n mynd ati i wahardd plant, ond bydd yn derbyn, am resymau rheolaethol, **bod pobl fregus** yn cynnwys:
- pobl sy'n hapchwarae yn amlach nag y maent yn dymunogwneud;
  - pobl sy'n hapchwarae mwy nag y maent yn medru ei fforddio;a
  - phobl nad ydynt yn medru gwneud penderfyniad deallus neu gytbwys ynglŷn â hapchwarae oherwydd anallu meddyliol, alcohol neu gyffuriau.

---

4. DEDDFWRIAETH A PHOLISIÂU

4.1 DEDDFWRIAETH

4.1.1 Wrth ymgymryd â'i ddyletswyddau trwyddedu yn unol â Deddf Hapchwarae 2005, bydd yr awdurdod trwyddedu yn defnyddio ystod gyflawn o fesurau, gan gynnwys ei reolau cynllunio, a bydd yn rhoi sylw i deddfwriaeth, strategaethau a pholisïau a all gael effaith ar hyrwyddo'r amcanion trwyddedu. Mae'r rhain yn cynnwys:-

- Deddf Cydraddoldeb 2010
- Adran 17 Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998;
- Deddf Hawliau Dynol 1998;
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974;
- Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990;
- Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2003;
- Deddf Cysylltiadau Hiliol 1976 (fel y'i diwygiwyd)
- Deddf Trwyddedu 2003
- Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005
- Cod Cydymffurfio Rheoleiddwyr
- Polisi Gorfodaeth Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd

Nid oes bwriad, fodd bynnag, i'r polisi ddyblygu deddfwriaeth bresennol a threfn reolaethol sydd eisoes yn ymrwymo cyflogwyr a gweithredwyr.

4.2 CYNLLUNIO A RHEOLAETH ADEILADU

4.2.1 Mae cyfundrefnau cynllunio, rheolaeth adeiladu a thrwyddedu yn llwyr ar wahân er mwyn osgoi dyblygu ac aneffeithiolrwydd. Maent yn ymwneud ag ystyried materion sy'n wahanol er yn berthnasol i'w gilydd.

4.2.2 Mae gan Gyngor Sir Ddinbych gyfrifoldeb cynllunio statudol o fewn y Sir.

4.2.3 Mae polisiau cynllunio Cyngor Sir Ddinbych wedi'u nodi yn y Cynllun Datblygu Lleol ac yn y 'Canllawiau Cynllunio Atodol'.

4.2.4 Mae'r Awdurdod Cynllunio yn datblygu eu cynlluniau i:

- sicrhau cynllunio effeithiol a chynaliadwy dros y tymor hir, ac
- uchafu buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol.

4.2.5 Yn gyffredinol, mae caniatâd cynllunio yn awdurdodi math o ddefnydd cyffredinol ar eiddo ac mae trwyddedau yn cael eu rhoi ar gyfer math penodol o weithgaredd. Er

---

enghraifft, gall caniatâd cynllunio ar gyfer defnydd adloniannol roi caniatâd i weithgareddau a allai gael effaith eang ac amrywiol ar yr ardal leol. Mae angen ystyried gwir natur effeithiau'r gweithgareddau penodol a fwriedir gan ymgeisydd am drwydded eiddo pan gaiff cais ei gyflwyno.

4.2.6 Bydd yr awdurdod trwyddedu fel arfer yn disgwyl bod y caniatâd cynllunio priodol wedi'i roi ar gyfer unrhyw eiddo cyn cyflwyno cais trwyddedu. Fodd bynnag, gellir cyflwyno ceisiadau am drwyddedau cyn y gwneir cais am unrhyw ganiatâd cynllunio perthnasol neu cyn y rhoddir caniatâd cynllunio o'r fath.

4.2.7 Yn ogystal, bydd yr awdurdod, fel arfer, yn disgwyl i'r gweithgaredd a awdurdodir gan y drwydded fod yn ddefnydd cynllunio cyfreithiol ac nad yw'r oriau gweithredu a geisir yn mynd yn groes i'r oriau a awdurdodwyd gan y caniatâd cynllunio, os yw hynny'n berthnasol.

4.2.8 Nid yw'r oriau gweithredu a ganiateir yn y broses drwyddedu yn disodli unrhyw gyfyngiadau a nodwyd fel amod cynllunio. Ymdrinnir ag amodau cynllunio drwy'r broses gynllunio.

5. DIRPRWYO, Y PWYLLGOR TRWYDDEDU A GWNEUD PENDERFYNIADAU

5.1 DIRPRWYO

5.1.1 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn ymdrin ag ystod eang o benderfyniadau a swyddogaethau trwyddedu ac mae wedi sefydlu Pwyllgor Trwyddedu i'w gweinyddu. Mae'r Pwyllgor, yn ei werthfawrogiad o'r angen am wasanaeth cyflym, effeithlon a chost-effeithiol i bawb sy'n gysylltiedig â'r broses drwyddedu, wedi dirprwyo rhai penderfyniadau a swyddogaethau ac mae wedi sefydlu Is-bwyllgor i ymdrin â nhw.

5.1.2 Gweinyddol yn unig fydd natur llawer iawn o'r penderfyniadau a'r swyddogaethau a bydd caniatáu ceisiadau nad ydynt yn rhai cynhennus, er enghraifft y trwyddedau a'r caniatadau ble na cheir unrhyw sylwadau, yn cael ei ddirprwyo i Swyddogion y Cyngor.

5.1.3 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n dirprwyo materion trwyddedu at sylw'r Pwyllgor Trwyddedu ac i Swyddogion yn unol â'r canllawiau Dirprwyo Swyddogaethau cymeradwy diweddaraf a gyflwynwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan Adran 182 y Ddeddf. Mae'r tabl yn **Atodiad B** yn amlinellu dirprwyaeth bresennol y penderfyniadau a'r swyddogaethau a roddir i'r Pwyllgor Trwyddedu, Is-bwyllgor a Swyddogion.

5.1.4 Mae'r dull hwn o ddirprwyo yn un sydd ddim yn rhagfarnu Swyddogion sy'n trosglwyddo cais i Is-bwyllgor neu Bwyllgor, neu Bwyllgor i Gyngor Llawn, os yw'n briodol.

5.2 PWYLLGOR TRWYDDEDU

5.2.1 Mae'r Ddeddf yn golygu bod rhaid i swyddogaethau'r awdurdod trwyddedu, gan gynnwys ei benderfyniadau, gael eu gweithredu gan ei bwyllgor trwyddedu. Yng Nghyngor Sir Ddinbych, cyfeirir at y pwyllgor hwn fel y Pwyllgor Trwyddedu ac mae 11 o aelodau yn gwasanaethu arno.

5.2.2 Gall y pwyllgor trwyddedu ddirprwyo'r swyddogaethau hyn i is-bwyllgorau neu, mewn achosion priodol, i swyddogion sy'n rhoi cefnogaeth i'r awdurdod trwyddedu.

5.2.3 Mae Pwyllgor Trwyddedu Cyngor Sir Ddinbych wedi penodi **Is-Bwyllgor Trwyddedu** i ymdrin â

- Cheisiadau ble mae sylwadau perthnasol wedi dod i law
- Ceisiadau i adolygu trwyddedau eiddo
- Ceisiadau ar gyfer hawlenni hapchwarae/ peiriannau i glybiau ble cyflwynwyd sylwadau perthnasol
- Penderfyniad i roi gwrth rybudd ar Rybudd Defnydd Dros Dro.

5.2.4 Mae tri aelod yn gwasanaethu ar yr Is-bwyllgor a fydd yn gwrandao ar geisiadau ble derbyniwyd sylwadau gan bartïon â diddordeb ac awdurdodau cyfrifol. Ni fydd cynghorwyr ward yn gwasanaethu ar is-bwyllgor sy'n ymwneud â chais yn eu ward nhw.

5.2.5 Pan yw cynghorydd sy'n aelod o'r **Pwyllgor Trwyddedu** yn gwneud neu wedi gwneud sylwadau ynglŷn â thrwydded ar ran parti a chanddo ddiddordeb, er budd llywodraethu da, byddant yn anghymwyso eu hunain rhag cymryd rhan yn y penderfyniad sydd ynghlwm â'r drwydded dan sylw.

5.2.6 Bydd yr Is-bwyllgor Trwyddedu yn trosglwyddo unrhyw fater nad yw'n medru ymdrin ag o, oherwydd nifer yr aelodau sydd yn methu ag ystyried na thrafod unrhyw fater neu bleidleisio dros unrhyw gwestiwn mewn perthynas â'r mater hwnnw, i'r Pwyllgor Trwyddedu.

5.2.7 Bydd y Pwyllgor Trwyddedu yn trosglwyddo unrhyw fater nad yw'n medru ymdrin ag o, oherwydd y nifer o'i aelodau sy'n methu ag ystyried na thrafod unrhyw fater neu bleidleisio dros unrhyw gwestiwn mewn perthynas â'r mater hwnnw, i'r Cyngor Llawn.

5.3 GWNEUD PENDERFYNIADAU

- 5.3.1 Bydd rhesymau eglur ac argyhoeddiadol yn cael eu cyflwyno gydag unrhyw benderfyniad trwyddedu gan y Pwyllgor Trwyddedu neu'r Is-bwyllgor. Bydd y penderfyniad a'r rhesymau dros y penderfyniad yn cael eu hanfon at yr Ymgeisydd a'r sawl sydd wedi gwneud sylwadau perthnasol cyn gynted ag y bo hynny'n ymarferol.
- 5.3.2 Caiff crynodeb o'r penderfyniad ei roi ar wefan y Cyngor cyn gynted â phosib ar ôl i'r penderfyniad gael ei gadarnhau. Yma bydd yn dod yn rhan o'r gofrestr trwyddedu statudol y mae'n rhaid i'r awdurdod trwyddedu ei chadw.
- 5.3.3 Bydd swyddogion trwyddedu'r Cyngor yn ymdrin â phob cais arall am drwydded ble naill ai nad oes sylwadau wedi eu derbyn, neu, ble mae sylwadau wedi eu derbyn ac mae'r ddwy garfan wedi cytuno nad oes angen gwrandawriad.
- 5.3.4 Swyddogion y Cyngor fydd yn penderfynu a yw sylwadau'n amherthnasol, yn wamal neu'n flinderus; nhw hefyd fydd yn penderfynu a ddylai sylwadau neu geisiadau ar gyfer adolygu trwyddedau gael eu trosglwyddo i'r pwyllgor trwyddedu neu'r is-bwyllgor. Pan wrthodir sylwadau, bydd y rhesymau'n egluro'r penderfyniad yn cael eu cyflwyno'n ysgrifenedig.
- 5.3.5 Er mwyn osgoi dyblygu gweithdrefnau statudol eraill, ni fydd yr awdurdod trwyddedu yn gosod amodau ar drwydded, cyn belled ag y bo modd, oni bai eu bod yn ystyried bod hynny'n angenrheidiol er hyrwyddo'r amcanion trwyddedu. Ystyrid bod amodau, ar y cyfan, yn ddianghenraid os ydynt eisoes yn derbyn ymdriniaeth dan ddeddfwriaeth arall.

6. EGWYDDORION CYFFREDINOL

- 6.0.1 Ni fydd unrhyw beth yn y 'Datganiad Polisi' hwn yn:
- Tanseilio hawliau unrhyw berson i wneud cais am amryw o ganiatadau o dan y Ddeddf ac i'r cais gael ei ystyried yn ôl ei rinweddau ei hun; NAC YN
  - Gwrthwneud hawl unrhyw berson i wneud sylwadau ar unrhyw gais na cheisio cael adolygiad ar drwydded neu ganiatâd ble mae hawl ganddynt i wneud hynny yn unol â'r Ddeddf.
- 6.0.2 Bydd yr awdurdod trwyddedu, wrth fynd i'r afael â'i swyddogaeth trwyddedu, yn rhoi sylw i'r angen i ddileu unrhyw wahaniaethu anghyfreithlon ac i hyrwyddo cydraddoldeb a pherthynas dda rhwng grwpiau o bobl o hil wahanol.
- 6.0.3 Nod yr awdurdod trwyddedu fydd caniatáu defnyddio eiddo ar gyfer hapchwarae, cyn belled â'i fod yn credu ei fod
- Yn cydymffurfio ag unrhyw godau ymarfer perthnasol o dan Adran 24 y Ddeddf;
  - Yn cydymffurfio ag unrhyw ganllawiau perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn;
  - Yn cydymffurfio'n rhesymol â'r amcanion trwyddedu
  - Yn cydymffurfio â datganiad polisi trwyddedu'r awdurdod trwyddedu.
- 6.0.4 Nid yw galw heb ei ddiwallu yn faen prawf fydd yn cael ei ystyried wrth bennu cais am drwydded eiddo o dan y Ddeddf.

6.1 AWDURDOD CYMWYS AR GYFER AMDDIFFYN PLANT RHAG NIWED

- 6.1.1 Mae'r awdurdod trwyddedu yn dynodi Tîm Diogelu ac Adolygu (Gwasanaethau Cymdeithasol) Cyngor Sir Ddinbych fel yr awdurdod cymwys i roi gwybodaeth ar amddiffyn plant rhag niwed gan fod ganddo gyfoeth o wybodaeth arbenigol ac arbenigedd wrth law i gyflawni'r rôl hon.
- 6.1.2 Mae'r Ddeddf yn datgan bod rhaid i bob awdurdod trwyddedu enwebu corff unigol i ymgymryd â'r swyddogaeth hon ond fe allai fod yn ddoeth i'r awdurdod trwyddedu gynnwys sefydliadau eraill os yw o'r farn ei bod yn iawn iddo wneud hynny er atal niwed corfforol, moesol neu seicolegol, yn arbennig ble mae'n derbyn sylwadau i'r perwyl hynny.

6.2 PARTIÖN Â DIDDORDEB

- 6.2.1 At ddibenion Deddf Hapchwarae 2005, mae person yn barti â diddordeb yng nghyswllt trwydded eiddo os, ym marn yr awdurdod trwyddedu sydd naill ai'n rhoi'r drwydded neu sydd wedi derbyn y cais, yw'r person:
- Yn byw yn ddigon agos at yr eiddo fel y byddai'n debygol o gael ei effeithio gan y gweithgareddau awdurdodedig;
  - Yn meddu ar fuddion busnes a allent gael eu heffeithio gan y gweithgareddau awdurdodedig. Gall hyn hefyd gynnwys, er enghraifft, sefydliadau masnachol, elusennau, grwpiau ffydd a meddygfeydd.
  - Yn cynrychioli personau sy'n perthyn i'r naill garfan uchod neu'r llall, er enghraifft, Cymdeithas Preswylwyr a Thenantiaid.
- 6.2.2 Wrth ystyried a yw person yn barti â diddordeb, bydd pob achos yn cael ei farnu yn ôl ei rinweddau ei hun gan roi ystyriaeth i'r amgylchiadau perthnasol, gan gynnwys y rhai sydd wedi eu cynnwys yn yr Arweiniad i awdurdodau lleol.
- 6.2.3 Pan yw person, boed ef neu hi yn cael ei effeithio'n uniongyrchol gan gais neu yn byw ger eiddo sydd dan ystyriaeth ar gyfer trwyddedu, yn ei gyflwyno ei hun fel cynrychiolydd buddion trigolion yr ardal gyfagos, bydd yr awdurdod trwyddedu fel arfer yn gofyn iddynt gyflwyno tystiolaeth eu bod yn gweithredu ar ran eraill.

6.3 CYFNEWID GWYBODAETH

- 6.3.1 Wrth ymgymryd â'i swyddogaethau a'i ddyletswyddau trwyddedu yn unol â Deddf Hapchwarae 2005, bydd yr awdurdod trwyddedu yn cyfnewid gwybodaeth berthnasol gyda chyrrff rheoleiddio eraill a bydd yn sefydlu protocolau yn unol â hyn. Wrth gyfnewid gwybodaeth o'r fath, bydd yr awdurdod trwyddedu yn gweithredu yn unol â gofynion y Ddeddf Hapchwarae, Amddiffyn Data a deddfwriaeth Rhyddid Gwybodaeth yn unol â pholisïau presennol y Cyngor.
- 6.3.2 Bydd manylion cyswllt y sawl sy'n gwneud sylwadau, ynghyd â manylion y sylwadau, ar gael i'r ymgeiswyr er mwyn galluogi negodi a, phe cynhelir gwrandawriad, byddant yn cael eu cynnwys mewn dogfen gyhoeddus. Bydd unrhyw un sy'n gwneud sylwadau neu'n gwneud cais am adolygu trwydded eiddo yn cael eu hysbysu bod y manylion hyn yn mynd i gael eu datgelu.

6.4 ARCHWILIO A CHAMAU TROSEDDOL

6.4.1 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn dilyn Arweiniad y Comisiwn Hapchwarae a bydd yn ceisio bod yn:

- **Gymedrol:** bydd yr awdurdodau rheoli ddim ond yn ymyrryd ble y bo'n briodol; bydd datrysiadau'n gymesur â'r risg a berwyd a'r costau a adnabuwyd ac a'u lleihawyd.
- **Atebol:** bydd yr awdurdodau rheoli yn medru cyfiawnhau penderfyniadau a bod yn destun craffu cyhoeddus.
- **Cyson:** bydd rheolau a safonau yn gydgysylltiedig ac yn cael eu rhoi ar waith yn deg.
- **Tryloyw:** bydd rheolyddion yn ymddwyn yn agored ac yn ymdrechu i gadw rheoliadau'n syml ac yn rhwydd i ddefnyddwyr;
- **Targedu:** bydd sylw rheoleiddio'n cael ei roi i'r broblem ac ar leihau'r sgil effeithiau.

6.4.2 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn ceisio osgoi dyblygu gyda chyfundrefnau rheoleiddio eraill cyn belled ag y bo modd.

6.4.3 Mae'r awdurdod trwyddedu yn adnabod, ar wahân i'r swyddogaeth trwyddedu, bod nifer o fecanweithiau eraill ar gael i ymdrin â materion ymddygiad afreolus sy'n medru digwydd y tu hwnt i eiddo trwyddedig, gan gynnwys:

- Rheolaeth gynllunio;
- Mesurau sy'n creu amgylchedd diogel a glân yn yr ardaloedd hyn mewn partneriaeth â busnesau lleol, gweithwyr cludiant ac adrannau eraill y Cyngor;
- Ymgysylltu cyson gyda'r Heddlu ar faterion gorfodi'r gyfraith sy'n ymwneud ag anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol;
- Grym yr heddlu, awdurdodau cyfrifol eraill neu breswylwyr neu fusnesau lleol i wneud cais am adolygu trwydded.

6.4.4 Mae'r awdurdod trwyddedu hwn yn defnyddio meini prawf arolwg sy'n seiliedig ar risg ar gyfer unrhyw arolygiadau hanfodol, h.y. bydd yr eiddo hynny y bernir eu bod yn peri mwy o risg yn cael eu harolygu'n amlach na'r rhai sy'n peri llai o risg.

6.4.5 Wrth bennu risg, rhoddir ystyriaeth i:-

- natur y gweithgareddau hapchwarae sy'n digwydd yn yr eiddo
- lleoliad yr eiddo mewn perthynas ag ysgolion ac ati
- y gweithdrefnau a osodwyd gan y tîm rheoli i ddiwallu'r amcanion trwyddedu.

- 6.4.6 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn gwneud trefniadau i fonitro eiddo, cynnal archwiliadau a chymryd camau gweithredu priodol os yw o'r farn bod angen gwneud hynny i gefnogi a hyrwyddo'r amcanion trwyddedu neu yn dilyn cwyn. Bydd y Sir yn cael ei monitro rhag eiddo heb ei drwyddedu.
- 6.4.7 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn ceisio gweithio'n rhagweithiol gyda'r heddlu wrth orfodi deddfwriaeth trwyddedu. Mae'n annog yr heddlu i rannu gwybodaeth ynglŷn â deiliaid trwydded ac eiddo trwyddedig o dan Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998.
- 6.4.8 Yn gyffredinol, dim ond yn unol ag egwyddorion gorfodaeth cytunedig ac yn unol â Pholisi Gorfodaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd y cymerir camau gweithredu. I'r perwyl hwn, glynir at yr egwyddorion allweddol o gysondeb, tryloywder a chyfranoled.

- 6.4.9 Pan yw amodau wedi'u gosod ar drwydded, gall person awdurdodedig o'r awdurdod trwyddedu archwilio'r eiddo ar unrhyw adeg resymol er mwyn gwirio cydymffurfiaeth â'r amodau hynny.
- 6.4.10 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n ystyried cyflwyno rhybudd anffurfiol ysgrifenedig i ddeiliad trwydded sy'n argymhell gwelliannau penodol mewn cyfnod o amser os yw o'r farn bod hynny'n angenrheidiol i gefnogi a hyrwyddo'r amcanion trwyddedu.

---

7. Y BROSES DRWYDDEDU

- 7.0.1 **Dylai ymgeiswyr fod yn ymwybodol bod y broses ymgeisio ar gyfer pob math o awdurdodiad neu ganiatâd wedi ei chyflwyno'n fanwl yn y Ddeddf, yn y Rheoliadau ac yn y Canllawiau.**
- 7.0.2 Rhaid cyflwyno pob cais ar y ffurflen berthnasol gyda'r ffi berthnasol. Gellir lawrlwytho'r holl ddogfennau a'r rhybuddion penodedig o wefan y Comisiwn: www.gamblingcommission.gov.uk.
- 7.0.3 Mae pob ffurflen gais leol ar gael yn Gymraeg a Saesneg, ac fe ellir eu lawr lwytho o wefan yr awdurdod trwyddedu. Gellir gwneud cais am ffurflen gais yn uniongyrchol i'r awdurdod trwyddedu drwy ffonio 01824 706342.
- 7.0.4 Gall ymgeiswyr gyflwyno ceisiadau i'r awdurdod trwyddedu yn electroneg, ar ffurf copi caled neu ar e-bost i trwyddedu@denbighshire.gov.uk.

7.1 CEISIADAU

- 7.1.1 Y man cychwyn wrth arfarnu ceisiadau yw caniatáu'r cais, yn ddiamod.
- 7.1.2 Rhoddir ystyriaeth i amodau ddim ond ble mae angen iddynt ddiwallu gofynion yr amcanion trwyddedu ac ni fydd unrhyw amodau a roddir yn rhy feichus a byddant yn cyfateb â maint y cais a'r 'risgiau' sydd ynghlwm. Ystyrid bod amodau, ar y cyfan, yn ddianghenraid os ydynt eisoes yn derbyn ymdriniaeth o danddeddfwriaeth arall.
- 7.1.3 Wrth arfarnu cais i roi trwydded eiddo neu i adolygu trwydded eiddo, rhoddir sylw i
- agosrwydd yr eiddo at ysgolion, canolfannau oedolion bregus, neu at ardaloedd preswyl gyda nifer fawr o deuluoedd â phlant, a
  - maint a sgôp yr eiddo hapchwarae dan sylw.
- 7.1.4 **Ymdrinnir â phob achos yn ôl ei rinweddau'i hun.** Os yw ymgeisydd, felly, yn medru dangos yn effeithiol sut y gall ddiwallu pryderon ynglŷn â'r amcanion trwyddedu, caiff hyn ei ystyried.

- 7.1.5 Ble nad oes **sylwadau perthnasol wedi dod i law** oddi wrth Awdurdodau Cyfrifol neu Bartïon â Diddordeb ynglŷn â chais, bydd y drwydded yn cael ei rhoi, cyn belled â bod cais wedi ei wneud yn unol â gofynion y Ddeddf. Er mwyn i sylwadau fod yn berthnasol, rhaid iddynt:
- fod yn gysylltiedig â hyrwyddo un o'r tri amcan trwyddedu;
  - gael eu gwneud gan awdurdod cyfrifol neu barti â diddordeb o fewn cyfnod penodol;
  - beidio â chael eu tynnu'n ôl; ac
  - nad ydynt, ym marn yr awdurdod trwyddedu perthnasol, yn wamal nac yn flinderus.
- 7.1.6 Pan dderbynnir sylwadau perthnasol ar gais, ac mae'r cais wedi ei wneud yn unol â gofynion y Ddeddf, gellid ystyried unrhyw ddiffyg cydymffurfio â gofynion statudol eraill wrth benderfynu a ddylid rhoi trwydded ai peidio.

7.2 CYFLAFAREDDU

- 7.2.1 Pan fo sylwadau perthnasol sy'n ymwneud â'r amcanion trwyddedu'n dod i law gan awdurdodau cyfrifol neu berson arall, bydd yr adain drwyddedu'n penderfynu p'un a yw'r sylw'n berthnasol ai peidio.

7.2.2 Pan fo'r awdurdod trwyddedu'n ystyried bod y sylw'n berthnasol, fe allai argymhell trefnu **cyfarfod cyflafareddu** er mwyn cael eglurdeb ar y materion sy'n peri pryder.

7.2.3 Ni fydd y broses yn gwrthwneud hawl ymgeisydd neu'r parti â diddordeb i wrthod cymryd rhan mewn cyfarfod cyflafareddu.

7.2.4 Os na fydd y broses anffurfiol hon yn llwyddiannus, cynhelir gwrandawriad gerbron y pwyllgor neu'r is-bwyllgor trwyddedu. Rhoddir gwybod i'r holl bartïon perthnasol.

7.2.5 Bydd y pwyllgor trwyddedu neu'r is-bwyllgor trwyddedu'n gwneud penderfyniad ar y cais a bydd manylion y penderfyniad hwnnw'n cael eu cylchredeg i'r holl bartïon dan sylw.

7.3 AMODAU

- 7.3.1 Mae'r Ddeddf a'r rheoliadau yn darparu ar gyfer amodau arbennig a ddylai gael eu hatodi at Drwydded Eiddo naill ai fel amodau "**gorfodol**" neu amodau "**diofyn**" conditions.
- 7.3.2 Mae Adran 169 y Ddeddf yn rhoi grym i awdurdodau trwyddedu i osod amodau diofyn ar drwyddedau eiddo y maent yn eu cyflwyno.
- 7.3.3 Wrth ystyried unrhyw amodau y dylid eu rhoi ar drwyddedau, bydd yr awdurdod trwyddedu yn rhoi ystyriaeth i'r amodau lleol a'r risgiau sy'n gysylltiedig ag eiddo penodol neu ddsbarth o eiddo, a allai beri angen am amodau.

7.3.4 Ni fydd yr awdurdod trwyddedu'n gosod unrhyw amodau oni bai fod ganddo ddisgresiwn i wneud hynny yn sgil sylwadau perthnasol a'i fod wedi'i fodloni mewn gwrandawriad bod angen gosod amodau yn sgil y sylwadau a gyflwynwyd. Dim ond ar yr adeg honno y bydd yn gosod amodau o'r fath sy'n briodol ac yn gyfatebol i hyrwyddo'r amcanion trwyddedu sy'n codi trwy ystyried y sylwadau.

- 7.3.5 Bydd amodau ar drwyddedau eiddo ddim ond yn ymwneud â hapchwarae. Fe'u hystyrir yn briodol o ystyried yr egwyddorion a ganlyn:
- Rhaid iddynt fod yn gymesur â'r sefyllfa y maent yn ceisio ymdrin â hi;
  - Dylent fod yn berthnasol i'r angen i wneud yr adeilad arfaethedig yn addas i fod yn gyfleuster hapchwarae;
  - Dylent fod yn uniongyrchol gysylltiedig â'r eiddo (gan gynnwys y lleoliad ac unrhyw risgiau sydd wedi'u hadnabod yn lleol) a'r math o drwydded y gwnaed cais amdano;
  - Dylent fod yn deg ac yn rhesymol berthnasol i faint a math yr eiddo;
  - Dylent fod yn rhesymol ym mhob ffordd arall

7.4 ADOLYGIADAU

- 7.4.1 Yn dilyn rhoi trwydded eiddo, mae gan **awdurdod cyfrifol** neu unrhyw **bartiâ diddordeb** hawl gofyn i'r awdurdod trwyddedu adolygu'r drwydded eiddo am fod mater wedi codi yn yr eiddo mewn perthynas ag unrhyw un o'r tri amcan trwyddedu.
- 7.4.2 Mae'r broses adolygu'n rhoi gwarchodaeth allweddol i'r gymuned ble ceir problemau mewn eiddo sy'n gysylltiedig â'r amcanion trwyddedu.
- 7.4.3 Ym mhob achos, rhaid i gais am adolygiad ymwneud ag eiddo neu glwb penodol ac mae'n rhaid iddo fod yn berthnasol i hyrwyddo un neu fwy o'r amcanion trwyddedu.

- 7.4.4 Gellir cynnal adolygiad am fod gweithgareddau, gan gynnwys yr hyn a ganlyn, ond nid yn gyfyngedig iddynt, fod yn digwydd yn yr eiddo:
- Defnyddio'r eiddo trwyddedig er mwyn gwerthu a dosbarthu cyffuriau Dosbarth A a gwyngalchu'r arian a enillwyd trwy droseddau'n ymwneud â chyffuriau.
  - Defnyddio'r eiddo trwyddedig i werthu a dosbarthu arfau tân anghyfreithlon;
  - Defnyddio eiddo trwyddedig ar gyfer puteiniaeth neu werthu pornograffi anghyfreithlon;
  - Defnyddio eiddo trwyddedig fel pencadlys ar gyfer gweithgareddau troseddol wedi'u trefnu;
  - Defnyddio eiddo trwyddedig i drefnu ymosodiadau hiliol, homoffobig neu gamdriniaeth rywiol;
  - Defnyddio'r eiddo trwyddedig i werthu a dosbarthu tybaco neu nwyddau wedi'u smyglo;
  - Defnyddio eiddo trwyddedig i werthu nwyddau wedi'u dwyn.
  - Mae'n rhoi plant a/neu bobl fregus mewn perygl.

7.4.5 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n gwrthod cais am adolygiad os yw'r ymgeisydd yn methu darparu gwybodaeth a dogfennau i ategu'r honiad nad yw un neu fwy o'r amcanion trwyddedu yn cael eu diwallu, neu os nad yw'r rheswm dros yr adolygiad yn ymwneud â'r amcanion trwyddedu.

7.4.6 Bydd yr awdurdod trwyddedu hefyd yn gwrthod cais am adolygiad os yw'r sail yn wamal;

- os yw'r sail yn ofidus;
- os yw'r sail yn amherthnasol;
- os na fydd y sail yn peri i'r Cyngor ddiddymu neu atal trwydded neu ddileu neu atodi amodau ar y Drwydded Eiddo;
- os yw'r sail yr un fath yn ei grynsyth â'r sail a nodwyd mewn cais blaenorol yn ymwneud â'r un eiddo; neu
- fod y sail yr un fath yn ei grynsyth â'r sylwadau a wnaed pan ystyriwyd y cais am Drwydded Eiddo.

7.4.7 Mae'r awdurdod trwyddedu yn ystyried ei bod yn arfer da i bob awdurdod cyfrifol sydd â phryderon am broblemau mewn eiddo roi rhybudd cynnar i ddeiliaid trwydded o'u pryder ac o'r angen am welliannau, a dylent gynghori deiliad y drwydded o'r camau y mae angen iddynt hwythau eu cymryd i fynd i'r afael â'r pryderon hynny.

DECHRAU ADOLYGIAD GAN YR AWDURDOD TRWYDDEDU

7.4.8 Fe all yr awdurdod trwyddedu hefyd benderfynu drosto ei hun i ymgymryd ag adolygiad.

7.4.9 Cyn defnyddio ei rym i ddechrau adolygiad, bydd yr awdurdod trwyddedu'n ymgeisio i gael trafodaethau cynhyrchiol gyda'r gweithredwyr ynglŷn ag unrhyw bryderon ac fe all ofyn i'r gweithredwr gynnal ei **asesiad risg** ei hun ar ran yr awdurdod trwyddedu ble rhoddir eglurhad ar ba reolaethau y mae wedi eu gosod i liniaru risgiau.

8. SAFONAU LLEOL

8.1 TRWYDDEDAU EIDDO

8.1.1 Gall Trwyddedau Eiddo awdurdodi darpariaeth o gyfleusterau hapchwarae ar

- Gasinos;
- Eiddo Bingo;
- Eiddo Betio, gan gynnwys Traciau;
- Canolfannau Hapchwarae i Oedolion; a
- Chanolfannau Adloniant Teulu.

Trwy wahaniaethu rhwng y math o eiddo, mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn glir fod rhaid i weithgaredd hapchwarae ar yr eiddo fod yn gysylltiedig â'r eiddo a ddisgrifir. **Nid yw'r Ddeddf yn caniatáu i eiddo gael ei drwyddedu ar gyfer mwy nag un o'r gweithgareddau uchod.**

8.1.1 Dim ond rhai personau (gan gynnwys cwmnïau a phartneriaethau) sy'n cael gwneud cais am Drwydded Eiddo, sef y sawl:

- Sy'n 18 oed neu'n hŷn, **ac**
- Sy'n meddu ar yr hawl i feddiannu'r eiddo ac
- Sy'n meddu ar Drwydded Gweithredu sy'n rhoi hawl iddo/i ymgymryd â'r gweithgaredd arfaethedig **NEU** sydd wedi gwneud cais am Drwydded Gweithredu er mwyn eu galluogi i redeg y gweithgaredd arfaethedig.

Ni ellir pennu'r drwydded eiddo hyd nes bydd trwydded gweithredu wedi ei rhoi.

8.1.2 Eithriad i hyn yw cais am drwydded eiddo sy'n rhoi caniatâd i drac gael ei ddefnyddio ar gyfer betio, gan nad oes angen i'r ymgeiswyr hyn fod yn ddeiliaid trwydded gweithredu os mai dim ond darparu gofod i bobl eraill ddarparu'r betio y maen nhw (ac y mae'r bobl eraill yn ddeiliad trwyddedau gweithredu betio dilys).

8.1.3 Mae'r awdurdod trwyddedu'n annog ymgeiswyr yn gryf i drafod ceisiadau arfaethedig â swyddog trwyddedu a'r awdurdodau cyfrifol yn gynnar a chyn cyflwyno'r cais ei hun. Dylai hyn dynnu sylw at broblemau posib a chynorthwyo i

greu partneriaeth waith dda. Yn ogystal, gall leihau'r angen am wrandawriad yn ddiweddarach yn y broses.

8.1.4 Anogir ymgeiswyr i'w cyfarwyddo eu hunain ag unrhyw bolisiau cynllunio a thrafnidiaeth, strategaethau twristiaeth a diwylliannol, a strategaethau trosedd ac anhrefn lleol sy'n berthnasol gan eu hystyried ble bo'n briodol wrth fynd ati i lunio eu hatodlenni gweithredu.

8.1.5 Bydd yr awdurdod trwyddedu'n disgwyl i bob ymgeisydd fanylu ar sut y byddant yn hyrwyddo'r tri amcan trwyddedu yn eu hatodlenni gweithredu, gan ystyried y math o eiddo dan sylw, y gweithgareddau trwyddedig arfaethedig, y gweithdrefnau gweithredol, natur y lleoliad ac anghenion y gymuned leol.

8.1.6 Mae'r awdurdod yn ystyried bod atodlen weithredu benodol sydd wedi'i llunio'n dda yn dangos bod ymgeisydd yn deall ac yn barod i gwrdd â chyfrifoldebau deiliad trwydded yn unol â'r Ddeddf.

8.1.7 Mae'r awdurdod yn ystyried bod atodlen weithredu wag neu un sydd heb fawr o gynnwys yn rhoi'r argraff nad yw'r ymgeisydd wedi rhoi ystyriaeth ddigonol i gyfrifoldebau deiliad trwydded.

8.1.9 Nid yw galw heb ei ddiwallu yn faen prawf fydd yn cael ei ystyried wrth benderfynu ar gais am drwydded eiddo o dan Ddeddf Hapchwarae 2005.

CASINOS

8.1.10 Penderfynwyd 23 Ionawr 2007 (a gweithredwyd 1 Chwefror 2007), na chaniateir ceisiadau am gasinos.

8.1.11 Petai'r awdurdod trwyddedu'n dewis adolygu'r polisi hwn, byddai hynny'n benderfyniad gan y Cyngor Llawn yn dilyn trafodaeth ystyrllon a byddai'r rhesymau dros ddod at y penderfyniad yn cael eu cyflwyno.

EIDDO BINGO

8.1.12 Nid oes diffiniad statudol ar gyfer Bingo yn y Ddeddf; serch hynny, deallir, yn gyffredinol bod dau fath o bingo:

- Bingo arian parod, ble mae'r arian betio yn ffurfio'r gwobrau a enillir
- Bingo gwobr, ble enillir amrywiaeth o wobrau nad ydynt yn cyd-fynd yn uniongyrchol â'r arian betio a delir.

8.1.13 Bydd yr awdurdod trwyddedu hefyd yn rhoi amodau gorfodol a diofyn ar bob trwydded Eiddo Bingo.

EIDDO BETIO;

- 8.1.14 Yr awdurdod trwyddedu sy'n gyfrifol am roi a monitro trwyddedau eiddo pob eiddo betio.
- 8.1.15 Bydd yr awdurdod trwyddedu hefyd yn rhoi amodau gorfodol a diofyn ar bob trwydded Eiddo Betio.

TRACIAU

- 8.1.16 Nid yw'r Ddeddf yn rhestru eiddo sy'n cael eu hadnabod yn swyddogol fel 'traciau' ond mae nifer o lefydd ble mae digwyddiadau chwaraeon yn digwydd neu yn medru digwydd, ac a fuasant, yn unol â hyn, yn medru gwneud lle i ddarparu cyfleusterau betio. Mae enghreifftiau o draciau yn cynnwys
- Cae rasio ceffylau
  - Trac milgwn
  - Ras ceffylau o fan i fan
  - Meysydd pêl droed, criced a rygbi
  - Cwrs Golf
  - Llefydd ble cynhelir twrnameintiau dartiau, bowls neu snwcer.

- 8.1.17 Yr awdurdod trwyddedu fydd yn pennu beth sy'n ddigwyddiad chwaraeon neu ras fesul achos.

CANOLFANNAU HAPCHWARAE I OEDOLION

- 8.1.18 Rhaid i ymgeiswyr Trwydded Eiddo Canolfan Hapchwarae i Oedolion fod yn ddeiliad 'Trwydded Gweithredu Peiriannau Hapchwarae Cyffredinol (Canolfan Hapchwarae i Oedolion)' y Comisiwn Hapchwarae cyn bod modd pennu trwydded.
- 8.1.19 Bydd yr awdurdod trwyddedu hefyd yn rhoi amodau gorfodol ar bob trwydded Eiddo Canolfannau o'r Fath.

CANOLFANNAU ADLONANT TEULU

- 8.1.20 Rhaid i ymgeiswyr ar gyfer Trwydded Eiddo Canolfan Adloniant Teulu fod yn ddeiliad 'Trwydded Gweithredu Peiriannau Hapchwarae Cyffredinol (Canolfan Adloniant Teulu)' y Comisiwn Hapchwarae cyn bod modd pennu trwydded.
- 8.1.21 Yn aml, lleolir Canolfannau Adloniant Teulu Trwyddedig mewn cyrchfannau gwyliau glan y môr, mewn meysydd awyr ac mewn gorsafoedd seibiant ar draffyrdd, ac maent yn rhoi darpariaeth i deuluoedd, gan gynnwys plant ar eu pennau eu hunain a phobl ifanc. Mae hawl ganddynt i ddarparu peiriannau hapchwarae categori C a D.

8.1.22 Nid oes hawl gan blant a phobl ifanc i ddefnyddio peiriannau categori C ac mae'n ofynnol bod gwahanu eglur yn digwydd rhwng y mathau o beiriannau fel nad oes modd i bobl o dan 18 fynd atynt.

8.1.23 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn ystyried y polisiau a'r gweithdrefnau i amddiffyn plant a phobl ifanc a gynigir gan yr ymgeisydd wrth ystyried ceisiadau am drwyddedau Eiddo o'r fath.

8.1.24 Bydd yr awdurdod trwyddedu hefyd yn rhoi amodau gorfodol ar bob trwydded Eiddo o'r fath.

8.2 RHYBUDDION

RHYBUDDION DEFNYDD DROS DRO

8.2.1 Mae rhybuddion defnydd dros dro yn rhoi caniatâd i eiddo gael ei ddefnyddio ar gyfer hapchwarae ble nad oes trwydded eiddo ond ble mae gweithredwr eisiau defnyddio eiddo dros dro er mwyn darparu cyfleusterau hapchwarae. Gallai eiddo sy'n addas ar gyfer rhybudd defnydd dros dro, yn ôl y Comisiwn Hapchwarae, gynnwys gwestai, canolfannau cynadledda a chyrchfannau chwaraeon.

8.2.2 Ni all awdurdod trwyddedu roi rhybudd defnydd dros dro oni bai fod gan y person neu'r cwmni drwydded weithredu berthnasol, h.y. trwydded weithredu casino nid o bell.

8.2.3 Mae nifer o gyfyngiadau statudol parthed rhybuddion defnydd dros dro.

8.2.4 O ystyried a yw lleoliad yn cyfrif fel "set o eiddo", bydd yr awdurdod trwyddedu yn ystyried, ymysg pethau eraill, perchnogaeth/daliad a rheolaeth dros yr eiddo.

8.2.5 Disgwylir i'r awdurdod trwyddedu hwn wrthwynebu rhybuddion ble ymddengys mai canlyniad rhoi'r drwydded fyddai caniatáu hapchwarae yn rheolaidd mewn lle y gellir ei ddisgrifio fel un set o eiddo, fel awgrymir yng nghanllaw'r comisiwn hapchwarae i'r awdurdodau trwyddedu.

RHYBUDDION DEFNYDD ACHLYSUROL

8.2.6 Ychydig iawn o ddisgresiwn sydd gan yr awdurdod trwyddedu parthed y rhybuddion hyn, ar wahân i sicrhau nad yw'r cyfnod yn mynd y tu hwnt i'r uchafswm o wyth niwrnod bob blwyddyn calendr. Bydd yr awdurdod trwyddedu hwn, fodd bynnag, yn ystyried diffiniad 'trac' a ph'un a oes caniatâd gan yr ymgeisydd i fanteisio ar y rhybudd ei hun.

8.3 HAWLENNI

- 8.3.1 Dyluniwyd hawlenni i fod yn ffordd lai llawdrwm o fynd i'r afael â hapchwarae atodol lefel isel. Mae'r hawlenni'n rheoleiddio hapchwarae a'r defnydd o beiriannau gemau hapchwarae mewn eiddo penodol.
- 8.3.2 Yr awdurdod trwyddedu sy'n gyfrifol am roi
- Hawlen Peiriannau Hapchwarae Canolfan Adloniant Teulu;
  - Hawlenni Hapchwarae i Glybiau a Hawlenni Peiriannau Hapchwarae i Glybiau;
  - Hawlenni Peiriannau Hapchwarae i eiddo â thrwydded Alcohol;
  - Hawlenni Hapchwarae am Wobrau.
- 8.3.3 Yr awdurdod trwyddedu fydd yn rhoi neu'n gwrthod cais am hawlen. **Ni ellir rhoi amodau ar hawlen.**
- 8.3.4 Yn ogystal, yr awdurdod trwyddedu sy'n gyfrifol am dderbyn hysbysiadau gan ddeiliaid trwyddedau alcohol yn unol â Deddf Trwyddedu 2003 eu bod yn bwriadu defnyddio eu hawl awtomatig i gael dau beiriant hapchwarae ar eu heiddo.
- 8.3.5 Gweler **Atodiad C** am ragor o wybodaeth ynglŷn â'r categorïau o beiriannau hapchwarae sy'n cael eu caniatáu o ganlyniad i hawlen a gwybodaeth am arian betio a chyfyngiadau ar wobrau.

8.3.6 Wrth bennu ceisiadau am hawlenni, bydd yr awdurdod trwyddedu'n ystyried unrhyw gollfarnau ar yr ymgeisydd sy'n golygu eu bod yn anaddas i redeg yr eiddo, yn ogystal ag addasrwydd yr eiddo o safbwynt ei leoliad a materion yn ymwneud ag anhrefn.

HAWLEN PEIRIANNAU HAPCHWARAE CANOLFAN ADLONIAANT TEULU

- 8.3.7 Dim ond peiriannau categori C y mae Canolfannau Adloniant Teulu heb Drwydded yn medru eu darparu ar drwydded peiriant hapchwarae. Ceir darparu cynifer o beiriannau categori D ag y dymunir.
- 8.3.8 Dim ond person sy'n ddeiliad, neu sy'n bwriadu bod yn ddeiliad, eiddo y bwriedir ei ddefnyddio fel Canolfan Adloniant Teulu ddi-drwydded, sy'n cael gwneud cais am Drwydded Eiddo, ac, os mai unigolyn yw'r ymgeisydd, ei fod ef/hi'n 18 oed neu'n hŷn.
- 8.3.9 Dim ond os yw'r awdurdod trwyddedu yn fodlon y bydd yr eiddo'n cael ei ddefnyddio fel Canolfan Adloniant Teulu ddi-drwydded, ac os yw prif swyddog yr heddlu wedi ymgynghori ar y cais, y gall hawlen gael ei rhoi.
- 8.3.10 Nid oes ffurflen gais benodedig ar gyfer yr hawlen hon, ond mae'r awdurdod trwyddedu wedi creu **ffurflen gais leol** i'r perwyl hwn. Rhaid cyflwyno cynllun ar gyfer y Ganolfan Adloniant Teulu ddi-drwydded gyda phob cais.

HAWLENNI HAPCHWARAE I GLYBIAU A HAWLENNI PEIRIANNAU HAPCHWARAE I GLYBIAU

- 8.3.11 Fe allai'r awdurdod trwyddedu roi hawlenni hapchwarae i glybiau i glybiau aelodau a sefydliadau lles y glowyr (ond nid i glybiau masnachol) sy'n rhoi caniatâd iddynt ddarparu peiriannau hapchwarae, hapchwarae siawns gyfartal a gemau siawns, fel y'u pennwyd yn y rheoliadau.
- 8.3.12 Os nad yw clwb aelodau neu sefydliad lles y glöwyr yn dymuno cael yr ystod lawn o gyfleusterau sy'n cael eu caniatáu trwy hawlen hapchwarae i glwb, fe allant wneud cais am drwydded peiriant hapchwarae i glwb gan ddefnyddio'r ffurflen benodedig.
- 8.3.13 Mae'n ofynnol i ddeiliaid hawlenni hapchwarae i glybiau a hawlenni peiriannau hapchwarae i glybiau gydymffurfio a'r cod ymarfer a gyhoeddir gan y Comisiwn Hapchwarae ar leoliad a gweithrediad y peiriannau.

HAWLENNI PEIRIANNAU HAPCHWARAE I EIDDO Â THRWDDED ALCOHOL

- 8.3.14 Fe allai'r awdurdod trwyddedu roi hawlen peiriant hapchwarae i ddeiliaid trwyddedau alcohol o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 sy'n rhoi caniatâd i unrhyw nifer o beiriannau Categori C neu D gael eu gosod mewn eiddo trwyddedig.
- 8.3.15 Rhaid i'r cais gael ei gyflwyno i ddeiliad y drwydded eiddo alcohol a roddwyd o dan Ddeddf Trwyddedu 2003.
- 8.3.16 Gall yr awdurdod trwyddedu amrywio nifer a chategori'r peiriannau hapchwarae a ganiateir trwy'r hawlen os yw'n ystyried bod rhaid hyrwyddo'r amcanion trwyddedu.
- 8.3.17 Mae'n ofynnol i ddeiliaid hawlenni peiriannau hapchwarae mewn eiddo trwyddedig gydymffurfio a'r cod ymarfer a gyhoeddir gan y Comisiwn Hapchwarae ar leoliad a gweithrediad y peiriannau.
- 8.3.18 Nid oes ffurflen gais penodedig ar gyfer yr hawlen hon, ond mae'r awdurdod trwyddedu wedi creu **ffurflen gais leol** i'r perwyl hwn.

HAWLENNI GEMAU AM WOBRAU

- 8.3.19 Fe allai'r awdurdod trwyddedu roi hawlenni hapchwarae am wobrau sy'n awdurdodi'r ddarpariaeth o gyfleusterau hapchwarae am wobrau ar eiddo penodedig.
- 8.3.20 Rhaid i'r cais gael ei wneud gan berson sy'n ddeiliad neu sy'n bwriadu bod yn ddeiliad eiddo; ac, os mai unigolyn yw'r ymgeisydd, rhaid iddo fod yn 18 oed neu'n hŷn.
- 8.3.21 Gofynnir i ymgeiswyr nodi'r math o hapchwarae y maent yn bwriadu ei gynnig yn eu cais.

8.3.22 Nid oes ffurflen gais benodedig ar gyfer yr hawlen hon, ond mae'r awdurod trwyddedu wedi creu **ffurflen gais leol** i'r perwyl hwn.

8.4 COFRESTRYADAU

8.4.1 Mae'r Ddeddf yn nodi mai 'awdurdodau lleol' sy'n gyfrifol am gofrestru cymdeithasau i redeg **Loterïau Cymdeithasau Bychain**, yn hytrach nag awdurdodau trwyddedu. Er mwyn cael cysondeb, cyfeirir at Gyngor Sir Ddinbych, sef yr awdurdod lleol a ddiffinnir o dan Adran 25 y Ddeddf, fel yr awdurdod trwyddedu yn y ddogfen hon.

8.4.2 Rhaid i geisiadau ar gyfer cofrestradau loterïau cymdeithasau bychain gael eu gwneud trwy'r ffurflen benodol a dylid cynnwys y ffi cofrestru angenrheidiol a'r holl ddogfennau sydd eu hangen ar yr awdurdod trwyddedu.

8.4.3 Bydd yr awdurdod trwyddedu yn gofyn i ymgeiswyr ddarparu copi o'u hamodau a'u telerau a'u cyfansoddiad er mwyn pennu nad cymdeithasau masnachol mohonynt.

8.5 ASESIADAU RISG LLEOL

- 8.5.1 Mae '**Codau Ymarfer Amodau Trwyddedu**' y Comisiwn Hapchwarae yn ffurfioli'r angen i weithredwyr ystyried peryglon lleol.
- 8.5.2 Mae'n ofynnol o dan god Cyfrifoldeb Cymdeithasol 10.1.1 i bob deiliad trwydded eiddo asesu'r peryglon lleol i'r amcanion trwyddedu sy'n codi yn sgil cael cyfleusterau hapchwarae ym mhob un o'u heiddo, a bod ganddynt bolisiâu, gweithdrefnau a mesurau rheoli i liniaru'r peryglon hynny. Wrth ymgymryd ag asesiad risg, rhaid i ddeiliaid trwydded ystyried y materion a adnabuwyd yn y datganiad polisi hwn.
- 8.5.3 Rhaid cynnal asesiad risg lleol wrth wneud cais am drwydded eiddo newydd a rhaid iddo gael ei ddiweddarau
- Wrth wneud cais am amrywio trwydded eiddo;
  - Wrth ystyried unrhyw newidiadau arwyddocaol mewn risgiau lleol;
  - Ble ceir newidiadau arwyddocaol mewn eiddo trwyddedig a allai amharu ar eu gallu i liniaru peryglon lleol;

- 8.5.4 Bydd yr awdurdod trwyddedig yn disgwyl i bob asesiad risg ystyried y penawdau eang a ganlyn:
- Cyfeirio at unrhyw risgiau lleol penodol
  - Sut mae'r gweithredwr yn bwriadu lliniaru'r risgiau hyn
  - Sut mae'r gweithredwr yn monitro'r risgiau

- 8.5.5 Mae'r **risgiau lleol** a adnabuwyd gan yr awdurdod trwyddedu yn cynnwys, ond nid ydynt wedi eu cyfyngu i:
- Agosrwydd yr eiddo at sefydliadau sensitif megis ysgolion, canolfannau oedolion bregus, neu at ardaloedd preswyl gyda nifer fawr o deuluoedd â phlant.
  - Natur y gweithgareddau hapchwarae a'r categorïau o beiriannau hapchwarae sydd ar gael yn yr eiddo.
  - Unrhyw gyfyngiadau oedran a gofynion gwahanu yn yr eiddo sy'n angenrheidiol i amddiffyn plant a phobl ifanc.
  - Faint o bobl fregus sydd yn yr ardal gerllaw'r eiddo.

---

9. CWYNIION YN ERBYN EIDDO TRWYDDEDIG

- 9.0.1 Bydd yr awdurdod trwyddedu ymchwilio i gwynion yn erbyn eiddo trwyddedig parthed materion sy'n ymwneud â'r amcanion trwyddedu. Yn y lle cyntaf, anogir achwynwyr i leisio'r gŵyn yn uniongyrchol gyda'r deiliad trwydded neu'r busnes dan sylw er mwyn dod i gytundeb yn lleol.
- 9.0.2 Ble mae parti â diddordeb wedi gwneud cŵyn am eiddo trwyddedig, neu gais dilys am adolygu trwydded, gall y Cyngor yn gyntaf argymhell cyfarfod cyflafareddu i fynd i'r afael â'r materion sy'n peri pryder a chael eglurdeb ar hyn.
- 9.0.3 Ni fydd y broses yn gwrthwneud hawl unrhyw barti â diddordeb neu unrhyw ddeiliad trwydded i wrthod cymryd rhan mewn cyfarfod cyflafareddu.
- 9.0.4 Rhoddir ystyriaeth deg i bob cŵyn ac eithrio'r rhai y'u hystyrir yn wamal, yn flinderus neu'n ailadroddus.

---

10. GWYBODAETH BELLACH

10.1 PEIRIANNAU HAPCHWARAE

- 10.1.1 Mae'r awdurdod trwyddedu'n nodi fod y term "Peiriant Hapchwarae" yn derm ar bob peiriant y mae pobl yn ei ddefnyddio i hapchwarae, ac mae'r term wedi ei gadw yn y Ddeddf ddim ond am ei fod yn un sy'n hawdd i'w ddeall.
- 10.1.2 Mae diffiniad "peiriannau hapchwarae" yn ehangach yn Neddf Hapchwarae 2005 nag yn y deddfwriaethau hapchwarae blaenorol ac mae'n cynnwys bob math o weithgareddau hapchwarae a all ddigwydd ar beiriant, gan gynnwys betio ar ddigwyddiadau rhithwir.
- 10.1.3 Dylid nodi, fodd bynnag, bod gwahaniaeth yn bodoli o hyd rhwng peiriannau sgil a pheiriannau hapchwarae; mae eithriadau pwysig hefyd yn parhau ar gyfer cyfarpar penodol nad ystyrid hwy'n beiriannau hapchwarae, hyd yn oed pan ellir hapchwarae arnynt, er enghraifft, cyfrifiadur cartref personol.
- 10.1.4 Er mwyn gosod peiriannau hapchwarae mewn eiddo, rhaid cael awdurdodiad fel arfer. Mae hyn fel arfer ar ffurf
- trwydded gweithredu gan y Comisiwn a thrwydded eiddo hapchwarae gan yr awdurdod trwyddedu;
  - trwydded eiddo alcohol, neu
  - hawlen peiriant hapchwarae.
- 10.1.5 O safbwynt yr awdurdod trwyddedu, bydd yn cysylltu â'r Comisiwn am arweiniad parthed gwneuthuriad, cyflenwi, mewnosod, cynnal a chadw, neu drwsio peiriannau hapchwarae, neu'r modd y maent yn gweithredu.
- 10.1.6 Mae rheoliadau'n diffinio pedwar categori o beiriant hapchwarae: categorïau A, B, C a D, gyda chategori B wedi ei rannu'n bedwar is-gategori pellach. Mae'r nifer fwyaf o beiriannau sy'n cael caniatâd yn amrywio yn ôl y math o eiddo.
- 10.1.7 Nid oes isafswm oedran i chwaraewyr peiriannau hapchwarae Categori D, ond rhaid i chwaraewyr peiriannau hapchwarae categori A, B a C fod yn 18 oed neu'n hŷn.
- 10.1.8 Gweler Atodiad C am ragor o wybodaeth ynghylch categorïau a hawliadau peiriannau.

10.2 Y GOFRESTR TRWYDDEDU

- 10.2.1 O dan y Ddeddf, mae gofyn i bob awdurdod trwyddedu gadw cofrestr trwyddedu sy'n cynnwys:
- cofnod o bob trwydded eiddo, tystysgrif eiddo clwb a thrwydded bersonol a roddwyd ganddo,
  - cofnod o bob rhybudd digwyddiad dros dro a ddaeth i law,
  - cofnod o bob cais arall a gyflwynwyd iddo, rhybuddion a roddwyd iddo ac unrhyw wrthrybudd a roddwyd ganddo, ac
  - unrhyw wybodaeth arall o'r fath a bennir gan reoliadau.
- 12.2 Bydd y wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn y gofrestr trwyddedu ar gael i'r cyhoedd ei gweld yn ystod oriau swyddfa, yn rhad ac am ddim, a gellir cael copi o'r wybodaeth honno ar gais (ffi'n daladwy).
- 12.3 Mae crynodeb o'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn y gofrestr trwyddedu ar gael ar y we ar: www.sirddinbych.gov.uk.

12.4 Dylai unrhyw berson sy'n dymuno gweld y gofrestr trwyddedu drostynt eu hunain gysylltu â'r awdurdod trwyddedu ar e-bost Trwyddedu@sirddinbych.gov.uk neu dros y ffôn 01824 706342 i drefnu apwyntiad.

12.5 I sicrhau bod y wybodaeth sydd wedi'i chynnwys ar y gofrestr yn cael ei chyflwyno ar ffurf briodol, bydd gofyn i unrhyw berson sy'n dymuno gweld y gofrestr drostynt eu hunain nodi pa ran o'r gofrestr y maent yn dymuno ei gweld yn ystod yr apwyntiad.

10.3 CRONFA DDATA O GOFNODION EIDDO

- 10.3.1 Mae cronfa ddata o drwyddedau eiddo ar gael ar wefan y Comisiwn ac mae'n cynnwys gwybodaeth a gyflwynwyd gan awdurdodau trwyddedu. Cyfeiriad gwe'r Comisiwn yw: www.gamblingcommission.gov.uk .

ATODIAD A: RHESTR TERMAU

Canolfan Hapchwarae i Oedolion: eiddo hapchwarae trwyddedig sydd â'r hawl i ddarparu peiriannau hapchwarae. Dim ond oedolion (pobl sy'n 18 oed neu'n hŷn) sy'n cael mynd i mewn i Ganolfannau Hapchwarae i Oedolion.

Eiddo Betio: eiddo hapchwarae trwyddedig sydd â'r hawl i ddarparu cyfleusterau betio a pheiriannau hapchwarae. Dim ond oedolion (pobl sy'n 18 oed neu'n hŷn) sy'n cael mynd i mewn i Ganolfannau Betio oni bai fod yr eiddo ar drac.

Bingo: mae dau fath o fingo

Bingo Trosiant Uchel - Bingo ble mae cyfanswm yr arian betio a'r gwobrwyon o fewn unrhyw gyfnod o saith niwrnod yn fwy na £2000. Dim ond mewn casinos a neuaddau bingo y caiff bingo trosiant uchel ddigwydd.

Bingo Trosiant Isel - (fe'i disgrifir weithiau fel bingo heb drosiant uchel) Bingo ble mae cyfanswm yr arian betio a'r gwobrwyon o fewn unrhyw gyfnod o saith niwrnod yn llai na £2000. Gall bingo trosiant isel ddigwydd mewn tafarndai a chlybiau, ac mewn eiddo sydd â Hawlen Hapchwarae â Gwobr neu Hawlen Peiriant Hapchwarae Canolfan Adloniant Teulu Ddi-drwydded.

Eiddo Bingo: eiddo hapchwarae trwyddedig sydd â'r hawl i ddarparu bingo trosiant uchel a pheiriannau hapchwarae.

Casino: mae tri math o gasino sy'n medru bodoli yng Nghymru a Lloegr: mawr, bach neu "fach iawn" (casinos oedd yn bodoli o dan yr hen gyfraith ac sydd wedi parhau â'u trwydded o dan y gyfraith newydd). Mae'r gwahaniaethau yn seiliedig ar faint cyffredinol a nifer y peiriannau a'r byrddau hapchwarae y gellir eu darparu. Caiff casinos ddarparu gemau casino (gemau sydd ddim yn cyfrif fel hapchwarae siawns cyfartal ac sydd o bosib yn ymwneud â chwarae yn erbyn banc) a bingo yn ogystal â pheiriannau hapchwarae.

Plentyn: Er dibenion Deddf Hapchwarae 2005, unrhyw un o dan 16 oed.

Clwb: mae Deddf 2005 yn cydnabod dau fath o glwb: **clwb i aelodau** (o leiaf 25 aelod ac wedi'i sefydlu at ddibenion gwahanol i hapchwarae, ac eithrio clybiau *bridge* neu chwist, gan gynnwys Sefydliadau Lles y Glöwyr); a **chlybiau masnachol**. Gall hapchwarae siawns cyfartal ddigwydd heb unrhyw hawlen bellach cyhyd â bod yr arian betio a'r gwobrau ddim yn fwy na'r cyfyngiadau. Yn ogystal, gellir cael bingo trosiant isel yno, ac os yw hynny mewn clwb *bridge* neu chwist, gellir chwarae *bridge* neu chwist hefyd.

Hawlenni Clybiau Hapchwarae: hawlen i alluogi i'r eiddo ddarparu peiriannau hapchwarae (tri pheiriant o Gategori B3A, B4, C neu D), gemau siawns cyfartal a gemau hap (yn gyfyngedig i *pontoon* a *chemin de fer*).

Hawlen Peiriant i Glwb: hawlen i alluogi'r eiddo i ddarparu peiriannau hapchwarae (tri pheiriant o Gategori B3A, B4, C neu D).

Amodau: mae dau fath o amod

1. **Amodau Diodyn** - mae'r rhain wedi eu rhagnodi mewn rheolaethau ac fe fyddant yn cael eu hatodi ar bob dosbarth o drwydded eiddo, oni bai fod yr awdurdod trwyddedu wedi gwneud eithriad.
2. **Amodau Gorfodol** - mae'r rhain yn amodau a osodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol (mae rhai wedi eu nodi yn y Ddeddf a bydd rhai wedi eu rhagnodi gan reolaethau) fydd yn cael eu hatodi'n awtomatig i fath arbennig o drwydded eiddo. Ni fydd gan yr awdurdod trwyddedu unrhyw hawl i ddewis newid neu ddiddymu'r amodau hyn.

Peiriant Craen sy'n Cipio: peiriant sy'n rhoi gwobr sydd ddim yn ariannol. Mae pob gwobr y gellir ei hennill yn wrthrych unigol (megis tegan meddal) sy'n cael ei ennill wrth i berson lwyddo i wahanu un neu fwy o wrthrychau oddi wrth ei gilydd gyda pheiriant.

Hapchwarae Siawns Cyfartal: gemau nad sy'n ymwneud â chwarae neu roi arian betio yn erbyn banc a ble mae gan bawb sy'n cymryd rhan gyfle cyfartal.

Hapchwarae wedi'i eithrio: gall mathau o hapchwarae lefel isel penodedig ddigwydd ar eiddo preifat, gweithleoedd, tafarndai a chlybiau heb unrhyw ofynion am drwyddedu neu gofrestru.

Loterïau wedi'u heithrio: Gellir cynnal mathau penodol o loterïau heb drwydded gan y Comisiwn Hapchwarae, na chofrestriad gyda'r awdurdod lleol. Mae'r rhain yn Loterïau Achlysurol heb fod yn Fasnachol, Loterïau Preifat a Loterïau Cwsmer.

Canolfan Adloniant Teulu: mae dau fath o Ganolfannau Adloniant Teulu: trwyddedig a heb eu trwyddedu. Yn y ddau achos, mae hawl gan blant a phobl ifanc gael mynediad i'r eiddo heb oedolion a defnyddio peiriannau categori D. Mae hawl gan Ganolfannau Adloniant Teulu Trwyddedig i ddarparu peiriannau categori C a D, ond dim ond pobl dros 18 oed sy'n cael defnyddio'r peiriannau categori C. Dim ond peiriannau categori D y mae gan Ganolfan Adloniant Teulu heb Drwydded hawl i'w darparu.

Betio Tebygolrwydd Penodedig: os yw hapchwarawr yn medru pennu beth fydd adenillion ar fet pan roir y fet, (ac nad yw'r gweithgaredd yn cyfrif fel 'hapchware'), yna mae'n debyg mai betio ar debygolrwydd penodedig yw hyn.

Terfynfa Betio Tebygolrwydd Penodedig (FOBTs): Mae FOBTs yn fathau ar beiriannau hapchwarae sydd fel arfer ar gael mewn siopau betio trwyddedig. Mae gan FOBTs sgriniau cyffwrdd ac maent yn edrych yn debyg i beiriannau cwis sydd ar gael yn aml mewn tafarndai a chlybiau. Maent yn cynnig nifer o gemau, a rwlét yw'r un mwyaf poblogaidd.

Hapchwarae: chwarae gêm hap i ennill gwobr. Mae hyn yn cynnwys gemau o siawns llwyr (neu lwc), gemau ac iddynt elfen gyfunol o sgil a hap, a gemau ble mae "lefel uchel o sgil" yn medru diddymu'r elfen o hap. Caiff chwaraeon eu heithrio o'r diffiniad Gemau Hap.

Peiriant Hapchwarae: peiriant a ddefnyddir i hapchwarae. Fe'i rhennir yn wyth categori, (A, B1, B2, B3A, B3, B4, C & D) yn dibynnu ar uchafswm yr arian betio a'r gwobrau uchaf. Gellir defnyddio gwahanol fathau o beiriannau mewn mathau gwahanol o eiddo trwyddedig ac o dan drwyddedau gwahanol.

Canllaw i Awdurdodau Trwyddedu: canllawiau a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Hapchwarae.

Loterïau Achlysurol heb fod yn Fasnachol: gweler Loterïau wedi'u Heithrio uchod.

Loteri Fawr: ble mae cyfanswm gwerth y tocynnau mewn un loteri yn fwy nag £20,000 neu £250,000 mewn loterïau unigol dros un flwyddyn galendr. Mae'n rhaid i'r math hwn o loteri gael Trwydded Gweithredu gan y Comisiwn Hapchwarae.

Hawlenni Peiriannau Hapchwarae i eiddo â thrwydded: mae hwn yn galluogi tafarndai i gadw mwy na dau beiriant hapchwarae, ar yr amod mai prif ddiben yr eiddo yw bod yn dafarn, yn hytrach na Chanolfan Adloniant gyda bar.

Yr Awdurdod Trwyddedu: yr ardal, y fwrdeistref neu'r awdurdod unedig sy'n gyfrifol am drwyddedu hapchwarae a gweithgareddau eraill yn yr ardal.

Amcanion Trwyddedu: mae tri amcan

- Atal hapchwarae rhag bod yn ffynhonnell trosedd ac anhrefn, rhag bod yn gysylltiedig â throsedd neu anhrefn, neu rhag cael ei ddefnyddio i gefnogi trosedd;
- Sicrhau bod hapchwarae'n cael ei gynnal mewn ffordd deg ac agored; ac
- Amddiffyn plant a phobl fregus eraill rhag cael eu niweidio neu eu hecsbloetio gan hapchware.

Loteri: mae Deddf 2005 yn cydnabod dau fath o loteri, loteri syml neu loteri gymhleth. Yn y ddau achos, mae chwaraewyr yn talu i gymryd rhan a rhoddir gwobrau. Mewn loteri syml, mae dyraniad y gwobrau yn digwydd ar hap llwyr, ond mewn loteri gymhleth, fe ellir gosod camau pellach nad sy'n ddibynnol ar hap. Mae rhai loterïau wedi eu heithrio o reoleiddio (gweler uchod).

Rhybuddion Defnydd Achlysurol : mae hwn yn rhybudd y gellir ei roi dim ond ar drac (gweler isod) sy'n caniatáu betio ar drac heb fod angen Trwydded Eiddo.

Gemau am Wobrau: sef gemau nad yw natur na maint y gwobrau yn cael eu pennu gan y nifer o chwaraewyr neu arian betio, e.e. bingo gyda gwobrau sydd ddim yn ariannol.

Hawlen Gemau am Wobrau: hawlen a roddir gan yr Awdurdod Trwyddedu sy'n caniatáu hapchwarae.

Tafarn: sef eiddo a chanddo drwydded eiddo i werthu alcohol i'w gymryd ar yr eiddo mewn bar ble gweinir alcohol i gwsmeriaid, yn unol â Deddf Trwyddedu 2003. Gall tafarndai gadw dau beiriant hapchwarae categori C neu D. Os oes gan dafarn Hawlen Peiriant Hapchwarae i Eiddo Trwyddedig (gweler uchod) fe all gadw mwy o beiriannau hapchwarae.

Asesiadau risg: Mae'n ofynnol o dan gôd Cyfrifoldeb Cymdeithasol 10.1.1 i weithredwyr asesu'r risgiau lleol i'r amcanion trwyddedu sy'n codi yn sgil cael cyfleusterau hapchwarae yn eu heiddo, a bod ganddynt bolisiau, gweithdrefnau a mesurau rheoli i liniaru'r risgiau hynny.

Sylwadau perthnasol: sef sylwadau a wnaed gan awdurdodau cyfrifol neu bartïon â diddordeb o fewn y cyfnod penodedig, sy'n ymwneud â hyrwyddo un o'r tri amcan trwyddedu, sydd heb eu diddymu; ac, ym marn yr awdurdod trwyddedu, sydd ddim yn wamal nac yn ofidus.

Awdurdod cyfrifol: sef, cyrff cyhoeddus y mae'n rhaid eu hysbysu o geisiadau ac y mae ganddynt yr hawl i gyflwyno sylwadau i'r awdurdod trwyddedu. Maent yn cynnwys

- awdurdod trwyddedu'r ardal ble mae'r eiddo, neu ran ohono, wedi'i leoli,
- y Comisiwn Hapchwarae,
- prif swyddog yr heddlu neu brif gwnstabl yr ardal ble mae'r eiddo, neu ran ohono, wedi ei leoli,
- y gwasanaeth tân ac achub ar gyfer yr un ardal,
- awdurdod cynllunio lleol yr ardal ble mae'r eiddo, neu ran ohono, wedi ei leoli,
- yr awdurdod perthnasol sy'n gweithredu mewn perthynas â llygredd yr amgylchedd neu niwed i iechyd pobl yr ardal ble mae'r eiddo, neu ran ohono, wedi ei leoli,
- corff, sydd wedi ei benodi gan yr awdurdod trwyddedu, i fod yn gymwys i roi cyngor am amddiffyn plant rhag niwed,
- Cyllid a Thollau EM
- Unrhyw berson arall a bennir mewn rheolaethau gan yr Ysgrifennydd Gwladol.

Adolygu: yn dilyn rhoi trwydded eiddo, fe allai awdurdod cyfrifol neu barti â diddordeb ofyn i'r awdurdod trwyddedu adolygu'r drwydded am fod mater wedi codi yn yr eiddo mewn cysylltiad ag unrhyw un o'r tri amcan trwyddedu.

Peiriant Sgiliau gyda Gwobrau: Peiriant ble mae'r gallu i ennill gwobr yn cael ei bennu gan sgîl y chwaraewr yn unig ac nid oes elfen o siawns. Ni chaiff y rhain eu rheoleiddio.

Loterïau Cymdeithasau Bychain: mae'r rhain ar gyfer cymdeithasau sydd ddim yn fasnachol (cymdeithas a sefydlwyd ac sy'n cael ei rhedeg er dibenion elusennol; at ddiben galluogi cyfranogaeth mewn, neu er cefnogi, athletau chwaraeon neu weithgaredd diwylliannol; neu ar gyfer unrhyw ddiben arall nad sy'n fasnachol, ac eithrio ar gyfer elw personol) sy'n gorfod cofrestru eu loterïau gyda'r awdurdod lleol.

Rhybudd Defnydd Dros Dro: rhybudd sy'n caniatáu mathau cyfyngedig o hapchwarae am gyfnod cyfyngedig mewn eiddo nad sy'n meddu ar drwydded eiddo.

Trac: safle ble mae rasys neu ddigwyddiadau chwaraeon eraill yn cael eu cynnal e.e. rasio ceffylau, rasio cŵn, athletau, pêl droed, rasio ceir ac ati.

Ffair Deithiol: ffair sy'n 'gyfan gwbl neu gan fwyaf' yn darparu adloniant ac mae'n rhaid iddi fod ar safle sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer ffeiriau am ddim mwy na 27 diwrnod bob blwyddyn calendr. Caiff ffeiriau ddarparu hapchwarae am wobrau a pheiriannau hapchwarae categori D.

Person Ifanc: at ddibenion Deddf Hapchwarae 2005, unrhyw un sydd ddim yn blentyn ond sy'n iau na 18.

ATODIAD B: DIRPRWYO GWNEUD PENDERFYNIADAU

materion sydd angen ymdriniaeth	Y Cyngor Llawn	Pwyllgor Trwyddedu neu'r Is-bwyllgor y	Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
Cymeradwyaeth derfynol datganiad polisi'r Awdurdod Trwyddedu	X		
Polisi i beidio â chaniatáu casinos	X		
Gosod ffi (Pan fo hynny'n briodol)		X (os y'i dirprwyir gan y cyngor llawn)	
Cais am Drwyddedau Eiddo		X Ble mae datganiadau wedi eu derbyn a heb eu tynnu yn ôl	X Ble na dderbyniwyd sylwadau/sylwadau wedi eu tynnu'n ôl
Cais am wyriad i drwydded		X Ble mae datganiadau wedi'u derbyn a heb eu tynnu yn ôl	X Ble na dderbyniwyd sylwadau/sylwadau wedi eu tynnu'n ôl
Cais am drosglwyddo trwydded		X Ble mae sylwadau wedi'u derbyn gan y Comisiwn neu'r awdurdod cyfrifol	X Ble nad oes sylwadau wedi'u derbyn gan y Comisiwn na'r awdurdod cyfrifol
Cais am ddatganiad dros dro		X Ble mae datganiadau wedi'u derbyn a heb eu tynnu yn ôl	X Ble na dderbyniwyd sylwadau/sylwadau wedi eu tynnu'n ôl
Adolygu trwydded eiddo		X	
Cais am hawlenni hapchwarae i glwb/peiriannau hapchwarae i glwb		X Ble mae gwrthwynebiadau wedi'u gwneud a heb eu tynnu yn ôl	X Ble na dderbyniwyd gwrthwynebiadau / gwrthwynebiadau wedi eu tynnu'n ôl

Diddymu hawlenni hapchwarae i glwb/peiriannau hapchwarae i glwb		X	
Ceisiadau am hawlenni eraill			X
Diddymu Hawlenni Peiriannau Hapchwarae i eiddo trwyddedig			X
Rhybudd Ystyriaeth o Ddefnydd Dros Dro			X
Penderfyniad i roi gwrth rybudd i Rybudd Defnydd Dros Dro.		X	

X dangos y lefel isaf y gellir dirprwyo penderfyniadau

ATODIAD C: CRYNODEB O BEIRIANNAU HAPCHWARAE

CRYNODEB O'R DDARPARIAETH PEIRIANNAU YN ÔL EIDDO

Math o Eiddo	A	B1	B2	B3	B4	C	D
Casino mawr (cyfradd peiriant/bwrdd o 5-1 i'r mwyafswm)				Uchafswm o 150 peiriant Unrhyw gyfuniad o beiriannau yng nghategoriâu B i D (ac eithrio peiriannau B3A), o fewn uchafswm llwyr o 150 (yn ddibynol ar gyfradd peiriant/bwrdd o 5-1)			
Casino bach (cyfradd peiriant/bwrdd o 2-1 i'r mwyafswm)				Uchafswm o 80 peiriant Unrhyw gyfuniad o beiriannau yng nghategoriâu B i D (ac eithrio peiriannau B3A), o fewn uchafswm llwyr o 80 (yn ddibynol ar gyfradd peiriant/bwrdd)			
Casino cyn Deddf 2005 (dim cyfradd peiriant/bwrdd)				Uchafswm o 20 peiriant yng nghategoriâu B i D (ac eithrio peiriannau B3A), neu unrhyw nifer o beiriannau C neu D yn lle			
Eiddo betio a thraciau ble ceir betio Pŵl				Uchafswm o 4 peiriant yng nghategoriâu B2 i D (ac eithrio peiriannau B3A)			
Eiddo Bingo				Uchafswm o 20% o'r cyfanswm o beiriannau hapchwarae sydd ar gael i'w defnyddio yn yr eiddo yng nghategori B3 neu B4	Nid oes cyfyngiad ar beiriannau categori C neu D		
Canolfan Hapchwarae i Oedolion				Uchafswm o 20% o'r cyfanswm o beiriannau hapchwarae sydd ar gael i'w defnyddio yn	Dim cyfyngiad ar beiriannau C neu D		

				yr eiddo yng nghategori B3 neu B4		
Canolfan Adloniant Teulu Trwyddedig						Dim cyfyngiad ar beiriannau C neu D
Canolfan Adloniant Teulu (gyda hawlen)						Dim cyfyngiad ar beiriannau D
Clybiau neu Sefydliadau Lles y Glöwyr (gyda hawlenni)				Uchafswm o dri pheiriant yng nghategorïau B3A neu B4 i D		
Eiddo gyda thrwydded alcohol sy'n gymwys						Un neu ddau beiriant categori C neu D yn awtomatig ar roi hysbysiad
Eiddo gyda thrwydded alcohol sy'n gymwys (gyda Hawlen Peiriannau Hapchwarae i eiddo â thrwydded)						Rhif y categori peiriannau C-D fel nodwyd ar yr hawlen
Ffair Deithiol:						Dim cyfyngiad ar beiriannau categori D

CRYNODEB O GATEGORÏAU PEIRIANNAU HAPCHWARAE A HAWLIADAU

Categori'r peiriant	Uchafswm arian betio	Gwobr fwyaf
A	Dim cyfyngiad - dim hawl i gael peiriannau categori A ar hyn o bryd	
B1	£5	£10,000*
B2	£100	£500
B3A	£2	£500
B3	£2	£500
B4	£2	£400
C	£1	£100
D - gwobr nad yw'n ariannol	30c	£8
D - gwobr nad yw'n ariannol (dim ond peiriannau cipio â chraen)	£1	£50
D - gwobr ariannol	10c	£5

D - gwobr sy'n gyfuniad o arian ac eitem arall	10c	£8 (na chaiff mwy na £5 fod yn wobwr ariannol)
D - gwobr sy'n gyfuniad o arian ac eitem arall (peiriannau sy'n gwthio ceiniogau neu'n gollwng ceiniogau yn unig)	20c	£20 (na chaiff mwy na £10 fod yn wobwr ariannol)

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	5 Rhagfyr 2018
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd licensing@denbighshire.gov.uk 01824 706451
TESTUN:	Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol 2019

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.2 Darparu Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol arfaethedig ar gyfer 2019 i'r Aelodau.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol arfaethedig ynghlwm, yn Atodiad 1, i'r Aelodau ei hystyried a'i chymeradwyo.

3. GWYBODAETH GEFNDIR

- 3.1 Bydd yr Aelodau'n ymwybodol iddynt gymeradwyo Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol 18 mis o hyd yn un o gyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Trwyddedu.

- 3.2 Wrth ddrafftio'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol, mae Swyddogion wedi ystyried y polisiâu sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Trwyddedu a dyddiadau adolygu'r polisiâu hynny ynghyd ag unrhyw newid deddfwriaethol posibl a gynigir gan lywodraeth ganolog.

- 3.3 Os yw Aelodau o blaid cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol 12 mis yma, yna bydd Swyddogion yn diweddarau Aelodau ym mhob cyfarfod pwyllgor â diweddariad o'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol a chynnal Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol dreigl am 12 mis. Cynigwyd y bydd y fformat hwn yn galluogi Swyddogion i ymateb i bwysau sy'n ymddangos neu newidiadau fel maent yn codi heb orfod gwneud newidiadau sylweddol i'r rhaglen.

4. ARGYMHELLION

- 4.1 Bod yr Aelodau yn cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol arfaethedig, fel y nodwyd yn yr Atodiad.

- 4.2 I aelodau awdurdodi Swyddogion i gyflwyno Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar dreigl 12 mis i'w diweddarau ym mhob cyfarfod Pwyllgor.

Pwyllgor Trwyddedu**Rhaglen Waith**

Dyddiad y Pwyllgor	Adroddiad	Sylwadau
Mawrth 2019	Polisi Defnydd Arfaethedig Cerbyd Hacni	Adolygu
	Polisi Eithrio Cerbyd Hurio Preifat	Adolygu
Mehfin 2019	Cerbyd Hacni a Cherbyd Hurio Preifat Polisi Collfarn Gyrwyr	Diweddariad
	Cerbyd Hacni a Cherbyd Hurio Preifat Polisi/Amodau Gweithredwyr / Gyrwyr	Diweddariad
Medi 2019	Adolygu Lifrai Cerbyd Hacni	Adolygu/diweddarau
	Polisi Casglu ar y Stryd	Adolygu
	Polisi Casgliadau Drws i Ddrws	Adolygu
Rhagfyr 2019	Polisi Masnachu ar y Stryd	Diweddariad

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag